

CSG Het Noordik

Jaarverslag 2019

iknoordik®

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
A Bestuursverslag	
A1 Visie en besturing	3
A2 Bedrijfsvoering	12
A3 Risicomanagement	35
A4 Continuïteitsparagraaf	39
A5 Onderwijspecifieke thema's	41
B Jaarrekening	
B1 Model A Balans	46
B2 Model B Staat van baten en lasten	47
B3 Model C Kasstroomoverzicht	48
B4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	49
B5 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans	53
B6 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen	60
B7 Gebeurtenissen na balansdatum	61
B8 Toelichting op de onderscheiden posten van de exploitatierekening	62
B9 Model G Verantwoording subsidies	72
B10 Model E Verbonden Partijen	73
B11 Wet normering topinkomens (WNT)	74
B12 Opmaken van de jaarrekening	75
C Overige gegevens	
C1 Goedkeuring Raad van Toezicht	76
C2 Voorstel bestemming van het exploitatieresultaat	77
C3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	78
D Bijlagen	
D1 Gegevens over de rechtspersoon	80
D2 Specificatie materiële vaste activa	81

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van CSG Het Noordik over 2019. Met dit jaarverslag leggen we verantwoording af over het gevoerde beleid en de besteding van de middelen. Het jaarverslag bestaat uit een bestuursverslag, een verslag van de Raad van Toezicht en de jaarrekening.

Bij het schrijven van deze tekst bevinden we ons midden in de coronacrisis. Een periode van veel onzekerheid en verdriet, maar ook een periode waarin onze scholengemeenschap een enorme veerkracht en veel improvisatievermogen toont. Dit geldt voor onze directie en medewerkers, maar ook voor leerlingen en hun ouders. Via onderwijs op afstand is steeds het onderwijsproces zo goed mogelijk doorgegaan. Met ingang van 2 juni a.s. kunnen de scholen weer in beperkte mate open. Hoe de situatie na de zomervakantie zal zijn, weten we nu nog niet. Er zal dus een beroep gedaan blijven worden op onze flexibiliteit.

In 2019 hebben we twee inspectiebezoeken gehad. Op beide onderzoeken kijken we met tevredenheid terug. Tijdens het themaonderzoek Toetsing en Afsluiting constateerde de inspectie dat Het Noordik flinke kwaliteitsslagen heeft gemaakt in het proces van toetsing en afsluiting. Het advies was om nu ook de inhoudelijke kwaliteitsslag in toetsing te maken. Voor het eerst kregen we daarnaast te maken met het vernieuwde inspectietoezicht via het zogenaamde 'Vierjaarlijks onderzoek bestuur en scholen'. Ons kwaliteitszorgsysteem werd beoordeeld met een 'goed'. Ook was de inspectie onder de indruk van de betrokkenheid bij medewerkers. Op het gebied van didactisch handelen en de actieve betrokkenheid van leerlingen zijn verbeteringen mogelijk.

Verhogen van de actieve betrokkenheid van leerlingen en aandacht voor de kwaliteit van toetsing sluiten aan bij de ambities van ons Strategisch Beleidsplan, Beloftes voor de Toekomst, dat dit jaar voor het tweede jaar leidend was: personaliseren, professionaliseren en participeren. Op alle vestigingen is druk gewerkt aan onderwijsontwikkeling om het onderwijs meer op maat van de leerling te laten zijn. De professionalisering van onze medewerkers sluit aan op die ontwikkeling.

Belangrijk, onder meer in het kader van onze maatschappelijke opdracht, blijft de samenwerking tussen de verschillende scholen in onze regio. Met name de samenwerking tussen de vmbo-scholen in Almelo is in het kader van duurzaam vmbo van groot belang. In dit verslag leest u de vorderingen in dit proces dat moet leiden tot één campus.

Financieel gezien gaat het goed met onze scholengemeenschap. De actieve aandacht voor de P&C cyclus zorgt ervoor dat we dit jaar opnieuw met een positief resultaat afsluiten. Daarbij blijven we er uiteraard oog voor hebben dat we de middelen die we van de overheid ontvangen doelmatig besteden.

Naast dat er veel goed gaat, hebben we ook punten van zorg. Dat geldt met name voor de daling van het aantal leerlingen. Deze daling heeft te maken met de forse krimp van de bevolking in onze regio, maar ook met verlies van marktaandeel. Het blijft een belangrijke uitdaging de komende jaren om ons onderwijs goed te presenteren en te laten zien dat we iedere dag weer werken aan het samen waarmaken van onze beloftes!

drs. I. Sterenborg-van der Schaaf, bestuurder
Almelo, mei 2020

A. Bestuursverslag

wat je moet weten over Noordikslaan

Havo/atheneum/gymnasium Brugklas tl/h Plezier tijdens het leerproces Activiteitenweek
LOOT-symposium Buitenschoolse activiteiten Projectweek Noordikmusical Werkweek
Prettige sfeer op school Samenwerking brugklas en zesde klas Sport Digiborden en internet
Excursies Soundmix show Cultuur 2e fase-uren Keuzeband Meer-getalenteerde-
project Gymnasiumteam Olympiades Dyslexieonderzoek Remedial Teaching Ouders kiezen
bewust voor de school vanwege goede extra begeleiding Wachtlijst extra
begeleiding Zorgteam ZAT Mediatheek Maatschappelijke stage Kurzweil Sollicitatietraining
Digiborden en andere moderne leermethoden Teletop LOOT-school Drama dans
Klassenstrijd Kerstgala Leuke excursies Theaterdagen Theaterklas Veel persoonlijk contact
met leerlingen Brugklasweek Huiswerkbegeleiding Skype bij langdurige afwezig-
heid Ouderavonden Ouderklankbordgroep LOOT-school Huiswerkklass Talentenbende
Toneel op vrijdag Licht- en geluidstechniek Beeldende vorming Globe-school Examenpak muziek
Noordeac Slablaadje (schoolkrant) Weekopening

A Bestuursverslag

A1 Visie en besturing

1.1 Inleiding

CSG Het Noordik is een christelijke scholengemeenschap voor voortgezet onderwijs met vier vestigingen in Almelo, Vriezenveen en Vroomshoop. De vier vestigingen verzorgen samen voor ruim 3.100 leerlingen onderwijs variërend van VMBO basisberoepsgericht tot en met gymnasium.

Missie

In de statuten staat de volgende missie geformuleerd: CSG Het Noordik zet zich in voor haar leerlingen om hun talenten optimaal te ontplooiën en hun kennis te vergroten door onderwijs van hoge kwaliteit in een uitdagende, inspirerende en veilige omgeving. Onze scholengemeenschap helpt hen zich te ontwikkelen tot mondige leden van de samenleving die alleen en samen met anderen verantwoordelijkheid willen, kunnen en durven nemen voor zichzelf, voor anderen en voor een duurzame samenleving.

Identiteit

We zijn een christelijke school. Voor ons betekent dat dat we meer dan alleen een plek willen zijn waar je kennis opdoet. Leerlingen leren op weg naar volwassenheid ook voor het leven. We willen met elkaar en met leerlingen ruimte geven aan ervaringen en gesprekken over ethische keuzes die je kunt maken, gelinkt aan maatschappelijke problemen. Niet vanuit normering en moraliteit, maar vanuit een luisterende houding en respect voor elkaars verhaal. De christelijke traditie is daarbij voor ons een bron van inspiratie. Door met elkaar in gesprek te zijn over de betekenis van deze inspiratie voor een ieder, voor ieders verhaal, geven we samen vorm aan het verhaal van het Noordik.

1.2 Visie

In onze visie formuleren we hoe we onze missie waar willen maken. De visie van CSG Het Noordik kenmerkt zich door vijf basiselementen:

- *Oefen- en leerplaats voor het leven.* Op CSG Het Noordik krijgen leerlingen de kans om zich breed te ontwikkelen. Het gaat om kennis, vaardigheden en persoonlijke ontwikkeling. Ook inspiratie is belangrijk, ontwikkelen zij hun levensbeschouwing en worden zij gezien en ondersteund om met hoop en vertrouwen in het leven te staan.
- *Leren en ontwikkelen.* Leerlingen krijgen de ruimte om van en met elkaar te leren en zich te ontwikkelen. Zij doen het niet alleen. Reflectie is hierbij belangrijk: wie ben ik, wat kan ik, wat wil ik leren en welke bijdrage wil ik leveren? De leerlingen mogen rekenen op maatwerk in een deel van het aanbod om aan te sluiten bij de ontwikkelingsbehoefte.
- *Leren met resultaat.* In het onderwijs is er vanuit een ambitieus leerklimaat de ruimte om via diverse leerstrategieën en leerstijlen leerlingen in staat te stellen het beste uit zichzelf te halen en durven te presteren. Leerlingen blijven kennis verbreden en verdiepen.
- *Vanuit een professionele organisatie.* We zijn als medewerkers en leiding ontwikkelingsgericht. Wat we van leerlingen verwachten doen we zelf. We zijn ons bewust van onze verantwoordelijkheid om het beste uit onszelf te halen voor de leerlingen van nu en morgen.
- *Midden in de samenleving.* CSG Het Noordik is geen eiland, maar staat midden in de samenleving. Leerlingen en medewerkers zijn betrokken en ervaren dat zij deel uitmaken van een groter geheel. Ons onderwijs is actueel en sluit aan op de maatschappelijke ontwikkelingen.

Acht beloftes aan onze leerlingen

Onze missie, identiteit (zingevang) en visie monden uit in acht beloftes aan onze leerlingen. De beloftes zijn vanuit het perspectief van de leerling geformuleerd, maar houden tegelijk een opgave in voor de teams en medewerkers om de leerlingen in staat te stellen hier inhoud aan te geven.

- Ik word gezien
- Ik haal het beste uit mezelf
- Ik doe het niet alleen
- Ik durf te presteren
- Ik krijg de ruimte om me te ontwikkelen
- Ik schitter op Het Noordik
- Ik geloof dat ik van geloven veel leer
- Ik maak deel uit van een groter geheel

We scheppen een leer- en leefomgeving waarbij de leerlingen volop de ruimte krijgen zich voorspoedig te ontwikkelen. We werken daarbij iedere dag weer aan het vormgeven van een hoopvol en stimulerend pedagogisch klimaat.

Doelen en ambities

Het verslagjaar was het tweede jaar waarbij het Strategisch Beleidsplan (SBP) 2018-2022, Beloftes voor de toekomst!, leidend was. In dit SBP bouwen we voort op de ontwikkelingen die binnen Het Noordik in gang zijn gezet en brengen we focus aan in de keuzes die we maken. We maken een onderscheid tussen basiskwaliteit en extra ambities.

Bij het formuleren van onze ambities en doelen hebben we rekening gehouden met belangrijke ontwikkelingen in het onderwijs en de maatschappij. Het sectorakkoord van de VO-raad met het ministerie van OCW zien we als een uitkristalliserende van de veranderende maatschappelijke verwachtingen voor het onderwijs van de toekomst:

- meer maatwerk bieden voor individuele leerlingen;
- meer inzet van ICT en digitale leermiddelen;
- naast kwalificatie ook aandacht voor socialisatie en persoonsvorming (brede vorming);
- de school als professionele leergemeenschap met een verbetercultuur (schoolontwikkeling = personeelsontwikkeling);
- strategisch personeelsbeleid;
- partnerschap in de regio, zowel binnen de onderwijskolom als daarbuiten.

Vanuit onze visie en rekening houdend met bovenstaande maatschappelijke verwachtingen, hebben we de volgende ambities geformuleerd:

1 *Personaliseren*

Onze leerlingen ontdekken en ontwikkelen hun eigen kwaliteiten doordat wij voldoende mogelijkheden bieden tot gepersonaliseerd leren.

2 *Professionaliseren*

Onze medewerkers zijn verantwoordelijk voor hun (door)ontwikkeling en zetten die bewust in ten dienste van de leerling en het onderwijs.

3 *Participeren*

We versterken de samenwerking met externe partijen binnen en buiten het onderwijs waarbij we steeds werken vanuit gedeelde belangen.

Naast deze drie ambities blijven we dagelijks de zogenaamde basiskwaliteit voor goed onderwijs bieden, zoals geformuleerd in het kwaliteitskader van de inspectie voor het onderwijs. Onze PDCA cyclus is ingericht op het borgen van deze kwaliteit. Iedere vestiging bepaalt per jaar welke concrete doelen geformuleerd moeten worden om de basiskwaliteit te borgen en verbeteren.

De geformuleerde ambities met daarbij leidende principes geven de vestigingen richting én ruimte. De nadere concretisering en operationalisering vindt plaats in de vestigingen en in de teams. Binnen de vestigingen en de teams worden per schooljaar concrete doelen geformuleerd, waaraan in dat jaar gewerkt wordt om de ambities uit het SBP te realiseren. In het hoofdstuk Bedrijfsvoering kunt u lezen wat de doelen per vestiging zijn en hoe de ontwikkelingen binnen de diverse vestigingen is. Noordikbreed is afgesproken dat alle vestigingen in het verslagjaar werken aan wijziging van hun onderwijsmodel, passend bij de ambitie "personaliseren" en passend bij de gewijzigde CAO waarin voor docenten meer ruimte voor ontwikkeling van hun onderwijs is vastgelegd. Deze ruimte moet gevonden worden in aanpassing van het onderwijsmodel aansluitend bij de ruimte die de wet op de onderwijstijd daartoe geeft. Om deze verandering te kunnen realiseren is in het verslag jaar extra formatie toegekend aan de vestigingen.

1.3 Besturing

1.3.1 Juridische structuur

De rechtspersoonlijkheid van CSG Het Noordik is een stichtingsvorm. CSG Het Noordik gaat uit van de Stichting PCOA (Stichting voor Protestants Christelijk Onderwijs voor Almelo en omgeving). Het Noordik heeft een bestuursmodel bestaande uit een bestuurder en een Raad van Toezicht (RvT).

De bestuurder is belast met het besturen van de stichting en functioneert als het bevoegd gezag in de zin van artikel 1 van de Wet op het voortgezet onderwijs. Het toezicht op het beleid van de bestuurder en op de algemene gang van zaken binnen de stichting is statutair opgedragen aan de Raad van Toezicht. De wijze waarop de RvT haar toezichthoudende rol vervult is beschreven in paragraaf 1.5 Verslag Raad van Toezicht.

1.3.2 Organisatiestructuur

CSG Het Noordik bestaat uit vier onderwijsvestigingen, geleid door een vestigingsdirecteur:

Almelo, Noordikslaan (NL):	havo, atheneum, gymnasium
Almelo, van Renneslaan (CR):	vmbo basis, vmbo kader, vmbo G/T
Vriezenveen (VV):	vmbo basis, vmbo kader, vmbo G/T
Vroomshoop (VH):	vmbo basis, vmbo kader, vmbo G/T, onderbouw havo/vwo

In het verslagjaar is besloten om het aanbod aan de Noordikslaan uit te breiden met ingang van 2020-2021. Op dit moment biedt de vestiging alleen de brugklas vmbo-t/havo aan. Gezien de ontwikkelingen bij andere scholen (m.n. Erasmus) in Almelo, hebben we besloten om aan de Noordikslaan het volledige vmbo-t (=mavo) aan te bieden. Leerlingen hoeven dan na de brugklas niet van vestiging te wisselen. Aangezien dit besluit gevolgen kan hebben voor de andere vestigingen van Het Noordik is er sprake geweest van een zorgvuldig besluitvormingsproces. De MR heeft een positief advies gegeven. Daarna is een werkgroep aan de slag met het uitwerken van het besluit met betrekking tot gevolgen voor enerzijds ouders/leerlingen en anderzijds personeel. Uit dit proces is onder meer het besluit gekomen dat de mavo aan de Noordikslaan zich richt op leerlingen met een mavo-havo advies van de basisschool. Andere leerlingen kunnen op een van de andere vestigingen van Het Noordik terecht. In december 2019 heeft de MR met deze bepaling van de doelgroep ingestemd. Het advies rondom de gevolgen voor personeel wordt in de eerste helft van 2020 verwacht.

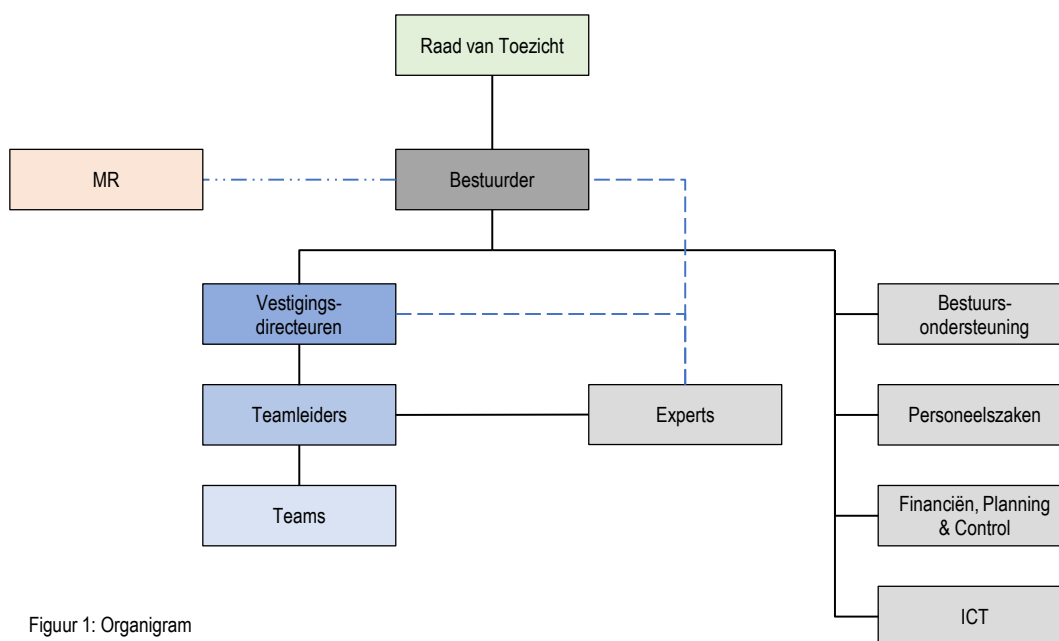
De vestigingsdirecteuren zijn integraal verantwoordelijk voor de vestiging en hebben de ruimte c.q. opdracht om binnen de kaders van het Noordikbrede strategisch beleid doelen voor het onderwijskundig beleid voor de eigen vestiging te formuleren. Daarnaast levert iedere directeur een belangrijke inhoudelijke bijdrage aan het beleid van de scholengemeenschap als geheel, o.a. in het Directieoverleg (overleg van bestuurder met vestigingsdirecteuren). Iedere vestiging heeft naast een directeur ook een aantal teamleiders, die deel uitmaken van de schoolleiding. In het kader van het strategische personeelsbeleid hebben de teamleiders naast hun onderwijskundige rol een cruciale rol in het people management. Zij zijn verantwoordelijk voor de implementatie van beleid en werken mee aan de professionele ontwikkeling van hun medewerkers binnen de doelen van de school.

Naast de vier onderwijsvestigingen kent Het Noordik een Stafbureau. Hierin zijn verschillende stafdiensten ondergebracht die werken ten behoeve van Het Noordik als geheel.

CSG Het Noordik heeft een Medezeggenschapsraad (MR). Hierin zitten personeelsleden vanuit de verschillende vestigingen, leerlingen en ouders. De MR vergadert eenmaal per maand. De bestuurder is meestal aanwezig om toelichting te geven op voorliggende beleidsstukken en hierover het gesprek te voeren. Bij het besluitvormende deel van de vergadering is zij niet aanwezig. De personeelsgeleding van de MR, de PMR, komt daarnaast met enige regelmaat bij elkaar om beleidsstukken voor te bespreken. Eenmaal per maand is de bestuurder aanwezig om toelichting te geven op beleid dat vooral het personeel van de stichting raakt.

In het verslagjaar heeft de (P)MR advies dan wel instemming gegeven op onder meer de volgende beleidsstukken: begroting en formatiebegroting, herzien leerlingensatuut, herziene klachtenregeling, IBP- beleidsplan, privacyreglement, diverse lessentabellen, vaststelling ouderbijdragen, starten volledige mavo aan Noordikslaan, examenreglement, PTA's.

Naast formele leidinggevendenden kent Het Noordik zogenaamde "experts". Experts zijn docenten met een taak/expertise op een bepaald terrein, zoals kwaliteitszorg, passend onderwijs en identiteit. Per schooljaar wordt vastgesteld welke expertisegerieden nodig zijn voor ontwikkeling van de school. De experts kunnen op verschillende niveaus in de organisatie werkzaam zijn: team, vestiging, scholengemeenschap als geheel. Ze bereiden beleid voor, ondersteunen bij de uitvoering ervan en hebben een adviesfunctie richting respectievelijk team/teamleider, vestigingsdirecteur, bestuurder.

Figuur 1: Organigram

1.3.3 Organisatiecultuur

Naast een formele organisatiestructuur, hecht Het Noordik veel waarde aan een goede organisatiecultuur.

We streven wat dat betreft naar een bewuste organisatie. Dit betreft een cultuur waarin mensen doelbewust vanuit onderling vertrouwen samen met collega's in teamverband van betekenis willen zijn voor leerlingen en elkaar.

Als professionals dragen en nemen onze medewerkers verantwoordelijkheid voor het onderwijs aan leerlingen, de verdere ontwikkeling daarvan en de behaalde onderwijsprestaties. Daarop zijn zij aanspreekbaar en daarover leggen zij verantwoording af.

Figuur 2: Cirkel van Vitale Verbinding

De cirkel van vitale verbinding beschrijft dit proces.

Vertrouwen en vrijheid vormen de basis voor professioneel gedrag.

Vanuit een stimulerend werkklimaat bieden we ruimte om inhoud te geven aan ieders verantwoordelijkheid, waarbij het willen verantwoorden het logisch complement vormt. En dit leidt tot het bestendigen van vertrouwen en vrijheid (professionele ruimte).

Zo ontstaat een leer- en kwaliteitscultuur waarbinnen collega's en leerlingen zich goed kunnen ontwikkelen, zodat er duurzaam en consistent gewerkt wordt aan goed en eigentijds onderwijs. Het gaat hier ook om congruentie: zoals wij willen dat er met leerlingen gewerkt wordt, zo werken we ook met elkaar.

Voor deze cultuur is een heldere structuur met een duidelijke verdeling van verantwoordelijkheden belangrijk. De leidende organisatie-eenheden zijn de teams op de vestigingen, waarbij meerdere vormen mogelijk zijn. De omvang van de teams verschilt per vestiging. Uitgangspunten van het werken binnen deze teams zijn: vertrouwen, ruimte geven, eigenaarschap, beweging, samenwerken en het geven en nemen van verantwoordelijkheid.

Een belangrijke rol om bovenstaande cultuur te stimuleren ligt bij de leidinggevendenden. In het verslagjaar is voor het eerst een geheel jaar gewerkt met de nieuwe functie van teamleider, waarin hun rol en verantwoordelijkheid is verhelderd. Om een goede start te maken met de implementatie van de nieuwe functie, hebben alle teamleiders een intensief ontwikkelingsgericht assessment ondergaan, waarbij ze groepsgewijs hun eigen ontwikkelplan hebben geschreven. Om de gewenste professionele cultuur te ontwikkelen vervullen de leidinggevendenden een belangrijke voorbeeldfunctie. In het profiel van de leidinggevendenden binnen Het Noordik vormen heldere communicatie, aanspreken op ieders bijdrage, reflectie en voorbeeldgedrag dan ook belangrijke elementen.

1.4 Naleving branche code

De stichting PCOA onderschrijft de code Goed Onderwijsbestuur van de VO-raad. Vanuit onze publieke taak hechten we veel waarde aan governance, dat wil zeggen: de wijze van besturen en het toezicht daarop. In het verslagjaar is de code van de VO-raad herzien (vastgesteld juni 2019). De nieuwe code is heel anders van opzet dan de voorgaande uit 2015. Er zijn minder bepalingen en richtlijnen. Het hoofdthema is nu het creëren en zichtbaar maken van publieke waarde. Om die waarde te kunnen creëren zijn regionale samenwerking, participatie van belanghebbenden en een goed samenspel tussen bestuur en intern toezicht essentieel. De code is bedoeld om bewustwording van, kritische reflectie door en waarde gedreven handelen van bestuur en intern toezicht te stimuleren. Daarnaast kent de code een aantal "Pas toe bepalingen". Het Noordik voldoet aan deze bepalingen, zoals het publiceren van in het kader van governance belangrijke documenten op de website.

Een van de onderdelen van de code is het vormgeven van de horizontale dialoog tussen de school en haar belanghebbenden zoals leerlingen en ouders. Via Vensters voor Verantwoording hebben we informatie ontsloten over onze resultaten en de tevredenheid van ouders en leerlingen. Deze informatie is hiermee publiekelijk toegankelijk. Naast deze vorm van horizontale verantwoording worden ouders en leerlingen via nieuwsbrieven, klankbordgroepen van ouders en leerlingenraden betrokken bij het beleid van de school.

1.5 Verslag Raad van Toezicht

1.5.1 Algemeen

De Raad van Toezicht (RvT) ziet er op toe dat de bestuurder – de leiding van de school– juist handelt en bewaakt dat Het Noordik haar maatschappelijke doelstellingen realiseert. De RvT betreft in haar toezichthoudende werk de belangen van leerlingen, ouders, medewerkers en relevante maatschappelijke organisaties in de omgeving.

De leden van de RvT zijn gezamenlijk verantwoordelijk en behandelt alle onderwerpen in zijn vergadering die tot het toezicht behoren dan wel op basis van maatschappelijke relevantie om aandacht vragen. De RvT kwam in het verslagjaar 6 keer bijeen in een reguliere vergadering waarvan één vergadering werd gehouden omtrent het thema passend onderwijs. Daarnaast was er een bijeenkomst waarin de jaarlijkse evaluatie van de RvT zelf heeft plaats gevonden in afwezigheid van de bestuurder. Bevindingen uit de evaluatie zijn gedeeld met de bestuurder.

De bestuurder, mevrouw drs. Inge Sterenborg-Van der Schaaf, stelt ten behoeve van de vergaderingen van de RvT bestuursrapportages op over actuele ontwikkelingen en informeert de RvT over de voortgang. Door middel van kwartaalrapportages wordt de RvT geïnformeerd over financiën, personeel en onderwijs.

Periodiek zijn er bilaterale gesprekken tussen de bestuurder en de voorzitter van de RvT ter voorbereiding van de RvT-vergaderingen en bespreking van actuele bestuurlijke ontwikkelingen. In het verslagjaar waren er 7 bila's.

Besluitvorming, welke ingevolge de statuten zijn voorbehouden aan de RvT, is vastgelegd in verslagen van de vergaderingen en deze worden gearhiveerd op het bestuurssecretariaat.

1.5.2 Toezichthoudende en klankbordrol

Beleid

Het jaarverslag 2018 is goedgekeurd.

Onderwerpen waarover de RvT werd geïnformeerd, zijn o.a. de tegenvallende aanmeldingen voor het schooljaar 2019-2020, samenwerking met CSG Reggesteyn, overleg met andere scholen in de regio waaronder de Passie, gevolgen van de invoering van de wet AVG, het landelijk onderzoek naar de schoolexamens (inclusief uitslagen), de nieuwe governancecode VO, ontwikkelingen met betrekking tot het onderwijsaanbod in Almelo en omstreken (o.a. MAVO Erasmus) en de verschillende Inspectiebezoeken. De RvT heeft in het kader van het vierjaarlijks bezoek aan bestuur en scholen in november 2019 een gesprek gevoerd met de Onderwijsinspectie.

Specifieke aandacht van de RvT ging uit naar de vernieuwbouw van de vestiging Noordikslaan waar door de RvT goedkeuring is verleend aan het besluit om een investeringsbudget, naast de financiële middelen die door de gemeente beschikbaar zijn gesteld, in te zetten om de vernieuwbouw te kunnen realiseren. Tijdens het verslagjaar is de RvT geïnformeerd over de planvorming, het werkproces en het ontwerp om de grondige vernieuwbouw van deze vestiging uit te kunnen voeren.

De ontwikkelingen rondom een duurzaam VMBO in Almelo hebben eveneens veel aandacht van het bestuur en RvT gevraagd. Met de krimp van het aantal leerlingen neemt het belang van een goede samenwerking toe. Met minder leerlingen wordt het immers lastiger om per school een volledig aanbod in stand te houden. Dit geldt met name voor de bovenbouw met een groot aantal beroepsprofielen. Om erover te zorgen dat leerlingen voldoende keuzemogelijkheden houden, hebben de besturen van de vier vmbo-scholen in Almelo en de gemeente de handen ineen geslagen. Op basis van het 2018 opgestelde Startdocument duurzaam vmbo Almelo, is in februari 2019 een Intentiebijeenkomst ondertekend, met de afspraak de haalbaarheid van een gezamenlijke vmbo-campus in Almelo te onderzoeken. Het onderzoek heeft met name betrekking op onderwijs, gezamenlijke huisvesting, identiteit en een passend bestuurlijk construct. Het onderzoek naar een gezamenlijke visie op onderwijs leidde in 2019 tot een tussenrapportage die bijzonder perspectiefrijk is. Het lukt om tot één visie te komen. In het verslagjaar is ook een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar de gezamenlijke huisvesting. Helaas leidde dat onderzoek tot de constatering dat één gezamenlijke huisvesting voor de vier besturen financieel gezien niet haalbaar is, vooral gezien de beperkte financiële middelen van de gemeente. Na nog een aanvullend onderzoek naar alternatieve financieringsmogelijkheden, bleek eind 2019 dat één van de partners, het Zone.College overweegt niet meer deel te nemen aan de gezamenlijke campus. Begin 2020 valt daarover het besluit. De RvT is tijdens dit proces steeds door de bestuurder geïnformeerd en stimuleert het bestuur om daar waar mogelijk de samenwerking te versterken om het maatschappelijk belang van een sterk en duurzaam vmbo-aanbod in Almelo te kunnen blijven realiseren.

De RvT is van mening dat het gekozen beleid past binnen de bestaande wet- en regelgeving en de missie en visie van de school.

Contacten in de school: werkbezoeken en Medezeggenschapsraad

Ieder jaar worden de vier locaties van Het Noordik bezocht door de RvT. De directies van de scholen bieden een informatief programma waar de actuele ontwikkelingen van het schoolbeleid worden besproken. De RvT ziet in deze werkbezoeken een goede mogelijkheid om zich te informeren over de ontwikkelingen per locatie en nader kennis te maken met de schoolleiding en andere professionals in de school. Elk jaar wordt een thema gekozen waar tijdens de werkbezoeken aandacht aan wordt besteed. In het verslagjaar is gekozen voor een thema uit het Strategisch Beleidsplan nl. professionalisering. Uitwisseling van kennis en ervaringen tussen de verschillende locaties ziet de RvT steeds als een belangrijke meerwaarde: het geheel is meer dan de som der delen.

Jaarlijks is er een ontmoeting met de Medezeggenschapsraad (MR). Ook met de PMR is een gesprek gevoerd. De RvT waardeert de gesprekken met de MR en de geledingen ervan zeer. Het onderwerp 'synergie' kreeg dit jaar bijzondere aandacht tijdens de gesprekken.

Verder zijn er enkele 'schoolbrede' activiteiten waarvoor de RvT wordt uitgenodigd. Enkele leden van de RvT waren vertegenwoordigd bij de bezinningsdag op goede vrijdag.

Financiën

De RvT heeft de jaarrekening 2018, de begroting 2019 goedgekeurd alsmede de meerjarenbegroting. Eveneens is goedkeuring verleend aan het nieuwe Treasurystatuut. De RvT is van mening dat de financiële huishouding van Het Noordik op orde is en wordt hierover periodiek helder en transparant geïnformeerd. De RvT heeft er op toegezien dat de middelen rechtmatig en doelmatig zijn besteed. De RvT gaat er van uit dat de organisatie in staat blijft om de onderwijskundige prestaties, met budgetdiscipline ten aanzien van de vestigingsbudgetten, binnen een sluitende financiële begroting te realiseren. Tegelijkertijd onderkent de RvT de financiële risico's voor de langere termijn waarbij o.a. de gevolgen van de krimp en passend onderwijs om specifieke aandacht blijven vragen.

Deskundigheidsbevordering

Ook in 2019 werkt de RvT aan de eigen deskundigheid ten aanzien van de toezichthoudende rol. De RvT heeft een studiebijeenkomst gehouden met als thema 'Toezicht houden in een netwerkorganisatie'. Besloten is om te werken aan een nieuw Toezichtkader waarin de actuele governancecode is verwerkt en de huidige wijze van toezichthouden is verwoord.

Tegenstrijdige belangen

Er zijn bij de RvT geen meldingen gedaan van transacties waarbij tegenstrijdige belangen spelen. In zijn toezichthoudende rol ziet de RvT erop toe dat de leden van de RvT en de bestuurder onafhankelijk zijn in het bestuur en het toezicht. Nevenfuncties van de bestuurder en de leden van de RvT zijn gemeld in de vergaderingen van de RvT en worden jaarlijks geactualiseerd en gepubliceerd op de website van de school.

Werkgeversrol

De RvT vervult de werkgeversrol ten aanzien van de bestuurder. In het verslagjaar is een beoordelingsgesprek met mevrouw Sterenborg-Van der Schaaf gevoerd op basis van een zelfevaluatie en een 360 graden feedback van de bestuurder. Er heeft verslaglegging plaats gevonden en er is uitvoering gegeven aan de arbeidsrechtelijke aspecten die tijdens dit gesprek aan de orde kwamen.

Samenstelling van de RvT

Vanwege het aflopen van de zittingstermijn is afscheid genomen van mevrouw drs. Margreet Overmeen-Bakhuis per 1 juli 2019. Voor deze vacature geldt een voordracht recht van de MR. Met de MR is overleg gevoerd over de invulling van de vacature. Er is een benoemingen adviescommissie (BAC) gevormd met twee leden van de MR en twee leden van de RvT waarbij de bestuurder als adviseur deelnam. De RvT heeft, op voordracht van de MR, drs. M.J. (Martha) Hevink-Slots benoemd per 1 juli 2019. De RvT kijkt met waardering terug op de samenwerking met de MR in dit proces.

De samenstelling van de RvT bestond op 31 december 2019 uit de volgende personen:

drs. Petra van der Kwast, voorzitter

Ir. Kees van Gilst, vice-voorzitter

drs. Martha Hevink- Slots, lid

drs. Marco Rodenburg, lid

mr. Eric Markvoort, lid

drs. Nico Dam, lid

Klachten

Er hebben de RvT geen klachten bereikt.

1.6 Omgeving

Het Noordik vindt het belangrijk om actief samen te werken met partners in de omgeving van de school. In het strategische beleidsplan 2018-2022 is dan ook een van de drie ambities om de samenwerking met externe partijen binnen en buiten het onderwijs te versterken, werkend vanuit gedeelde belangen. Het gaat onder meer om de volgende partijen:

- VO-scholen in de regio: Het Noordik participeert al jaren in diverse netwerken van VO-scholen in de omgeving, zoals het overleg van de Stedenband. In dat overleg worden afspraken gemaakt over het aanbod van de scholen, maar vooral over samenwerking met MBO en HO. Met de krimp van het aantal leerlingen neemt het belang van een goede samenwerking toe. Met minder leerlingen wordt het immers lastiger om per school een volledig aanbod in stand te houden. Dit geldt met name voor het vmbo, met in de bovenbouw een groot aantal beroepsprofielen. Om ervoor te zorgen dat leerlingen voldoende te kiezen blijven hebben, hebben de besturen van de vier vmbo-scholen in Almelo en de gemeente de handen ineen geslagen. Op basis van het in 2018 opgestelde Startdocument duurzaam vmbo Almelo, is in februari 2019 een Intentieovereenkomst door partijen ondertekend, met de afspraak de haalbaarheid van een gezamenlijke vmbo-campus in Almelo te onderzoeken. Het onderzoek heeft met name betrekking op onderwijs, gezamenlijke huisvesting, identiteit en een passend bestuurlijk construct. Het onderzoek naar een gezamenlijke visie op onderwijs leidde in 2019 tot een tussenrapportage die bijzonder perspectiefrijk is. Het lukt om tot één visie op onderwijs te komen. In het verslagjaar is ook een haalbaarheidsonderzoek naar gezamenlijke huisvesting gedaan. Helaas leidde dat onderzoek tot de constatering dat één gezamenlijke huisvesting voor de vier besturen financieel niet haalbaar is, vooral gezien de beperkte financiële middelen van de gemeente. Na nog aanvullend onderzoek naar alternatieve financieringsmogelijkheden, heeft een van de partners, het Zone.College (dat als groen onderwijs onder een ander bekostigingsregime valt), begin 2020 besloten niet meer deel te nemen aan de gezamenlijke campus. De overige drie besturen gaan wel door met het realiseren van een gezamenlijk vmbo.
De VO-scholen werken daarnaast met de VSO scholen samen in het Samenwerkingsverband passend onderwijs ten behoeve van leerlingen die extra ondersteuning behoeven. Omdat de regio te maken heeft met een sterke vereveningsopdracht, is het de komende jaren van belang om ervoor te zorgen dat we met minder budget toch de leerlingen passend onderwijs kunnen bieden. Begin 2019 is het nieuwe ondersteuningsplan 2019-2023 "Goed onderwijs dat bij ons past" door het bestuur van het samenwerkingsverband vastgesteld.
- Primair onderwijs in de regio: een doorgaande ontwikkelingslijn vanuit het basisonderwijs naar het primair onderwijs vinden we heel belangrijk. Daarvoor is via verschillende overleggen afstemming met onze toeleverende scholen. Uit die overleggen is een aantal jaren geleden bijvoorbeeld de "doorstroomklas" opgezet voor hoogbegaafde leerlingen uit PO en VO. Met de PO-besturen die betrokken zijn bij dit initiatief heeft Het Noordik regelmatig gesprekken met als doel het aanbod aan activiteiten ten behoeve van een goede overgang te verbreden. In het verslagjaar is gestart met een doorstroomproject voor "praktisch begaafde" leerlingen.

- Vervolgonderwijs: wij voelen ons verantwoordelijk voor een goede aansluiting met het vervolgonderwijs, MBO, HBO en universiteit. Daartoe onderhouden we intensieve contacten met onder meer het ROC van Twente, Hogeschool Saxion en de Universiteit van Twente (UT). In het studiejaar 2016-2017 hebben het Noordik en de Pre-University van de Universiteit Twente een samenwerkingsovereenkomst afgesloten waarin afspraken zijn gemaakt over een structurele relatie. Het doel is om de aansluiting tussen vwo en wo en de UT in het bijzonder te verbeteren. Studenten van de UT ondersteunen bijvoorbeeld het vwo-bovenbouwteam in het aanbod van de keuze-uren. Twee studenten geven de module "Studium Generale" (onderzoek vaardigheden) en andere studenten begeleiden onze leerlingen bij het schrijven van hun profielwerkstukken.
Een ander aansluitingsproject is het Toptraject, een doorlopende leerlijn van vmbo-t, via mbo naar hbo.
Contacten met hogescholen en universiteiten zijn ook van belang voor werving van nieuwe docenten. Binnen Het Noordik worden uiteraard al jarenlang stagiaires van de lerarenopleiding begeleid. Hiervoor is een structuur neergezet met schoolopleiders en werkplekbegeleiders. Landelijk is al langere tijd een ontwikkeling aan de gang van reguliere stagescholen naar opleidingsscholen. Binnen een opleidingsschool worden stagiaires en startende docenten intensief begeleid volgens een afgesproken programma. Een opleidingsschool is altijd onderdeel van een partnerschap van opleidingsscholen en opleiding(en). Het Noordik heeft de ambitie om aan te sluiten bij een van de partnerschappen in de regio. Hiervoor is in het verslagjaar een traject gestart. In januari 2020 zijn we na een audit officieel een opleidingsschool geworden. Het zijn van opleidingsschool past naadloos in de ambities van ons strategisch beleidsplan. Het leren en professionaliseren van studenten, startende en zittende docenten wordt bij elkaar gebracht.
- Gemeenten: De vestigingen van Het Noordik bevinden zich in twee gemeenten, Almelo en Twenterand. Binnen Twenterand maken we deel uit van het OOGO onder leiding van de wethouder van onderwijs. Hierin worden periodiek allerlei zaken rondom onderwijs en onderwijshuisvesting besproken. In Almelo is een dergelijk overleg niet. Daar ontmoeten we de gemeente vooral als het gaat om huisvestingszaken. In 2018 is een aanvraag tot renovatie en vervangende nieuwbouw van ons schoolgebouw aan de Noordikslaan goedgekeurd. Na een intensieve voorbereiding is het de planning om in de zomer van 2020 met de daadwerkelijke bouwwerkzaamheden te beginnen. Het Noordik investeert zelf ook een aanzienlijk bedrag in deze vernieuwbouw.
In 2018 en 2019 zijn gesprekken gevoerd met de gemeente Twenterand over de sterk verouderde sporthal De Stamper in Vriezenveen. Dit heeft tot nu toe geen bevredigend resultaat opgeleverd, waardoor begin 2020 een formele huisvestingsaanvraag is gedaan voor de binnensportvoorziening van onze leerlingen.
- Bedrijfsleven: ten behoeve van het onderwijs voor onze leerlingen vinden we contacten met het bedrijfsleven van belang. Er zijn per vestiging contacten met het bedrijfsleven voor bijvoorbeeld snuffelstages. In de komende jaren willen we die contacten uitbreiden en borgen. Vooral bij de samenwerking tussen de vmbo-scholen zal het bedrijfsleven een belangrijke partner worden.

A2 Bedrijfsvoering

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de meest relevante onderdelen van de bedrijfsvoering van het afgelopen kalenderjaar. De behaalde resultaten worden vergeleken met de vooraf gestelde doelen.

2.2 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering van CSG Het Noordik valt uit in een aantal onderdelen:

- Organisatie rondom de bedrijfsvoering
- Planning en controlcyclus
- Primaire proces en kwaliteitszorg
- Huisvestingsaangelegenheden
- ICT
- Personeelszaken
- Financiële zaken

2.2.1 Organisatie rondom de bedrijfsvoering

De ondersteunende diensten ten behoeve van CSG Het Noordik zijn ondergebracht in het Stafbureau. De afdelingen binnen het Stafbureau zijn:

- Bestuursondersteuning
Binnen de afdeling bestuursondersteuning valt de organisatieadviseur, de medewerker PR en communicatie en het bestuurssecretariaat. De organisatieadviseur ondersteunt de bestuurder op het gebied van organisatievraagstukken, verzorgt beleidsnotities daaromtrent en begeleidt implementatie. De medewerker PR en communicatie draagt in samenspraak met de vestigingen zorg voor de PR en communicatie van CSG Het Noordik.
- Personeelszaken
De afdeling personeelszaken wordt aangestuurd door het hoofd P&O. De afdeling voert onder meer de personeels- en salarisadministratie uit, ondersteunt bij de werving en selectie, ondersteunt bij en bewaakt de (strategische meerjaren) formatieplanning.
- Financiën, Planning & Control
De afdeling wordt aangestuurd door het hoofd Financiën, Planning en Control. De afdeling voert de financiële administratie uit, stelt in samenspraak met de directeurs de begrotingen op, verzorgt (financiële) rapportages, stelt de jaarrekening op, voert de control functie uit en bewaakt processen en procedures met betrekking tot financiële aangelegenheden. Daarnaast wordt ondersteuning en advies gegeven bij investeringsbesluiten, aanbestedingstrajecten en huisvestingsaangelegenheden.
- ICT
De afdeling ICT wordt aangestuurd door het hoofd ICT. De afdeling draagt zorg voor een goed werkende infrastructuur en programmatuur, voert de investeringsbesluiten uit, verzorgt advisering over ontwikkelingen op het gebied van ICT in relatie tot de onderwijskundige wensen van de vestigingen en adviseert bij investeringsbesluiten op het gebied van ICT.

2.2.2 Planning & control cyclus

In december voorafgaand aan het kalenderjaar wordt de begroting vastgesteld door de bestuurder en ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad van Toezicht. De begroting is de som van de vier vestigingsbegrotingen en de begroting van het stafbureau.

De vestigingsdirecteuren zijn integraal verantwoordelijk voor de vestiging, waarbij er de ruimte c.q. opdracht is om een eigen onderwijskundige koers te varen. De vestigingsdirecteur is verantwoordelijk voor de voorbereiding, ontwikkeling en uitvoering van het onderwijskundig beleid van de vestiging, levert een substantiële inhoudelijke bijdrage aan de strategische beleidsontwikkeling van de onderwijsinstelling.

Gedurende het kalenderjaar worden vier rapportages opgesteld en besproken met de vestigingsdirecteuren. De rapportages bevatten onderwerpen met betrekking tot:

- kwaliteit van het onderwijs; professionaliseren en participeren;
- financiën (stand van zaken en prognose);
- personeelszaken (formatie, vervanging etc.).

Tijdens de besprekingen worden ook zaken ten aanzien van risicomanagement besproken.

De uitkomsten van deze besprekingen worden meegenomen in de rapportage aan de bestuurder en de Raad van Toezicht.

Na afloop van het kalenderjaar wordt de jaarrekening als intern en extern verantwoordingsdocument opgesteld.

2.2.3 Primaire proces en kwaliteitszorg

Basiskwaliteit

We vinden het van groot belang dat we dagelijks onze basiskwaliteit bieden; daar hebben de leerlingen elke dag recht op. Onder de basiskwaliteit verstaan we voldoen aan de wettelijke vereisten zoals geformuleerd in het kwaliteitskader van de Inspectie. Op VenstersVO verantwoorden we ons ook over de onderwijskwaliteit. In het jaarverslag blikken we terug op het afgelopen jaar. Op de site van Scholenopdekaart kan CSG Het Noordik ook gedurende het jaar gevolgd worden.

CSG Het Noordik stelt zich als doel dat de onderwijskwaliteit voldoende tot goed is. Dat betekent dat alle vestigingen minimaal een basisarrangement hebben.

Onderstaande gegevens zijn begin maart 2019 gepubliceerd op het Internet Schooldossier van de Onderwijsinspectie.

Onderwijspositie leerjaar 3 ten opzichte van het advies PO

Met de indicator Onderwijspositie t.o.v. advies po wordt bekeken hoe de onderwijspositie van leerlingen in het derde leerjaar zich verhoudt tot het basisschooladvies. Voor ieder type onderwijs is een norm vastgesteld door de Inspectie van het Onderwijs.

Leeswijzer: bijv. havo/vwo norm 4,75: dit betekent dat van de 100 leerlingen in de derde klas er minimaal 4,75 meer leerlingen moeten zijn opgestroomd dan afgestroomd t.o.v. hun (laagste) basisschooladvies. Bij advies havo/vwo wordt er dus gerekend naar havo.

	Vmbo basis	Vmbo kader	Vmbo gl/tl	Havo	Vwo
Noordikslaan					
Norm				4,75%	
2019-2020				0,00%	
3 jaars gemiddelde				5,39%	
Van Renneslaan					
Norm		-10,05%			
2019-2020		17,73%			
3 jaars gemiddelde		21,41%			
Vriezenveen					
Norm		-10,05%			
2019-2020		9,09%			
3 jaars gemiddelde		6,12%			
Vroomshoop					
Norm			-7,00%		
2019-2020			0,00%		
3 jaars gemiddelde			-1,58%		

Op alle vestigingen zitten we qua driejaarlijks gemiddelde ruim boven de wettelijke norm. Op 3 van de vier vestigingen zitten we zelfs ruim in de plus, wat inhoudt dat de leerlingen in leerjaar 3 boven hun advies van de basisschool zitten. Voor de vestiging CR geldt bijvoorbeeld dat de afgelopen 3 jaar gemiddeld meer dan 1 op de 5 leerlingen in klas 3 op een hoger niveau het onderwijs volgde dan het advies van de basisschool. De Noordikslaan werkt met OBIT-toetsen (Onthouden – Begrijpen – Integreren – Toepassen). Op de VMBO-vestigingen wordt naast cijfers gebruik gemaakt van IZIS-determinatie (Inzet - Zelfstandigheid - Inzicht & Samenwerking).

Onderbouwsnelheid

Deze indicator op vestigingsniveau geeft het percentage leerlingen weer dat vanuit leerjaar 1 en leerjaar 2 is doorgestroomd naar een hoger leerjaar. Leerlingen die zijn blijven zitten tellen negatief mee. De norm bedraagt in alle gevallen 95,5%, oftewel 4,5% mag maximaal blijven zitten in leerjaar 1 en 2. De norm wordt per vestiging o.b.v. leerling kenmerken opgehoogd dan wel verlaagd. Het driejaarsgemiddelde leidt tot kwalificatie onder of boven de norm.

	Vmbo basis	Vmbo kader	Vmbo gl/tl	Havo	Vwo
Noordikslaan					
Norm na correctie				95,00%	
2018-2019				96,96%	
3 jaars gemiddelde				97,50%	
Van Renneslaan					
Norm na correctie	94,46%				
2018-2019	98,01%				
3 jaars gemiddelde	98,15%				
Vriezenveen					
Norm na correctie	95,48%				
2018-2019	99,29%				
3 jaars gemiddelde	99,25%				
Vroomshoop					
Norm na correctie	95,45%				
2018-2019	98,54%				
3 jaars gemiddelde	99,25%				

Op alle vestigingen zitten we ruim boven de norm. Het aantal zittenblijvers in de onderbouw is minimaal.

Bovenbouwsucces

Voor deze indicator wordt van iedere leerling bepaald of hij/zij het betreffende leerjaar in de bovenbouw succesvol of niet succesvol afrondt. De indicator drukt het percentage leerlingen uit dat het schooljaar succesvol afrondt. Het driejaarsgemiddelde leidt tot een kwalificatie onder of boven de norm. Hier zitten ook de slaagpercentages in opgenomen.

	Vmbo basis	Vmbo kader	Vmbo gl/tl	Havo	Vwo
Noordikslaan					
Norm na correctie				81,16%	81,45%
2018-2019				83,98%	83,11%
3 jaars gemiddelde				81,06%	84,30%
Van Renneslaan					
Norm na correctie	84,72%	85,20%	84,52%		
2018-2019	86,11%	94,07%	89,58%		
3 jaars gemiddelde	91,81%	95,05%	90,21%		
Vriezenveen					
Norm na correctie	87,85%	86,92%	86,90%		
2018-2019	91,67%	96,69%	94,77%		
3 jaars gemiddelde	93,60%	94,96%	94,96%		
Vroomshoop					
Norm na correctie	87,94%	86,84%	86,93%		
2018-2019	95,96%	85,19%	92,73%		
3 jaars gemiddelde	94,40%	89,22%	93,00%		

De landelijke norm is aangepast, waardoor er niet meer gecorrigeerd wordt op leerlingen met leerwegondersteuning (LWOO). Voor alle vestigingen resulteert dit in een hogere norm omdat er wel LWOO leerlingen ingeschreven stonden in de afgelopen 3 jaar. Omdat de Van Renneslaan meer leerlingen uit een apcg-gebied (armoedeprobleemcumulatiegebied) heeft is deze norm iets lager dan voor de andere vmbo vestigingen. Het bovenbouwsucces havo is het afgelopen jaar fors gestegen. Het driejaarlijks ligt nog net onder de naar boven bijgestelde norm. De ondernomen acties hebben zichtbaar effect. Deze acties worden bij het onderdeel gemiddeld cijfer besproken. Op de overige vestigingen zitten we qua driejaarlijks gemiddelde boven de wettelijke norm.

Ce-resultaten

	Vmbo basis	Vmbo kader	Vmbo gl/tl	Havo	Vwo
Noordikslaan					
Norm na correctie				6,25	6,27
2018-2019				6,49	6,39
3 jaars gemiddelde				6,31	6,42
Van Renneslaan					
Norm na correctie	6,38	6,20	6,11		
2018-2019	6,13	5,94	6,22		
3 jaars gemiddelde	6,37	6,11	6,21		
Vriezenveen					
Norm na correctie	6,50	6,23	6,19		
2018-2019	6,78	6,49	6,53		
3 jaars gemiddelde	6,84	6,43	6,40		
Vroomshoop					
Norm na correctie	6,50	6,23	6,19		
2018-2019	6,95	6,46	6,72		
3 jaars gemiddelde	6,83	6,47	6,56		

Alle vestigingen hebben een gering gemiddeld verschil (<0,5) tussen de cijfers voor de schoolexamens en de centrale examens.

Inspectiearrangementen

Een belangrijke indicator voor de kwaliteit van het onderwijs op de scholen is het jaarlijkse opbrengsten oordeel van de Inspectie van het Onderwijs. Dit oordeel is gebaseerd op:

- De onderwijspositie leerjaar 3 ten opzichte van het advies PO
- De onderbouwsnelheid
- Het bovenbouwsucces
- Het gemiddelde cijfer van het centraal examen

Een afdeling wordt als onvoldoende beoordeeld wanneer de resultaten voor twee of meer indicatoren lager dan de norm liggen. Als een school langdurig (over drie jaar bekeken) lagere resultaten bereikt dan volgens de Inspectienormen verwacht mag worden, dan krijgt ze over het algemeen het oordeel zwak. Als de Inspectie daarnaast meerdere grote tekortkomingen in het onderwijsproces constateert, dan volgt het oordeel zeer zwak. Geen enkele afdeling van de vier vestigingen scoort op twee of meer indicatoren onder de norm. In 2019 hebben alle afdelingen een basisarrangement. Uit de Staat van het Onderwijs blijkt dat landelijk ongeveer 95 procent van alle afdelingen een basisarrangement heeft.

Noordikslaan

De resultaten van het CSE voor het VWO zijn gemiddeld en stemmen redelijk tevreden. Gezien de populatie van onze vestiging en de faciliteiten mag hier de lat best omhoog. Dit is de opdracht voor de nieuw benoemde teamleider en is ook de ambitie van het team. De onderwijskundige ontwikkelingen op het gebied van maatwerk zijn erop gericht om het onderwijs meer gepersonaliseerd te maken en de opbrengsten van het VWO te verhogen. Voor het HAVO is naar aanleiding van de examenresultaten door het team HAVO-bovenbouw een verbeterplan gemaakt. Dit plan heeft geresulteerd in aanzienlijke betere eindexamenresultaten. De verbetering is met name gerealiseerd door het monitoren van de resultaten per leerling en met behulp van data de goede gesprekken te voeren met leerlingen en ouders. Dit resultaat geeft vertrouwen voor de toekomst als met name het goede coaching gesprek een anker wordt voor ons onderwijs.

Van Renneslaan

Een analyse van de resultaten levert het beeld op dat leerlingen te vaak een herkansing behoeven om succesvol hun examens af te sluiten. Enerzijds worden leerlingen gestimuleerd om op een zo hoog mogelijk haalbaar niveau hun diploma en certificaten te behalen. Anderzijds houdt dit een risico in dat leerlingen met gemiddeld lagere cijfers dit behalen. Dit risico dient echter wel beperkt te worden. Er wordt dan ook door de kwaliteitsmedewerker ingezet op een frequentere monitoring en effectmeting van de resultaten. Secties hebben verbeterplannen gemaakt, welke met de kwaliteitsmedewerker en de schoolleiding worden besproken en gemonitord. Tevens worden er extra acties ingezet om de bewustwording m.b.t. de resultaten bij leerlingen te vergroten. Bijvoorbeeld een proefexamenperiode waarbij een echt examen, de resultaten en het effect "nagebootst" worden. waarbij dan ook weer extra inzet en ondersteuning geboden kan worden om het resultaat voor het daadwerkelijke examen op te vijzelen.

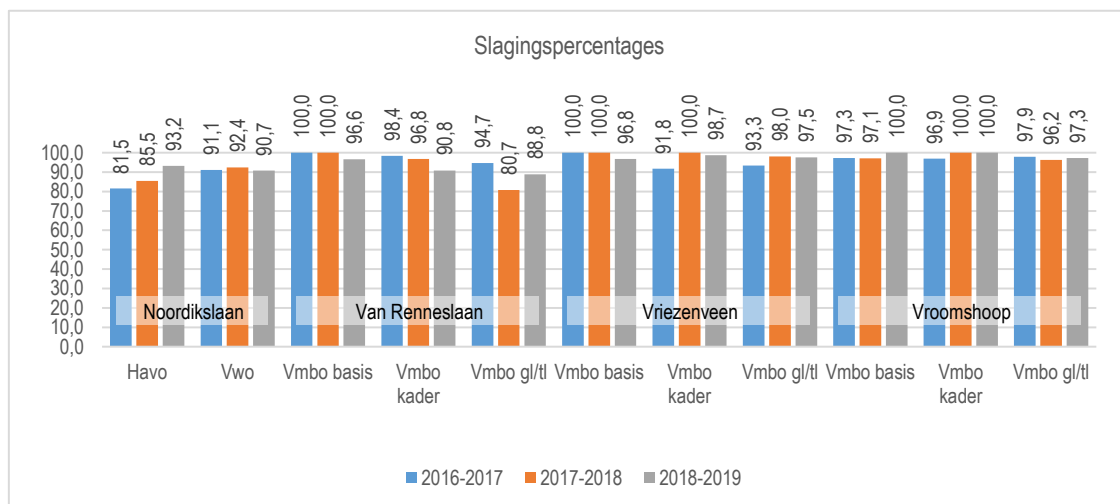
Vriezenveen

Als vestiging hebben we afgelopen jaar zeer mooie resultaten laten zien. De basis is op orde en alle indicatoren van de onderwijsinspectie bevestigen dat beeld. Alles staat op groen. Dit jaar hebben we tweemaal de Onderwijsinspectie op bezoek gehad. Eerst keken ze naar OP8, de standaard die betrekking heeft op Toetsing en afsluiting. Later in het jaar zijn ze nog een keer geweest en hebben ze specifiek aandacht geschonken aan standaard OP3, didactisch handelen van de docent. Beide onderzoeken leverden tevreden resultaten op. We hebben als vestiging grote stappen gezet om de kwaliteit van toetsen en de PTA's te verbeteren door een heel aantal aanpassingen te doen. Door de goede gesprekken met en de juiste sturing op de vaksecties is dit tot stand gekomen. Als we kijken naar de examenresultaten van afgelopen jaar kunnen we niet anders dan zeer tevreden zijn. Wederom benaderen we de 100%, ook al is dat geen doel op zich! Daarnaast kwam de inspectie tot het oordeel dat in Vriezenveen een sterk team zit v.w.b. didactiek en pedagogiek. Eigenlijk de meest belangrijke zaken waar we uiteraard met gepaste trots van genieten. Tegelijkertijd zijn er ook verbeterpunten benoemd. Op het gebied van differentiatie kunnen we als vestiging nog verbeteren.

Vroomshoop

De goede resultaten geven ruimte om onze bredere doelstellingen vorm te geven. Dit met behoud van de onderwijskwaliteit. In het voorjaar zijn na de evaluatie nieuwe doelstellingen geformuleerd om substantieel meer ruimte voor coaching en zorg te creëren en om voor leerlingen meer keuzevrijheid mogelijk te maken. Binnen de HV worden de aanbevelingen uit het bovenbouwsuccesonderzoek verder vorm gegeven. Met name de contacten met de basisscholen zijn geïntensiveerd.

Slagingspercentages

Kwaliteitszorg

Over bovenstaande resultaten gaan we met elkaar in gesprek. Dat gesprek vloeit voort uit een in de loop der jaren ontwikkelde cultuur van kwaliteitsbesef. De onderwijsinspectie heeft ons afgelopen jaar het oordeel goed gegeven op de standaard kwaliteitszorg: Het stelsel van kwaliteitszorg van CSG Het Noordik is stevig verankerd in de gehele organisatie. Mede daardoor heeft het bestuur goed en tijdig zicht en grip op de onderwijskwaliteit. Het bestuur stuurt doelgericht en systematisch op behoud en verbetering van de onderwijskwaliteit.

Op de vestigingen heerst een cultuur waarbij men oog heeft voor het leerproces van de leerlingen. Op alle vestigingen vinden ontwikkelingen plaats waarbij er initiatieven verkend worden en veranderingen doorgevoerd worden om meer aandacht te hebben voor de individuele leerling. Het structureel meten van de kwaliteit van onze opbrengsten loopt goed en de interne dialoog in de vestiging is mede dankzij de kwaliteitsverantwoording op de derde dinsdag van september transparant en actueel. Gesprekken tussen sectie en directie worden vaker onderbouwd met data vanuit de kwaliteitszorg. Op de vestigingen worden deze gesprekken deels door directeuren en deels door teamleiders gevoerd. In het inspectieoordeel benoemt de onderwijsinspectie dat het bestuur de kwaliteit van het onderwijs goed in beeld heeft en zorgt ervoor dat de kwaliteit verbetert wanneer dat nodig is. Het bestuur is goed op de hoogte van de meest recente onderwijsresultaten en van de kwaliteit van de lessen op de vier vestigingen. Het bestuur vindt het belangrijk dat medewerkers de ruimte krijgen om zich steeds te kunnen blijven ontwikkelen. Daarnaast hecht het bestuur ook veel waarde aan het goede gesprek met medewerkers. Er is een grote betrokkenheid onder alle medewerkers om de kwaliteit van het onderwijs te blijven ontwikkelen.

Elke vestiging heeft een kwaliteitszorg expert. Deze groep van kwaliteitsexperts heeft als opdracht de begrippen kwaliteit en kwaliteitszorg bespreekbaar en zichtbaar te maken in de vestiging. Er is elk kwartaal overleg waarin de activiteiten uit de jaarkalender kwaliteitszorg worden besproken en uitgevoerd. Daarnaast werkt de vestiging Noordikslaan met twee extra teamexperts kwaliteitszorg.

Kwaliteitszorg werkt meer een uitgebreid systeem aan instrumenten om de opbrengsten en het onderwijsproces inzichtelijk te maken en te verbeteren. Alle vestigingen maken gebruik van het MMP (Magister Management Platform), een systeem dat met behulp van de gegevens uit Magister vorderingen en opbrengsten laat zien. Dit stelt ons in staat de resultaten af te zetten tegen een landelijke benchmark en de normen van de inspectie om zo de resultaten tot op docentniveau te kunnen analyseren.

Om inzichtelijk te maken of leerlingen en ouders tevreden zijn met de diverse aspecten van hun school vinden op alle vestigingen in alle leerjaren klankbordgesprekken plaats en worden er leerling- en oudertevredenheidsonderzoeken afgenomen. Sinds 2017 wordt er gewerkt met de Digitale Observatie Tool (DOT) welke gebruikt wordt door docenten, collega begeleiders en leidinggevend.

Elk jaar evalueren de vestigingsexperts kwaliteitszorg de ontwikkeling van kwaliteitszorg op CSG Het Noordik. Op basis hiervan bespreken de experts kwaliteitszorg welke activiteiten het komende schooljaar worden gecontinueerd dan wel geïnitieerd. Dit wordt in een opdracht geformuleerd en in het directie overleg besproken, waarna het in een jaarkalender wordt vertaald.

Uit de evaluatie in 2019 kwam naar voren dat er flinke stappen zijn gezet. Afgelopen jaar is er meer gebruik gemaakt van data op bestuurs-, vestigings-, team-, sectie- en docentniveau, toch blijven we inzetten op meer gebruik van de juiste data voor evaluaties. In 2019 is op verschillende vestigingen de DOT door docenten en leidinggevend gebruikt als evaluatie-instrument van lessen en om het gesprek te voeren over de inhoud van goede en betekenisvolle lessen. Daarnaast is er ingezet op gebruik van 360 graden feedback middels o.a. de evaluatietool BOOT.

We willen het kwaliteitssysteem meer laten werken vanuit onze ambities en doelen. Het strategisch beleidsplan plan dient als kader voor de onderwijsontwikkeling op schoolniveau. In 2019 hebben de experts kwaliteitszorg vervolgstappen gezet om een zelfevaluatiekader te ontwerpen waarin de basiskwaliteit en eigen ambities gemonitord kunnen worden. Hierbij wordt beoogd om de ontwikkelingen zichtbaar en merkbaar te maken, en waar dat kan en zinvol is, meetbaar. Met het zelfevaluatiekader kunnen de experts de voortgang van de onderwijskundige ambities monitoren en jaarlijks evalueren, zowel Noordikbreed als op de eigen vestiging. De basiskwaliteit wordt over de vier vestigingen gemeten middels de leerlingen- en oudertevredenheidsonderzoeken. De ambities Professionaliseren, Personaliseren en Participeren worden gemeten middels onderzoek onder het personeel van de vier vestigingen. In maart 2019 hebben 142 docenten geparticipeerd in het in kaart brengen van de ambitie professionaliseren. Hieruit blijkt dat er volop geprofessionaliseerd wordt onder het personeel en dat dit doorwerkt in het verzorgen van betekenisvolle lessen. Op basis van de uitkomsten wordt er meer gericht gestuurd op de verschillende professionaliseringsactiviteiten om dit meer af te stellen om de gestelde ambities uit het strategisch beleidsplan.

2.2.4 Ambities: Personaliseren, professionaliseren en participeren

In het onderdeel visie (1.2) is reeds ingegaan op de drie ambities uit het nieuwe strategisch beleidsplan. Het nieuwe beleidsplan is in het voorjaar van 2018 formeel vastgesteld. De koers komt overeen met de ontwikkellijnen uit eerdere schoolplannen. Vanuit de drie ambities hebben we de ontwikkelingen op de vestigingen zichtbaar gemaakt.

Personaliseren

We willen onderwijs geven dat recht doet aan verschillen tussen leerlingen. Gepersonaliseerd leren, maatwerk en differentiatie dienen een herkenbare plek te krijgen in het onderwijs.

We willen leerlingen hun eigen kwaliteiten laten ontdekken en ontwikkelen doordat wij voldoende mogelijkheden bieden tot gepersonaliseerd leren.

Noordikslaan

Doel: Verder uitbouwen van maatwerkgericht onderwijs aan leerlingen.

De koers die met de komst van het SBP 2018-2022 is ingezet op het gebied van gepersonaliseerd leren is een belangrijke inzet geweest voor 2019. Als vestiging zetten we zwaar in op het verder personaliseren van ons onderwijs. In 2019 hebben we met name gezorgd dat er binnen de vestiging nadere stappen zijn gezet op het verder ontwikkelen van maatwerk. Als MT hebben we een gezamenlijke visie verwoord voor onze vestiging, op basis van het SBP. We hebben dit gedaan onder begeleiding van een externe coach. Dit heeft geleid tot een aantal bijeenkomsten met collega's en leerlingen om zo de visie scherper te krijgen en meer betrokkenheid te verwerven. Deze bijeenkomsten zijn gehouden via het BOB-model (Beelden - Oordelen – Besluiten). Deze methodiek heeft ons geholpen tot een afgewogen onderwijsmodel te komen. Gezien het feit dat deze ontwikkeling samen oploopt met het traject van een nieuw taakbeleid hebben we de definitieve besluitvorming uitgesteld tot na de vaststelling van het nieuwe taakbeleid. Ons onderwijsmodel moet wel taakbeleidproof zijn. In het voorjaar van 2020 willen we een nieuw onderwijsmodel vastleggen om dat uiteindelijk, na instemming van de MR, in september te effectueren. In hoofdlijnen karakteriseert het gewenste onderwijsmodel zich door het feit dat het de leerling is die zichzelf doelen stelt voor zijn leerproces. Deze doelen stelt hij onder begeleiding van zijn coach en met betrokkenheid van zijn ouders. Er blijft een belangrijk deel van het onderwijs vast liggen (de normale instructielessen), maar op basis van de coaching kan een leerling voor een deel zijn onderwijs verder personaliseren. Ter voorbereiding op dit concept is professionalisering ingezet voor: curriculumontwikkeling, vak coaching, mentor coaching en onderwijs anders organiseren. Deze gerichte scholingen, door eigen collega's, worden gevolgd door iedere lesgevende collega. Teneinde dit proces verder te ondersteunen zijn er het afgelopen jaar plannen ontwikkeld om het gebouw aan te passen aan de gestelde onderwijskundige eisen. Het programma van eisen, voor een belangrijk deel bestaande uit de onderwijskundige eisen, is vastgesteld en vormt de basis voor een vernieuwd gebouw. Een gebouw waarin ons gewenste onderwijs tot zijn recht kan komen. In 2019 hebben we veel aandacht besteed om ons onderwijs voor het voetlicht te brengen: Alle toeleverende basisscholen zijn bezocht, een tijdschrift Noordikslaan is uitgebracht, er is gestuurd op regelmatige persberichten. We doen veel goede dingen, maar te weinig mensen zijn hiervan op de hoogte. De uitdaging voor de komende jaren is om hier een antwoord op te vinden. Een helder onderwijsconcept in een nieuw gebouw met enthousiaste collega's moeten hiervoor de basis gaan vormen.

Van Renneslaan

Doel: Gepersonaliseerd leren, maatwerk en onderwijsdifferentiatie.

Het maatwerk- en gepersonaliseerd onderwijs wordt stapsgewijs uitgerold op de vestiging C. van Renneslaan. Het onder de werktitel gestarte AVA-onderwijs is inmiddels "ons" onderwijs geworden. Dit betekent dat wij op onze school werken met leerjaar teams die het onderwijs en de dag invulling per leerjaar invullen en verzorgen. Dagelijks wordt er gestart met een vast coachmoment en elke docent is mentor-coach en heeft de regie over een groep van 12 à 14 leerlingen. De lessentabel is leidraad voor ons onderwijs, maar betekent niet dat elke leerling conform de lessentabel het onderwijs volgt. Leerlingen maken gerichte keuzes, samen met hun mentor-coach betreffende het bijwonen en volgen van lessen op basis van de eigen vaardigheden en kwaliteiten. Dit betekent ook dat leerlingen vakken op een bovenliggend niveau kunnen volgen. De leerling wordt gestimuleerd om eigenaar te zijn van het eigen leerproces. Dit vindt natuurlijk altijd plaats onder regie van de docent.

De trioloog is hierin de centrale spil. Leerlingen laten aan hun ouders en mentor-coach zien wat ze bereikt hebben, welke doelen ze stellen en wat ze willen bereiken. Op deze wijze moeten zij verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen ontwikkeling en leerproces. In de praktijk blijkt dit erg goed te werken. Leerlingen worden bewuster van het waarom, ouders zijn en blijven goed op de hoogte en de onderlinge contacten vormen een goede en sterke basis voor de verdere ontplooiing van de leerling.

Om te zorgen dat het onderwijs de organisatie bepaalt is er kritisch gekeken naar de lessentabel en de dag invulling van de medewerkers en de leerlingen. Dit heeft er toe geleid dat er voor de leerlingen gewerkt wordt met aangepaste schooltijden en een continue rooster, waarbij de medewerkers de tijd en ruimte krijgen om voor en na de lessen met elkaar te overleggen. Dit kan als team, maar ook als sectie, vakwerkgroep of voor allerlei andere activiteiten. Medewerkers worden zo in de gelegenheid gesteld om samen het onderwijs te ontwikkelen, vorm te geven en in te vullen.

In schooljaar is 2019-2020 gestart met "Innovatie Teams". Op basis van een studiedag is er een inventarisatie gemaakt van thema's welke ontwikkelt moeten worden. Elke docent, maar ook onderwijsassistent en instructeurs maken deel uit van deze ontwikkel teams. Middels studiedagen/middagen vindt er verdieping en uitwisseling van de ontwikkelingen plaats. Op deze wijze wordt er bottom up gewerkt aan de verdere ontwikkeling en verdieping van "ons" onderwijs

M.b.t het ontwikkelen van het Toptraject loopt de vestiging Catharina van Renneslaan voorop en wordt regelmatig als voorbeeld gesteld voor de andere scholen in de regio. De doorgaande lijn vmbo-mb0-hbo is inmiddels aangekomen in het eerste jaar van het hbo. Er wordt gericht en intensief gewerkt aan de verdere verdieping en borging van het Toptraject (dat overigens landelijk steeds meer navolging krijgt en wordt gezien als een prachtig initiatief!). Ook in de inbreng van de coördinatie- en de stuurgroep speelt de vestiging Catharina van Renneslaan een prominente rol.

Naast bovenstaande zaken is er in 2019 gestart met de pilot Technologie & Toepassing. Een landelijke pilot waar slechts 36 scholen mogen werken aan de ontwikkeling van een nieuw onderwijsonderdeel dat geëxamineerd mag worden en geheel licht in de lijn van de maatschappelijke ontwikkeling van techniek en technologie.. Dit onderdeel past ook perfect in de ontwikkelingen van Sterk techniek Onderwijs, waar in 2019 de plannen voor geschreven zijn.

BeweegWijs/Pauzesport, Gezonde school (Gouden schaal gezonde schoolkantine), Maatschappelijke stage, Expeditie Onderwijs en Internationalisering, sportklassen en overige leerling activiteiten blijven onderscheidende thema's die herkenbaar aanwezig zijn in en om de school.

Vriezenveen

Doel: meer aandacht voor en verantwoordelijkheid bij de leerling

Als vestiging zijn we het afgelopen jaar enorm in beweging geweest en nog steeds zijn we bezig met door ontwikkelen. Leerlingen krijgen meer maatwerk aangeboden en er zijn wat meer keuzes te maken. Een groep collega's is in 2019 gestart met een andere manier van lesgeven in klas 1. Alle leerlingen hebben de beschikking over een device en de klassen zijn niet homogeen maar heterogeen ingedeeld. Op een aantal vakken (Nederlands, Engels, Duits en Wiskunde) krijgen de leerlingen wél in homogene groepen les, maar voor de overige vakken zitten ze met drie niveaus in een groep. Of dit bevalt wordt nauwlettend in de gaten gehouden en gemonitord. In 2020 maken we de beslissing of we en hoe we doorgaan n.a.v. de ervaringen die we nu opdoen. We hebben een breed scala aan evaluatiemomenten ingepland met leerlingen, ouders en lesgevende docenten in klas 1. De uitkomsten van deze bijeenkomsten zijn mede bepalend voor het vervolg in klas 2, 3 en 4. We zien nu al wel dat de coaching/driehoeksgesprekken, het persoonlijk device en de Masterclass erg positief worden ontvangen. Deze zullen dus zeker een vervolg krijgen.

Vroomshoop

Doel: Leerlingen activeren en meer eigen verantwoordelijkheid en grip te geven op hun eigen leerproces.

Binnen de beroepsgerichte vakken is gepersonaliseerd leren volop aan de orde. Er wordt gewerkt met leerdoelen en leerlingen kunnen hun eigen keuzevakken bepalen. Daarnaast wordt er met verschillende werkvormen gewerkt. De docenten laten de leerlingen steeds meer zelfregulerend werken. In BB zijn we gestart met minder handen voor de klas. Waardoor de klas minder verschillende docenten heeft en er meer structuur ontstaat. Voor de mavo zijn we gestart met de beroepsgerichte leerweg in klas 3. Hierdoor is er ook voor hen een substantiële beroepscomponent toegevoegd. Ook bij de Havo worden er in de KWT nu beroepsgerichte praktijk aangeboden. Binnen Havo/Vwo is een sterke ontwikkeling op het gebied van didactisch coachen en werken zij met i-Pad's in de klas. Alle secties hebben de focus op rechtdoen aan verschillen in de klas. Verder is er onderzoek naar een betere onderwijsstructuur die past bij de leerbehoefte van de leerling. Vanuit de nieuw opgezette leerlingenraad, worden leerlingen hier rechtstreeks bij betrokken.

Professionaliseren

We zetten in op een verdere versterking van de kwaliteit en professionaliteit van onze medewerkers. Onze medewerkers zijn verantwoordelijk voor hun (door)ontwikkeling en zetten die bewust in ten dienste van de leerling en het onderwijs. De professionalisering is als onderdeel van het strategische personeelsbeleid gekoppeld aan de strategische organisatiedoelen.

Doel: De medewerkers nemen zelf verantwoordelijkheid voor hun ontwikkelingsproces.

De gesprekkencyclus wordt steeds nauwgezet gevolgd. Iedere teamleider heeft de cyclus doorlopen of is met de volgende cyclus bezig. Met medewerkers worden regelmatig gesprekken gevoerd over functioneren, professionele ontwikkeling en groei. Er wordt in de gesprekken aandacht besteed aan duurzame inzetbaarheid. Afspraken worden steeds beter nagekomen. Als dat niet gebeurt, volgen er vervolgafspraken. De verankering van het periodieke goede gesprek in de ritmes van het werk blijft de aandacht vragen. Een belangrijk thema voor de komende jaren blijft het voeren van het goede gesprek.

Doel: Afstemming tussen de organisatiedoelen en doelen van de medewerkers.

Naast algemene scholing in de Noordikacademie organiseren de vestingen interne scholing passend bij de organisatiedoelen die door de meeste medewerkers wordt gevolgd. Daarnaast nemen veel medewerkers deel aan externe scholingsbijeenkomsten. 6 docenten maken per 1-10-2019 gebruik van de lerarenbeurs.

Alle nieuwe docenten nemen deel aan het eerste jaar van het inductieprogramma. Het curriculum bevat onder meer intervisie, coaching en videointeractiebegeleiding. Het inductieprogramma is ervoor bedoeld om jonge docenten op een goede manier in school te begeleiden, om ze zo te kunnen behouden voor het onderwijs. Dat is van belang, omdat vooral onder startende docenten de uitval groot is.

Noordikslaan

Doel: professionals bekwamen in het verzorgen van gepersonaliseerd onderwijs

De vestiging wil de professionalisering van collega's vorm geven binnen de doelen die de vestiging zich stelt. Dit heeft alles te maken met een verdere professionalisering op het gebied van gepersonaliseerd leren en de rol van de docent naar een coach. Afspraken op het gebied van professionalisering worden gemaakt in de cyclus van PVB-gesprekken. In verband met het nieuwe SBP brengen we meer focus aan op de professionalisering. We kennen voor de komende jaren 4 professionaliseringsthema's:

- vak coaching;
- mentor coaching;
- curriculumontwikkeling;
- onderwijs anders organiseren/ICT-rijk onderwijs.

We zetten hiermee de koers voort die in 2018 al is ingezet. professionaliseren met behulp van eigen mensen en met als kern de onderwijskundige ontwikkeling die we willen vormgeven. Voor deze professionalisering zetten we ontwikkeltijd en professionaliseringstijd in. Collega's zijn zelf verantwoordelijk voor hun professionalisering en leggen daarover verantwoording af aan hun teamleider. ook hier geldt dat het goede gesprek de basis is voor onze ontwikkeling.

Van Renneslaan

Behalve de individuele scholingswensen en inzet op het behalen van een tweede bevoegdheid is er ingezet op Innovatief Leren vanuit het project Voortgezet Leren.

Op basis van een grondige inventarisatie zijn er ontwikkelthema's geformuleerd op de vestiging die door de collegae ter hand worden genomen om het onderwijsconcept te verbreden, te verdiepen en verder te ontwikkelen. Elke collega participeert in deze ontwikkelgroep. De volgende onderwerpen worden daarbij uitgewerkt: Toetsen, Motivatie en Eigenaarschap, Planning, Vakdidactiek, Begeleiding en Coaching, Thematisch werken, dialoog en Roosters.

Op studiedagen en middagen vindt er verdieping en verdere uitwerking van deze thema's plaats. Daarbij worden externen uitgenodigd om kennis en expertise te delen met leden van de themagroep of aan alle collegae. Tevens worden de ontwikkelingen aan elkaar gepresenteerd, is er ruimte voor reflectie en feed back. Op deze wijze is iedere medewerker eigenaar van de ontwikkeling, maar werkt iedereen ook aan de eigen persoonlijke ontwikkeling.

Door de organisatie van ons onderwijs is er tevens ruimte gecreëerd om voor en na schooltijd met elkaar binnen de werkgroep aan de slag te gaan.

De teamleiders bespreken tijdens de ontwikkelgesprekken het aspect van scholing en deskundigheidsbevordering met elke individuele collegae. De P van Professionaliseren heeft zodoende een duidelijke plek gekregen binnen de vestiging C. van Renneslaan.

Daarnaast is er volop ruimte voor persoonlijke wensen op het vlak van scholing en deskundigheidsbevordering.

Vriezenveen

Een leven lang leren is steeds meer een begrip aan het worden. We ervaren dat we als lesgevers op de hoogte moeten blijven van de ontwikkelingen om ons heen. Op het gebied van nieuwe inzichten m.b.t. leren maar ook m.b.t. de technologische vooruitgang. Beiden vragen om een doorontwikkeling van ons als professional. We hebben afgelopen jaar ingezet op individuele maar ook op collectieve scholing. In het kader van het nieuwe onderwijs in klas 1 hebben die 19 collega's volop samengewerkt en samen het onderwijs ontwikkeld. Collegiale consultatie werd veelvuldig gedaan en ook werd er feedback naar elkaar uitgesproken over wat wel en wat niet heeft gewerkt. Daarnaast is er veel aandacht gegeven aan het onderwerp coaching. Een nieuw onderdeel van de rol van mentor waar we met elkaar nog in kunnen groeien. Deze scholing is intern verzorgd door een collega die daarvoor is opgeleid. Een heel aantal collega's is bezig met de eerste bevoegdheid en dit jaar zijn er weer een aantal geslaagd. Een aantal collega's heeft een tweede bevoegdheid gehaald bijv. voor het beroepsgerichte vak Dienstverlening en Producten. Ook hebben er verschillende andere cursussen plaatsgevonden. Zo is er voor een 15-tal collega's BHV-scholing verzorgd. Zijn twee collega's geschoold op het gebied van Vertrouwenswerk. Zo zijn er meerdere individuele trajecten te benoemen. Als schoolleiding hebben we ons ook geprofessionaliseerd middels een aantal Noordikbrede Hei-dagen maar ook onderlinge intervisiebijeenkomsten met de schoolleiding onderling. Gesprekstechnieken is een terugkerend onderwerp en ook op dat gebied hebben de teamleiders zich flink verbeterd.

Vroomshoop

De ontwikkelingen qua nieuwe technologie, passend onderwijs en curriculumverandering geven een duidelijke noodzaak aan om te blijven professionaliseren. We richten ons daarbij op de verantwoordelijkheid die de medewerker zelf moet nemen. Dit is veelal gebeurd door het bezoeken van conferenties, studiebijeenkomsten en leergangen. De opgehaalde informatie is vervolgens ook gedeeld met betrokkenen, sectie en/of teams. Daarnaast zijn er doelgerichte studiedagen geweest over zorg en loopbaan oriëntatie. Alle professionaliseringsactiviteiten zijn zorgvuldig gemonitord door de teamleden en besproken in de PVB-gesprekken. De tweede helft van het jaar is de professionalisering vooral gaan zitten in de vormgeving van ander systeem onderwijs. Onder leiding van Expertis en een eigen regiegroep zijn er zes studie(mid)dagen ingezet.

Participeren

In het strategisch beleidsplan ambiëren we een duurzame verbinding met de omgeving. Dit betreft o.a. het toeleverend en afnemend onderwijs, ouders en leerlingen, bedrijven en instellingen in de regio en de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Ook met onze samenwerkingspartners in het VO en VSO willen we op een productieve wijze samenwerken in het belang van de leerlingen in de regio (zie voor een toelichting ook paragraaf 1.6).

Hieronder volgt een beschrijving van de samenwerking met het primair onderwijs per vestiging.

Doel: Het realiseren van een nauwere samenwerking tussen PO en VO.

De vele bestaande vormen van samenwerking tussen PO en VO zijn ook in 2019 gecontinueerd, zoals het uitwisselen van gegevens en informatie (plaatsingsgesprekken en de warme overdracht) en het terugkoppelen van resultaten van oud-leerlingen naar PO.

Noordikslaan

Doel: Het vormgeven van een doorstroomklas hoogbegaafdheid.

In 2019 is de samenwerking met het PO gecontinueerd op het gebied van hoogbegaafdheid. Door het ontstaan van kenniskringen op dit gebied en Noordik-bredere samenwerking onderwijskundig met PO-scholen is er meer verbinding. De verbinding met het Hoger Onderwijs is ook stevig.

De Havo heeft met een aantal vergelijkbare Havo-scholen een samenwerkingsverband met Saxion gestart waarbij het doel is om een betere route te creëren voor de Havo leerling naar het HBO. Dit initiatief uit 2018 wordt verder gecontinueerd.

Een vergelijkbare samenwerking wordt gecontinueerd met de UT. Leerlingen hebben hier het afgelopen jaar ook weer op verschillende niveaus (2 t/m 6 VWO) masterclasses gevolgd. De UT participeert tevens samen met het Noordik, Tech Your Future en het Almelo bedrijf Advise in de totstandkoming van een IT-college. Het afgelopen jaar is de basis voor een samenwerking gelegd en hier hopen we de komende jaren meer richting aan te geven.

Doel: ouders intensiever betrekken bij de ontwikkeling van ons onderwijs.

Met enige regelmaat worden klankbordgesprekken gevoerd met ouders over ons onderwijs. In enkele teams is geëxperimenteerd met driehoeksgesprekken. Tijdens deze gesprekken is de leerling leidend en neemt hij zijn ouders en mentor mee in de ontwikkeling die hij/zij wil maken. De eerste ervaringen zijn prima te noemen we willen dit denken de komende jaren breder uitzetten waardoor participatie van ouders bij het leerproces van leerlingen steviger wordt neergezet door ze duidelijk in de driehoek een plek te geven.

Van Renneslaan

Doel: Leerlingen uit de TL voorbereiden en toerusten met de noodzakelijke en gewenste competenties om succesvol te zijn op het mbo ter voorbereiding op het hbo. Borgen contacten met basisonderwijs en voorbereiden plan Sterk techniek Onderwijs

Het Toptraject is bedoeld voor de derde- en vierdejaars TL-leerlingen. Alle derdejaars TL-leerlingen volgen het Toptraject. Aan het eind van het leerjaar wordt besloten welk traject de leerling in het vierde leerjaar gaat volgen. In het curriculum komen diverse hbo-competenties aan de orde, zoals samenwerken, elkaar aan durven spreken en presenteren. Er wordt extra aandacht besteed aan doorstroomrelevante vaardigheden zoals taalvaardigheid: (betere lees en schrijf-strategieën) en rekenvaardigheid (betere voorbereiding en een hoger abstractieniveau). Vanwege de privacywetgeving mogen mbo-scholen geen informatie uitwisselen met de vmbo-scholen als het gaat om de voortgang van de individuele leerlingen. In april 2018 heeft er een terugkoppeling van de studiesuccessen van alle Toptraject leerlingen plaats gevonden. Hieruit blijkt de waarde van het ontwikkelingsdoel betreffende het goed voorbereiden van een vmbo leerling richting mbo om zorg te dragen dat deze leerling op het hbo succesvol kan afstuderen. In 2019 zijn de eerste Toptrajectleerlingen gestart in het hbo. De vestiging van Renneslaan participeert succesvol in dit project en wordt in dat licht als voorbeeld school gezien waar Toptraject goed op de kaart staat. Naast het reeds genoemde Toptraject, het expeditie onderwijs, de internationaliseringsactiviteiten, de maatschappelijke stages en allerlei activiteiten op het vlak van sport en cultuur is er in 2019 gestart met de verkenning van Duurzaam vmbo. Wat kunnen de Almeloese vmbo scholen samen gaan doen om voor Almelo een breed en adequaat onderwijs aanbod aan te bieden. Tevens is ter voorbereiding op het traject Sterk techniek Onderwijs een regionale samenwerking aangegaan met de vmbo scholen uit Twente en ROC van Twente en het bedrijfsleven. Waar ook de basisscholen en scholen voor speciaal onderwijs worden betrokken. Met het oog op de toekomst is er gewerkt aan een regionaal plan Sterk techniek Onderwijs, waar eind 2019 groen licht voor gegeven is. Dit betekent dat vanaf 2020 alle genoemde partijen uitwerking gaan geven aan het plan Sterk techniek Onderwijs Twente.

Om de banden met het basisonderwijs verder aan te halen is er gestart met het verdiepen en verbreden van de contacten met de basisscholen. Dit blijkt in een behoefte te voorzien, daar er in het basisonderwijs allerlei vragen spelen die we samen als onderwijs vorm en inhoud kunnen geven.

Vriezenveen

Doel: Het realiseren van een nauwere samenwerking tussen PO en VO. En een betere samenwerking met ouders en bedrijfsleven

We zijn in 2019 concreet gestart met een kenniskring Praktisch Begaafden. Dit doen we in nauwe samenwerking met diverse besturen van PO in de directe omgeving. Er is groot draagvlak om dit als PO en VO samen op te pakken. Doel is om leerlingen die binnen groep 7 en 8 op het PO en in klas 1 op het VO vastlopen een alternatief te geven. We verwachten, op basis van ervaringen elders in het land, dat leerlingen meer gemotiveerd raken door eens op een andere manier met lesstof aan de gang te gaan. We willen proberen om in samenwerking met het bedrijfsleven en instellingen ruimte hiervoor te creëren. Concreet betekent dit dat een groep leerlingen een halve dag in de week heel praktisch bezig is en zodoende bepaalde doelen gaat halen. We verwachten dat deze leerlingen vervolgens ook meer motivatie tijdens de reguliere uren laat zien. Verder zijn we in klas 1 enorm druk bezig met de Masterclass. Elke dinsdagmiddag gaan alle 126 leerlingen in klas 1 op bezoek bij een Masterclass. Dat kan een ouder zijn die een mooi verhaal heeft over zijn/haar eigen beroep maar kan ook een bedrijf zijn dat het productieproces wil laten zien van tekentafel tot product. Ook verschillende verenigingen zetten hun beste beentje voor om zichzelf te laten zien aan de leerlingen. Het doel wat we ermee voor ogen hebben: een bredere kijk op het beroepsveld en de maatschappij om onze school heen wordt glansrijk behaald! Hier los van hebben we in klas 1 ook het begrip driehoeksgesprekken ingevoerd. Ouders krijgen de gelegenheid om bij het gesprek tussen leerling en docent aanwezig te zijn om te horen welke doelen hun zoon/dochter zichzelf stelt. De eerste bevindingen zijn erg positief en we zien momenteel de eerste effecten van deze andere werkwijze.

Vroomshoop

Doel: betere samenwerking met de partners om ons heen

We hebben als school veel externe partijen waar we mee samen werken. Vanuit o.a. de ambitie van sterk techniek onderwijs, maar ook vanuit het sociale domein hebben we intensief contact met verschillende zorginstellingen o.a. met het 3-O overleg (Onderwijs, Overheid en Ondernemers). Verder is sterk ingezet op bedrijfsbezoeken onderbouw en samenwerkingen beroepsgerichte secties (Ondernemendheid E&O, Gemeente Twenterand/Noordikslaan BWI, bedrijfsbezoeken PIE, Evenmens Z&W, Vakwedstrijden PIE en BWI, The Next Step. Ook zijn er nieuwe netwerken opgepakt zoals netwerk Cultuur & Kwaliteitszorg (VO-academie), Marathon (Beteor).

2.2.5 Huisvestingsaangelegenheden

Een aantrekkelijk, goed onderhouden en verzorgd schoolgebouw rekent CSG Het Noordik als een vereiste om goed onderwijs te kunnen geven.

Tweejaarlijks wordt het meerjarenonderhoudsplan (MOP) geactualiseerd door een extern deskundige middels een schouw van de gebouwen. Het MOP bevat een gedetailleerde uitkomst van de staat van de gebouwen en de financiële implicaties om het groot onderhoud goed uit te kunnen voeren en wordt vertaald naar een voorziening voor groot onderhoud die toereikend is om het groot onderhoud daadwerkelijk uit te kunnen voeren. Eind 2017 is het MOP 2018-2037 opgeleverd.

Het schoonhouden van de gebouwen is uitbesteed aan een schoonmaakorganisatie. De kwaliteit van de schoonmaak wordt gemonitord en besproken met de schoonmaakorganisatie. In 2019 is het schoonmaakcontract opnieuw aanbesteed.

De schoolgebouwen aan de Van Renneslaan in Almelo, Vriezenveen en Vroomshoop voldoen aan de eisen die wij er aan stellen om goed onderwijs te kunnen geven. Wel is in Vroomshoop onderzoek gedaan naar het binnenklimaat in het oude gebouwdeel, dit voldoet duidelijk niet aan de eisen. In 2020 wordt een investeringsvoorstel uitgewerkt waarbij inzicht wordt gegeven op de beoogde effecten voor het binnenklimaat en in de effecten van de investering op de financiële exploitatie.

Het schoolgebouw aan de Noordikslaan laat in die zin duidelijk te wensen over. In 2016 is met eigen middelen deels uitvoering gegeven aan een plan om het gebouw weer voldoende aantrekkelijk te maken en is het hart van de school aangepakt. Voor de vleugels en de sportzalen heeft CSG het Noordik in 2018 een aanvraag bij de gemeente Almelo ingediend voor vervangende nieuwbouw. In 2019 heeft de gemeente Almelo daarvoor een bedrag beschikbaar gesteld van € 5.000.000.

In het schooljaar 2020-2021 wordt uitvoering aan deze plannen gegeven. Aanvullend doet CSG Het Noordik ook een extra investering zodat het gebouw verduurzaamd wordt en weer volledig aan de huidige onderwijskundige eisen voldoet. Het totale plan behelst dat het gebouw wordt verkleind en gerenoveerd, de sportaccommodatie wordt vervangen en er een nieuw staffbureau wordt gebouwd. De school zal na uitvoering volledig voldoen aan Frisse scholen klasse B en er wordt een zonnestroominstallatie aangelegd, de verwachting is dat het gebouw nagenoeg energie neutraal zal worden.

In Vriezenveen hebben we een huisvestingsaanvraag ingediend bij de gemeente voor een nieuwe sportaccommodatie. Dit als vervanging van sporthal de Stamper omdat deze oud en versleten is.

2.2.6 ICT

CSG Het Noordik is een school met aandacht voor ICT. De vestigingen geven daar ieder op hun eigen wijze invulling aan en worden daarbij ondersteund vanuit het Staffbureau. De Noordikslaan biedt met name ICT rijk onderwijs aan met behulp van de iPad, de vmbo vestigingen kiezen meer voor een mix van devices.

We zijn het schooljaar 2019-2020 begonnen met een pilot op de vestiging Vriezenveen om net als de Noordikslaan hier ook te starten met het concept "een device per leerling". Alle brugklassers worden voorzien van een (mini) laptop met touchscreen. De pilot heeft een aantal evaluatiemomenten gedurende het schooljaar en in het 2e kwartaal van 2020 zal de uitkomst van deze pilot bekend moeten zijn. De eerste bevindingen zijn zeer positief. Er wordt meer gewerkt met behulp van de digitale licenties en leerlingen vinden de combinatie van boeken en laptop erg fijn. Wel hebben we duidelijk uitgesproken dat de laptop het boek niet altijd zal vervangen. De andere vestigingen zijn bijzonder geïnteresseerd en volgen deze pilot nauwlettend.

In 2019 zijn de volgende activiteiten op ICT gebied uitgevoerd:

- De 2de (van in totaal 3) vervangingsronde waarin de digiborden met beamers in de klassen worden vervangen voor een touchscreen.
- Het verder inrichten van de beheers-cloud "Microsoft Azure". Ook wordt bij de pilot in Vriezenveen voor het eerst gewerkt met de Mobile Device Manager oplossing Microsoft Intune.
- Het interne netwerk in de scholen hebben een upgrade gehad om de bandbreedte te kunnen opschakelen tot 10 Gbps.
- De Kennisnet dienst "Eduroam" is uitgerold over de vestigingen, deze dienst biedt medewerkers de mogelijkheid om in te loggen met hun noordikaccount op andere plekken zoals andere scholen, bibliotheken etc. Ook kunnen andere onderwijsinstellingen gebruik maken van ons Wifi netwerk nu we ons hierbij hebben aangesloten.
- SharePoint krijgt een grotere rol, ook op de vestigingen, de vraag naar een centrale plek voor informatie groeit. Om dit goed te faciliteren gaan we dit per vestiging laten groeien.
- Oriënteren op onze on-premise diensten zoals het imago en applicatie distributie cloud-based te gaan doen.
- De ICT omgevingen verder aansterken op grond van eisen die voortvloeien uit de AVG. Denk hierbij aan een beter wachtwoordbeleid, meer SSO koppelingen, Encryptie op apparatuur, upgraden van servers.

In 2019 zijn we op de vestiging Vriezenveen gestart met een pilot in klas 1 waarbij alle leerlingen een eigen device in bruikleen heeft gekregen. De eerste bevindingen zijn zeer positief. Er wordt meer gewerkt met behulp van de digitale licenties en leerlingen vinden de combinatie van boeken en laptop erg fijn. Wel hebben we duidelijk uitgesproken dat de laptop het boek niet altijd zal vervangen.

2.2.7 Personeel & organisatie

Taakbeleid

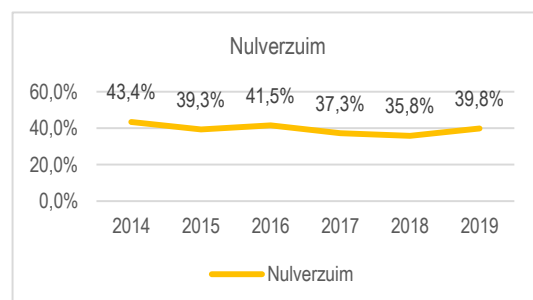
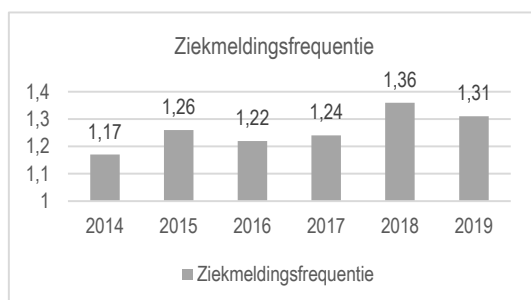
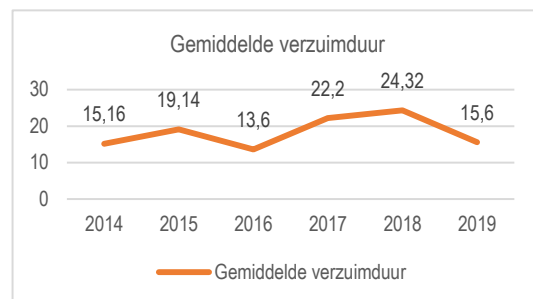
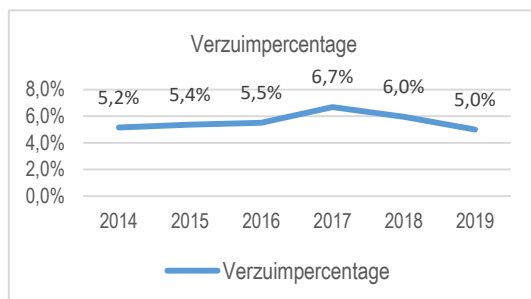
In schooljaar 2019-2020 is het bestaande taakbeleid aangepast om aan docenten de onderwijsontwikkeltijd toe te kennen. De school heeft extra formatie ingezet om de scholen tijd te geven om een nieuwe inrichting van de werkdag uit te werken. Tegelijkertijd is afgesproken dat het taakbeleid per 1 augustus 2020 geheel herzien zou worden. In 2019 is een werkgroep nieuw taakbeleid ingesteld bestaande uit directieleden, leden van de PMR en P&O. Zij hebben eind 2019 een nieuw taakbeleid "Noordikmodel docent" opgeleverd dat in 2020 de besluitvorming ingaat.

Loopbaanbeleid onderwijzend personeel

In 2019 is een aangepast loopbaanbeleid voor het onderwijzend personeel geïmplementeerd. De verwachtingen van de verschillende docentenfuncties zijn verhelderd en de procedures rondom het loopbaanbeleid zijn aangepast. In 2020 wordt het loopbaanbeleid geëvalueerd.

Ziekteverzuim

In onderstaande grafieken wordt zichtbaar gemaakt hoe de kengetallen met betrekking tot het schoolbrede ziekteverzuim zich de laatste jaren ontwikkelen.

Het plan van aanpak voor het terugdringen van het ziekteverzuim heeft in 2019 wederom geresulteerd in een daling van het verzuimpercentage. Inmiddels is het verzuimpercentage op het streefpercentage van 5%, een waarde die rond de landelijke benchmark voor het VO ligt. De meldingsfrequentie is iets gedaald, maar ligt nog ruim boven het streefpercentage. Op de vestigingen wordt gestuurd op het ziekteverzuim. De gegevens worden periodiek op de vestigingen besproken en hier worden passende acties op gezet.

Percentage onbevoegde docenten

CSG Het Noordik streeft er naar om zoveel mogelijk bevoegde docenten voor de klas te hebben. In onderstaande tabel wordt weergegeven hoe het percentage onbevoegde docenten zich de laatste jaren heeft ontwikkeld.

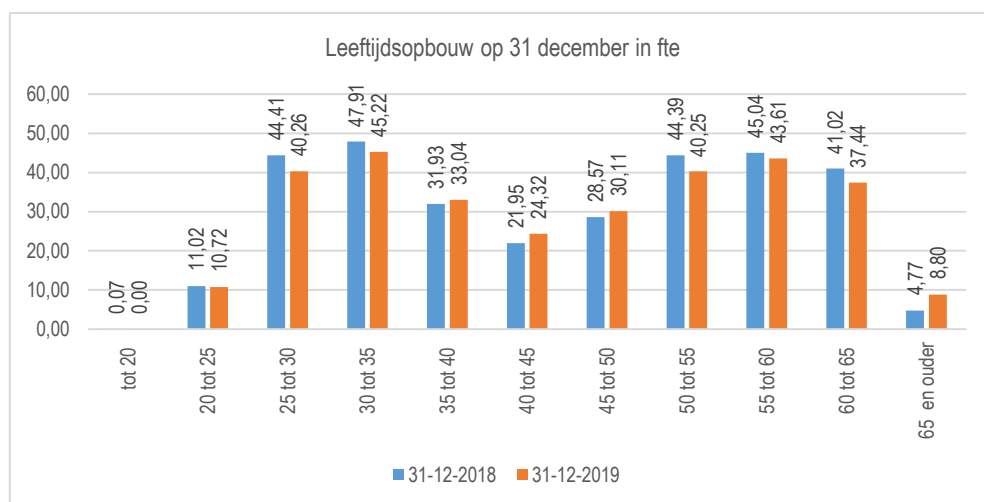
	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020
Noordikslaan	4%	2%	5%	5%	2%	5%
Van Renneslaan	21%	10%	19%	15%	14%	14%
Vriezenveen	10%	19%	11%	11%	15%	4%
Vroomshoop	21%	11%	10%	7%	15%	18%
Totaal	12%	8%	10%	9%	10%	9%

Op peildatum 1-10-2019 waren er 26 nog niet bevoegde docenten in dienst van CSG Het Noordik. Dit is 9% van het totale aantal docenten (2018 10%).

Aan het begin van schooljaar 2019-2020 zijn 26 nieuwe docenten benoemd. Van deze 26 docenten hebben er 12 een onderwijsbevoegdheid, de rest is nog niet bevoegd.

Alle onbevoegde docenten moeten conform de CAO-VO binnen twee jaar na aanvang van hun dienstverband een bevoegdheid halen. Onbevoegde docenten hebben altijd een tijdelijk dienstverband. Met alle onbevoegde docenten zijn afspraken gemaakt over het behalen van hun bevoegdheid en wordt de voortgang van de studie besproken. Hier stuurt de schoolleiding gericht en bewust op.

Leeftijdsopbouw en personele bezetting op 31 december

De gewogen gemiddelde leeftijd op 31 december 2019 is 44,35 jaar met een bezetting van 313,78, dit was op 31 december 2018 43,98 jaar met een bezetting van 321,08 fte.

	31-12-2019	31-12-2018
Bestuur (BES)	1,00	1,00
Directie (DIR)	13,85	14,65
Onderwijzend personeel (OP)	223,66	231,23
Onderwijs ondersteunend personeel (OOP)	75,28	74,20
	<u>313,79</u>	<u>321,08</u>

Het totale personeelsbestand op 31 december 2019 bedraagt 313,79 fte, dit is een afname van 7,29 fte ten opzichte van 31 december 2018.

2.2.8 Financiële zaken

Kengetallen bij het toezicht op de financiële continuïteit

Sinds 2008 berust het financiële toezicht op het onderwijs bij de Inspectie van het Onderwijs. Een van de onderdelen van dat financiële toezicht is het zogenaamde toezicht op de financiële continuïteit: de vraag of een schoolbestuur/instelling financieel gezond is en op korte en langere termijn aan haar financiële verplichtingen kan voldoen.

Dit toezicht, dat deel uitmaakt van het geïntegreerd toezicht, vindt risicogericht plaats. Op grond van een analyse van de financiële gegevens uit de jaarrekening, de continuïteitsparagraaf uit het jaarverslag of eventueel signalen, bepaalt de inspectie of de positie van de instelling nader moet worden onderzocht. Bij de analyse gebruikt de inspectie ter detectie van de risico's een set kengetallen.

Deze kengetallen zijn nadrukkelijk geen normen waaraan schoolbesturen/instellingen moeten voldoen. Het onderschrijden van een norm leidt niet automatisch tot aangepast financieel toezicht en het behalen van de norm leidt omgekeerd niet automatisch tot het opheffen van aangepast financieel toezicht als daar sprake van is. De bepaling van aangepast financieel toezicht vindt plaats in de vorm van een uitvoeriger onderzoek waarbij veel meer aspecten in ogenschouw worden genomen.

In 2019 zijn met behulp van een externe deskundige de risico's voor CSG Het Noordik geïnventariseerd en gescoord op kans en impact. Hierbij is een duidelijke relatie gezocht tussen de uitkomst van deze inventarisatie en het eigen vermogen. Het kengetal weerstandvermogen heeft in onze ogen onvoldoende relatie met de onderkende risico's. Bij dalende leerlingaantallen nemen door t-1 bekostiging exploitatieresultaten en dus het eigen vermogen toe, terwijl risico's op onderbezetting in de schoolgebouwen fors stijgen. Dit leidt automatisch tot een stijging van het kengetal weerstandvermogen en suggereert continuïteit terwijl de risico's op discontinuïteit door onderbezetting fors kunnen toenemen.

Om dit te ondervangen is de ratio weerstandscapaciteit geïntroduceerd. Deze ratio legt een directe relatie tussen de benodigde weerstandscapaciteit, berekend uit de risico-inventarisatie en de beschikbare weerstandscapaciteit die herleid wordt uit het eigen vermogen.

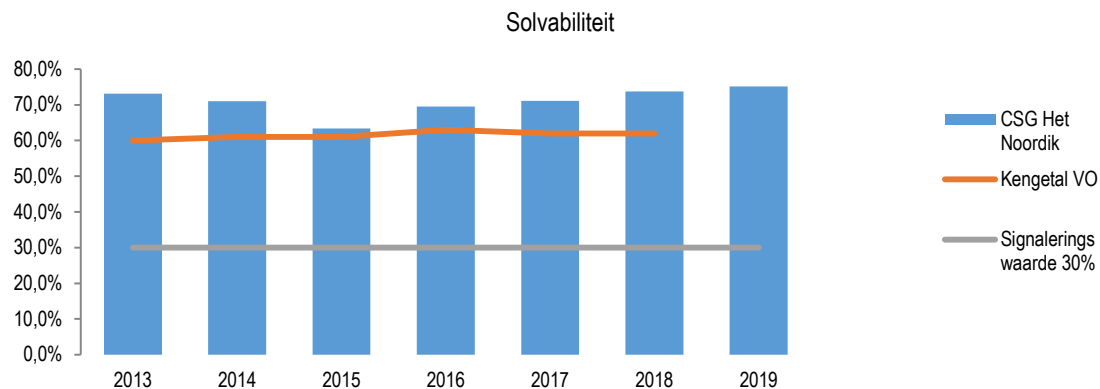
De kengetallen uit het toezichtskader van de Inspectie van het Onderwijs en de ratio weerstandscapaciteit zijn beschreven in het Toezichtskader financiële kengetallen dat op 5 maart 2020 door de Raad van Toezicht is vastgesteld. Sturen met kengetallen vraagt niet alleen om de uitkomsten op enig moment, ook de toekomstige ontwikkeling moet bekend zijn. De uitkomsten in een meerjarenperspectief vragen om duiding en zullen indien nodig leiden tot financieel bijsturen. De normen bij de kengetallen zijn daarmee een middel (lange termijn) en geen doel (korte termijn).

	signalerings- waarde Inspectie	norm toezichtskader Noordik
• Solvabiliteit: (eigen vermogen + voorzieningen) / balanstotaal	< 30%	>= 30%
• Liquiditeit, current ratio: vlottende activa / vlottende passiva	< 0,75	>= 0,75
• Huisvestingsratio: (huisvestingslasten en afschrijvingslasten gebouwen) / totale lasten	> 10%	< 10%
• Weerstandvermogen: eigen vermogen / totale baten	< 5%	> 5%
• Ratio weerstandscapaciteit		>1
• Rentabiliteit: exploitatieresultaat / totale baten	< -10%	> -1% en <2%

In onderstaande kengetallen wordt het kengetal van CSG het Noordik en het landelijke kengetal voor het voortgezet onderwijs weergegeven. De kengetallen voor het voortgezet onderwijs zijn afkomstig uit het rapport De Financiële Staat van het Onderwijs 2018 van de Inspectie van het Onderwijs. Het landelijke kengetal voor 2019 is een verwachting die de Inspectie van het Onderwijs in haar rapport heeft opgenomen.

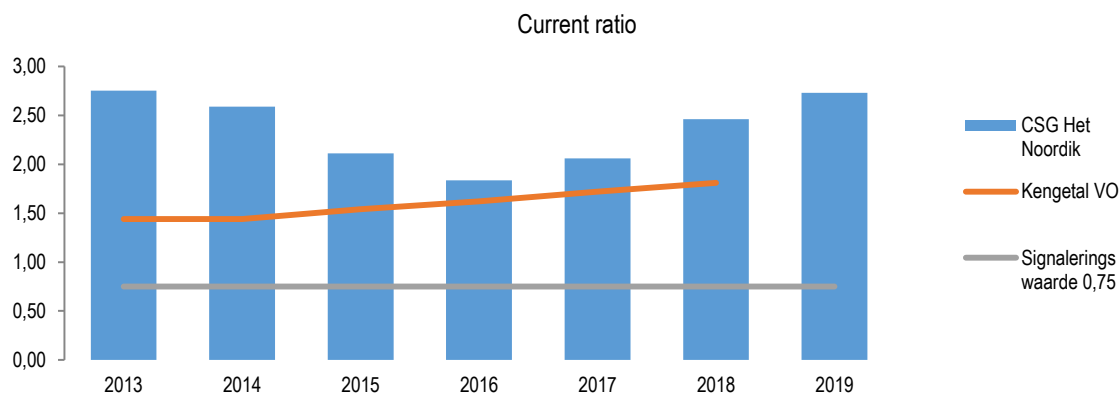
Solvabiliteit

Onder solvabiliteit wordt verstaan de mate waarin CSG Het Noordik in staat is, aan al haar verplichtingen op korte en lange termijn te voldoen. De solvabiliteit wordt berekend door het eigen vermogen plus de voorzieningen te delen door het balanstotaal.

Liquiditeit

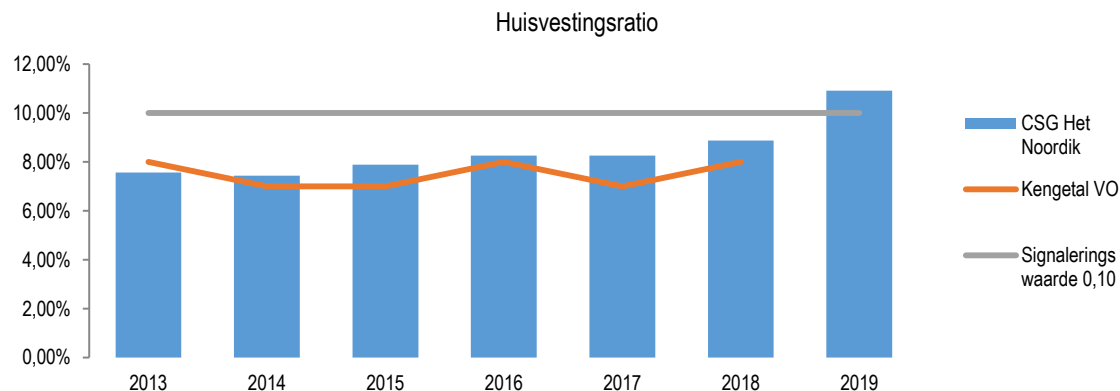
Onder liquiditeit wordt verstaan de mate waarin CSG Het Noordik in staat is, aan haar verplichtingen op korte termijn te voldoen. De liquiditeit wordt berekend door de vlottende activa te delen door de kortlopende schulden (current ratio).

De mogelijkheid van CSG Het Noordik om aan de direct opeisbare schulden te kunnen voldoen is goed.

Huisvestingsratio

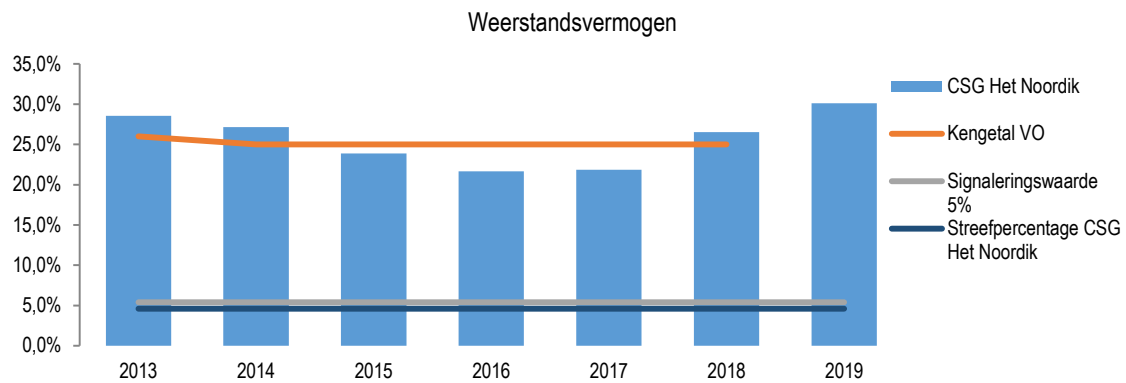
De huisvestingsratio geeft de verhouding aan van de lasten van huisvesting in relatie tot de totale lasten.

CSG Het Noordik blijft met de huisvestingslasten in 2019 niet onder de gestelde signaleringswaarde van 10%. Dit komt doordat in 2019, vooruitlopend op een mogelijke wijziging in de verslaggevingsvoorschriften, een aanvullende dotatie aan de voorziening groot onderhoud gedaan is van € 622.000. Zonder deze aanvullende dotatie zou de ratio uitkomen op 8,8%.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is het eigen vermogen uitgedrukt in een percentage van alle baten in een jaar inclusief de financiële baten en exclusief de buitengewone baten.

De post eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en bestemmingsreserves. Bestemmingsreserves zijn afgezonderde delen van het eigen vermogen, waarvoor een specifieke bestemming is voorzien.

Voor zover niet vastgelegd in vaste activa is de algemene reserve bedoeld voor nieuw beleid en het afdekken van toekomstige risico's met betrekking tot de leerlingen (prognose omvang leerlingen en daaruit voortvloeiende rijksbijdragen), personeel (prognose omvang formatie en arbeidsvoorwaarden) en materieel (inventaris en huisvesting).

Als het weerstandsvermogen lager dan 5% is dan kan dit er op duiden dat er te weinig reserves zijn er een risicovolle situatie bestaat waarbij een calamiteit de continuïteit van de school in gevaar kan brengen.

Ratio weerstandscapaciteit

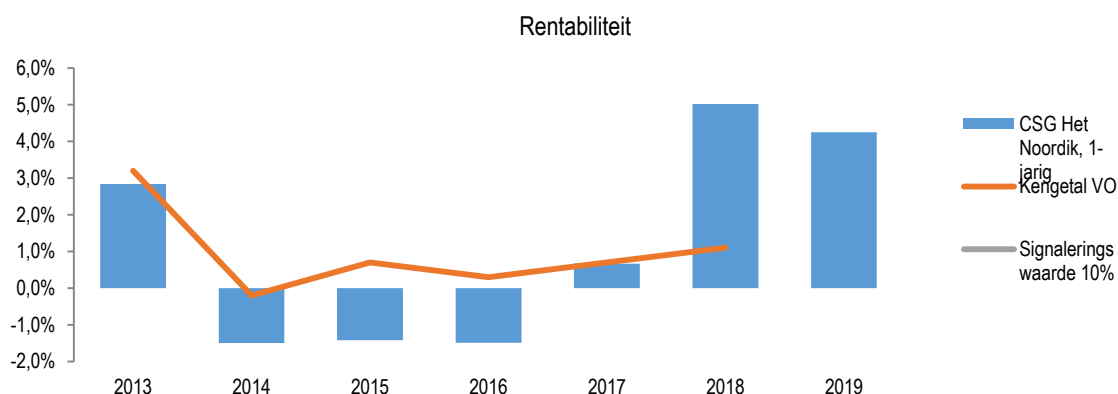
De ratio weerstandscapaciteit geeft de verhouding weer tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit. De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de vrij beschikbare reserves verminderd met de boekwaarde van de gebouwen. De benodigde weerstandscapaciteit geeft vanuit de geïdentificeerde risico's aan welk bedrag benodigd is om calamiteiten financieel af te dekken.

Algemene reserve	6.203.354
Bestemmingsreserves waarvan bestemming opgeheven kan worden	981.332
Eigen vermogen zonder specifieke bestemming	7.184.686
Waarvan vastgelegd in gebouwen	2.588.247
Beschikbare weerstandscapaciteit	4.596.439
Benodigde weerstandscapaciteit	668.600
Ratio weerstandscapaciteit	6,9

In paragraaf 3.2 Risicoprofiel wordt de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit als gevolg van de geïdentificeerde risico's weergegeven.

Rentabiliteit

De rentabiliteit wordt berekend door het exploitatieresultaat te delen door de totale baten.

De Inspectie van het Onderwijs hanteert voor de rentabiliteit drie signaleringswaarden:

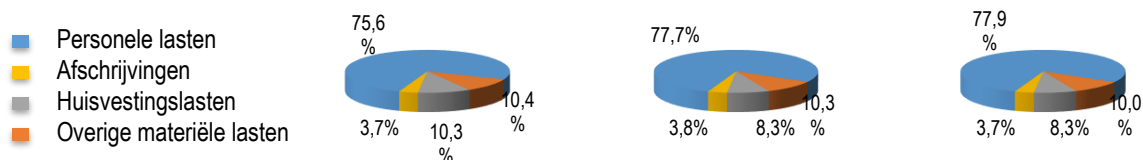
- waarde 1-jarig: -10%
- waarde 2-jarig: -5%
- waarde 3-jarig: 0%

Feitelijk betekent het dat het exploitatieresultaat over een reeks van jaren niet negatief mag zijn. CSG het Noordik voldoet aan de gestelde signaleringswaarden.

Gang van zaken gedurende het verslagjaar

Samenstelling lasten gewone bedrijfsvoering

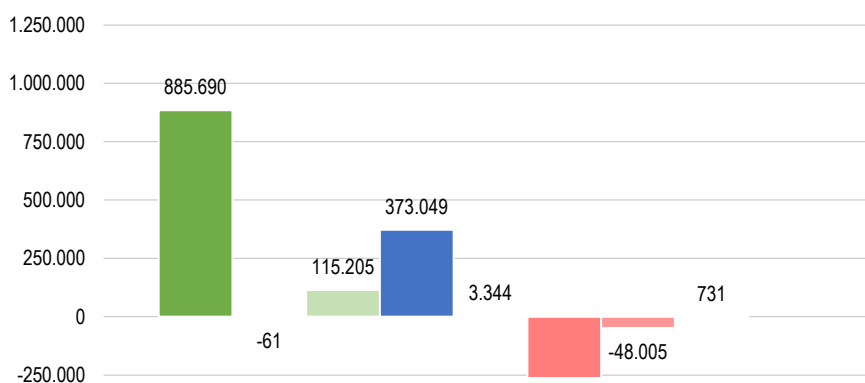
	Rekening 2019		Begroting 2019		Rekening 2018	
Personele lasten	22.825.051	75,6%	23.198.100	77,7%	22.714.905	77,9%
Afschrijvingen	1.119.856	3,7%	1.123.200	3,8%	1.093.160	3,7%
Huisvestingslasten	3.107.853	10,4%	2.473.100	8,3%	2.424.038	8,3%
Overige lasten	3.126.305	10,4%	3.078.300	10,3%	2.930.145	9,9%
	30.179.065	100,0%	29.872.700	100,0%	29.162.248	100,0%

Analyse resultaat op hoofdlijnen

Het exploitatieresultaat over 2019 ad € 1.339.500 voordelig is ten opzichte van de begroting € 695.200 hoger uitgevallen. Dit is veroorzaakt door:

	Afwijking
Rijksbijdragen OCW	885.690 <i>voordelig</i>
Overige overheidsbijdragen en subsidies	-61 <i>nadelig</i>
Overige baten	115.205 <i>voordelig</i>
Personele lasten	373.049 <i>voordelig</i>
Afschrijvingen	3.344 <i>voordelig</i>
Huisvestingslasten	-634.753 <i>nadelig</i>
Overige instellingslasten	-48.005 <i>nadelig</i>
Financiële baten en lasten	731 <i>voordelig</i>
Buitengewone baten en lasten	0
	695.200 <i>voordelig</i>

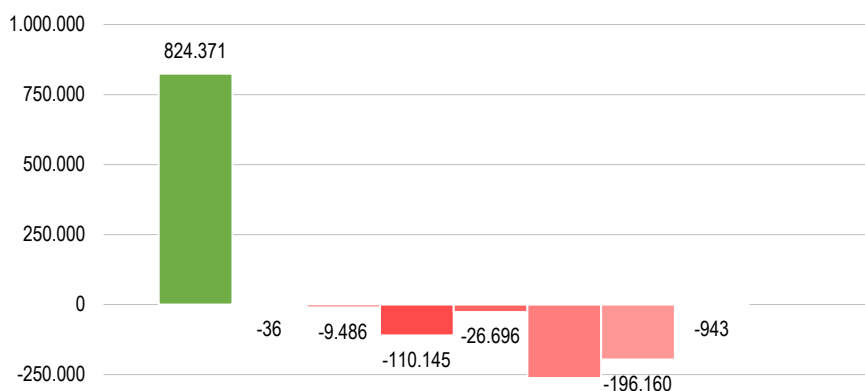

De afwijking ten opzichte van de begroting 2019 wordt op hoofdlijnen veroorzaakt door:

• Aanvullende bekostiging VO (convenant gelden voor 2020 en 2021)	508.500
• Rijksbijdrage leerplusarrangementen	171.300
• Extra dotatie voorziening groot onderhoud	-622.100
• Extra inzet onderwijsontwikkeltijd 6,5 fte vanaf augustus 2019.	181.800
• Lagere dan begrote kosten ziektevervang	274.000
• Raming compensatie transitievergoedingen vanaf 2016 door UWV	165.300
• Overige oorzaken	16.400
	695.200

Het exploitatieresultaat over 2018 ad € 1.339.500 voordelig is een verslechtering ten opzichte van het exploitatieresultaat over 2017 met € 202.910. Dit is veroorzaakt door:

	Afwijking
Rijksbijdragen OCW	824.371 <i>voordelig</i>
Overige overheidsbijdragen en subsidies	-36 <i>nadelig</i>
Overige baten	-9.486 <i>nadelig</i>
Personele lasten	-110.145 <i>nadelig</i>
Afschrijvingen	-26.696 <i>nadelig</i>
Huisvestingslasten	-683.815 <i>nadelig</i>
Overige instellingslasten	-196.160 <i>nadelig</i>
Financiële baten en lasten	-943 <i>nadelig</i>
Buitengewone baten en lasten	0
	<u>-202.910 nadelig</u>

In de toelichting op de exploitatierekening zijn de diverse posten aanvullend toegelicht.

Analyse kasstromen

Voor een gedetailleerde analyse van de kasstromen, uitgesplitst naar operationele activiteiten, investeringsactiviteiten en financieringsactiviteiten wordt verwezen naar het kasstroomoverzicht.

Vermogensbeheer

Beleggingsbeleid

Het Treasurystatuut van CSG Het Noordik heeft tot doel een formeel kader te scheppen waarbinnen de financierings- en beleggingsactiviteiten van de organisatie dienen plaats te vinden en draagt zorg voor het prudent beleggen van overtollige middelen binnen de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016. In het Treasurystatuut wordt ingegaan op de elementen financiële beleidscyclus, risicobeheer, organisatie van de uitvoering en controle.

Het financierings- en beleggingsbeleid is erop gericht binnen de financiële mogelijkheden van CSG Het Noordik een zo hoog mogelijk rendement te verkrijgen op overtollige middelen en zo laag mogelijk rente op schulden, waarbij de risico's zo goed mogelijk beheerst worden en in ieder geval beperkt blijven binnen de door het Bestuur vastgestelde kaders.

Op grond van een meerjarenbegroting, is een meerjarenliquiditeitsplanning gemaakt voor de komende vijf jaar.

Rendementen

Ultimo 2019 staat er voor een bedrag van € 11.175.993 (2018 € 9.064.240) op rekening courantrekeningen en spaarproducten. In 2019 bedroeg de hierop ontvangen rente € 12.431 (2018 € 13.374).

De huidige markt biedt geen mogelijkheden om gelden tegen redelijke rendementen uit te zetten.

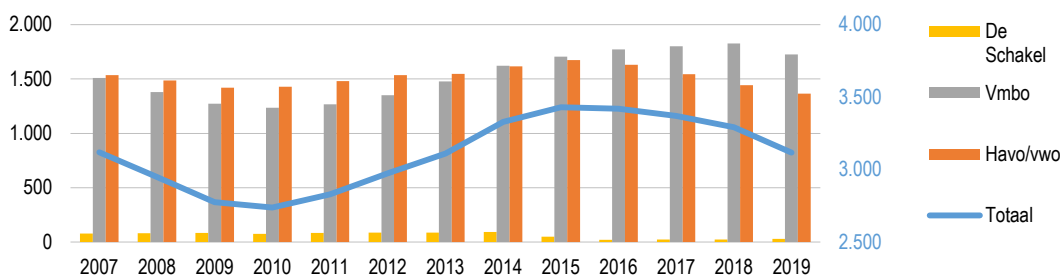
De boekwaarde van de effectenportefeuille bedraagt per 31 december 2019 nihil.

Leerlingaantallen

In de volgende opstelling wordt de historische ontwikkeling van de ingeschreven leerlingaantallen weergegeven tot en met de teldatum 1 oktober 2019. Er wordt een uitsplitsing gemaakt naar leerlingen in het vmbo en havo/vwo.

Het aantal leerlingen inclusief De Schakel op de teldata bedraagt:

<u>Teldatum</u>	<u>De Schakel</u>	<u>Vmbo</u>	<u>Havo/vwo</u>	<u>Totaal</u>
1-10-2007	77	1.508	1.535	3.120
1-10-2008	82	1.380	1.486	2.948
1-10-2009	84	1.272	1.420	2.776
1-10-2010	75	1.234	1.429	2.738
1-10-2011	84	1.266	1.480	2.830
1-10-2012	88	1.351	1.536	2.975
1-10-2013	87	1.477	1.547	3.111
1-10-2014	93	1.622	1.615	3.330
1-10-2015	50	1.706	1.674	3.430
1-10-2016	19	1.772	1.630	3.421
1-10-2017	23	1.802	1.545	3.370
1-10-2018	22	1.827	1.444	3.293
1-10-2019	28	1.725	1.365	3.118

Uit deze opstelling blijkt dat het aantal leerlingen in het schooljaar 2019-2020 ten opzichte van het vorig schooljaar gedaald is met 175 leerlingen (-5,3%).

2.3 Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Op 25 mei 2018 is de AVG in werking getreden. CSG Het Noordik is op koers om aan de eisen van de AVG te laten voldoen. Dit vraagt een enorme inspanning van de organisatie en met name het stafbureau. In 2018 hebben twee studenten van Windesheim, richting HBO juridisch, een afstudeeropdracht gekregen ter ondersteuning en voor het doen van aanbevelingen en is de inrichting en implementatie tijdelijk door een expert van de Lumen Group ondersteund. In netwerkbijeenkomsten, congressen en trainingen is verder veel kennis opgedaan.

De basis is beschreven in het informatiebeveiligings- en privacy beleid dat met instemming van de MR is vastgesteld op 18 maart 2019. Dit IBP-beleidsplan beschrijft onder meer hoe de organisatie rondom IBP is ingericht, hoe deze functioneert (rollen en verantwoordelijkheden) en beschrijft welke richtlijnen en procedures er zijn.

De AVG organisatie bestaat uit een extern benoemde Functionaris voor Gegevensbescherming (FG), de heer Sarneel van de Lumen Group, de manager IBP en de Security Officer. De laatste twee zijn rollen die zijn gekoppeld aan de functies van het Hoofd Financiën, Planning & Control en het Hoofd ICT. Daarnaast zijn een aantal proceseigenaren aangewezen die de manager IBP ondersteunen.

Bewustwording is een essentieel onderdeel binnen de AVG. Iedere medewerker van CSG Het Noordik moet op de hoogte zijn wat de AVG in algemene zin, en voor een ieders werkzaamheden in het bijzonder, betekent. Einde 2018 en begin 2019 zijn medewerkers met negen digitale nieuwsbrieven van Kennisnet over verschillende aspecten van de AVG geïnformeerd. Het vastgestelde beleid en de richtlijnen zijn voor een ieder terug te vinden op Sharepoint. Begin 2020 worden digitale trainingen uitgezet waarop medewerkers kunnen inschrijven. Deze trainingen worden afgesloten met een toets, bij goed gevolg ontvangen de medewerkers een certificaat.

Het verwerken van persoonsgegevens mag slechts als één van de zes grondslagen voor verwerking zoals beschreven in de AVG van toepassing is. Voor het gebruik van beeldmateriaal is de grondslag toestemming van toepassing. Voor deze grondslag gelden een aantal specifieke voorwaarden waaronder het inzagerecht in de gegeven toestemming(en) en het recht om de toestemming(en) weer in te trekken. Hiervoor is een geautomatiseerd systeem aangeschaft.

De AVG verplicht CSG Het Noordik om een registratie van beveiligingsincidenten en datalekken bij te houden concrete acties op incidenten te ondernemen. Bij de beoordeling van een incident wordt gemotiveerd afgewogen of een incident als datalek kwalificeert. Van ieder datalek wordt vervolgens gemotiveerd of deze gemeld moet worden bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) en of betrokkenen geïnformeerd moeten worden over het datalek. Ieder incident wordt beoordeeld door de manager IBP en de Security Officer en besproken met de FG. De registratie geeft het volgende beeld:

	2018	2019	2020 t/m april
Aantal beveiligingsincidenten	5	4	1
Waarvan aangemerkt als datalek	1	3	1
Waarvan gemeld bij de AP	1	2	0
Waarvan betrokkenen geïnformeerd zijn	0	1	0

De FG heeft mede als taak om het IBP van CSG Het Noordik en de uitvoering daarvan periodiek te toetsen en te evalueren. De uitkomst daarvan wordt in beeld gebracht in een rapportage aan de bestuurder. De uitkomsten van de eerste tussentijdse beoordeling van de FG op hoofdlijnen:

- CSG Het Noordik is aantoonbaar actief bezig met de implementatie van de AVG en kent een intrinsieke gedrevenheid om hier aan te voldoen.
- Er worden zorgvuldige afwegingen gemaakt aangaande de naleving van de AVG.
- CSG Het Noordik kent nog een aantal uitdagingen om aantoonbaar te maken dat zij voldoet aan alle onderdelen van de AVG. Een belangrijke stap die nog gemaakt moet worden is het afronden van het dataregister dat een overzicht geeft van alle verwerkingen.
- Er is een overzicht met nog te nemen acties en afgeronde acties waarmee CSG Het Noordik verder aan het werk gaat.
- Het inrichten van de PDCA cyclus rondom IBP vraagt aandacht (is beleid geïmplementeerd en wordt het aantoonbaar nageleefd en bijgesteld).

2.4 Duurzaamheid

Duurzaamheid of maatschappelijk verantwoord ondernemen is een vorm van ondernemen met respect voor de sociale kant en aandacht voor ecologische randvoorwaarden.

Binnen het strategisch beleidsplan is veel aandacht voor het sociale domein, benoemd in de drie ambities personaliseren, professionaliseren en participeren. Middels enquêtes wordt periodiek de tevredenheid van ouders, leerlingen en medewerkers gemonitord. Waar nodig worden acties gezet op de uitkomsten van deze enquêtes.

We willen onze medewerkers graag vitaal houden en werken daarbij aan duurzame inzetbaarheid. De teamleiders hebben een grote rol in het bewerkstelligen daarvan. Zij signaleren actief en kunnen instrumenten van het strategische personeelsbeleid gebruiken zoals levensfasebewust personeelsbeleid, scholingsfaciliteiten en een goede geprekscyclus.

Voor onze leerlingen geldt dat wij persoonlijke aandacht voor ze hebben, maatwerk proberen te leveren en een aantal faciliteiten bieden om hun welzijn te vergroten. Te denken valt aan de gezonde kantines en de pauzesportfaciliteiten.

Verduurzamen schoolgebouwen

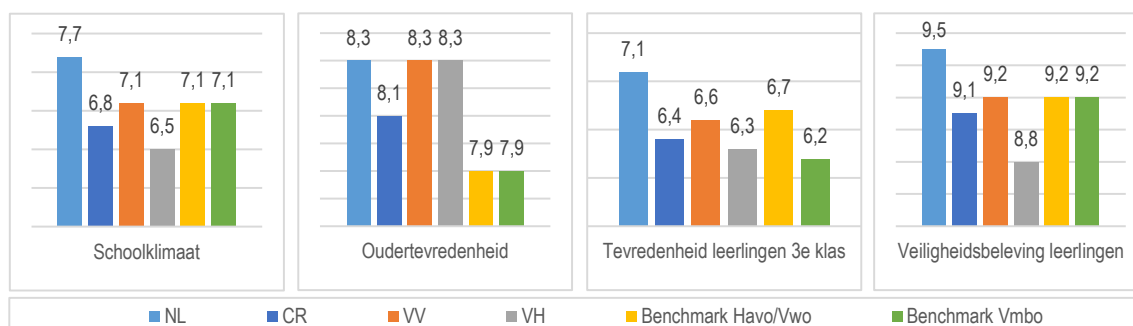
Met betrekking tot de ecologische randvoorwaarden probeert CSG Het Noordik haar schoolgebouwen waar mogelijk te verduurzamen:

- In 2017 is voor de vestiging Vriezenveen een SDE+ subsidie toegekend voor het plaatsen van zonnepanelen. De installatie van 448 zonnepanelen is in 2018 gerealiseerd, waardoor de vestiging voor een groot deel van de stroomvoorziening zelfvoorzienend is geworden.
- In 2017 zijn voor de vestigingen Van Renneslaan en Vroomshoop een SDE+ subsidie aangevraagd voor het plaatsen van zonnepanelen. Beide aanvragen zijn in 2018 toegekend. De installaties voor de Van Renneslaan en Vroomshoop zijn respectievelijk in 2019 en 2020 gerealiseerd.
- In het schooljaar 2020-2021 zal de vestiging Noordikslaan ingrijpend gerenoveerd worden en zal een nieuwe sportaccommodatie worden gebouwd. Hierbij zal het gebouw verduurzaamd worden waarbij het binnenklimaat voldoet aan Frisse Scholen klasse B, een zonnestroominstallatie wordt aangelegd. De begeleidende extern deskundige van Dion Vastgoed Support verwacht dat het gebouw nagenoeg energieneutraal zal zijn.

Tevredenheid en veiligheid

Ieder jaar worden enquêtes afgenomen om de tevredenheid onder ouders en leerlingen en het gevoel van veiligheidsbeleving te meten. De uitkomsten worden beoordeeld en waar nodig worden acties genomen om het welbevinden en gevoel van veiligheid te vergroten.

De gemiddelde uitkomsten van de enquêtes die in maart en april 2019 zijn afgenomen stellen tot tevredenheid. Nadere analyse op klasniveau heeft geleid tot interventies bij afwijkende resultaten.

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden onderwerpen aan de orde gesteld die voor CSG Het Noordik (financiële) risico's met zich mee kunnen brengen. In 2019 is onder begeleiding van een extern deskundige een risico-inventarisatie en analyse van de financiële impact van risico's uitgevoerd. Ook is het proces rondom risicomanagement beschreven en een risicomanagementtool ingericht. In deze tool staan de belangrijkste risico's, de beheersmaatregelen, de acties en de actiehouders, de effecten van de maatregelen en de evaluatie van het risico. Het risicomanagement staat op de agenda tijdens de gesprekken over de rapportages, bij het opstellen van de begroting en het opstellen van de jaarrekening. Het gaat daarbij over:

- Bestaande risico's: is het risico nog actueel en voldoende gekwantificeerd, de benoemde beheersmaatregelen en de effectiviteit van de uitvoering van de maatregelen.
- Nieuw onderkende risico's: wat is de mogelijke (financiële) impact van een risico, welke beheersmaatregelen zijn er te nemen en hoe gaan we deze effectueren.

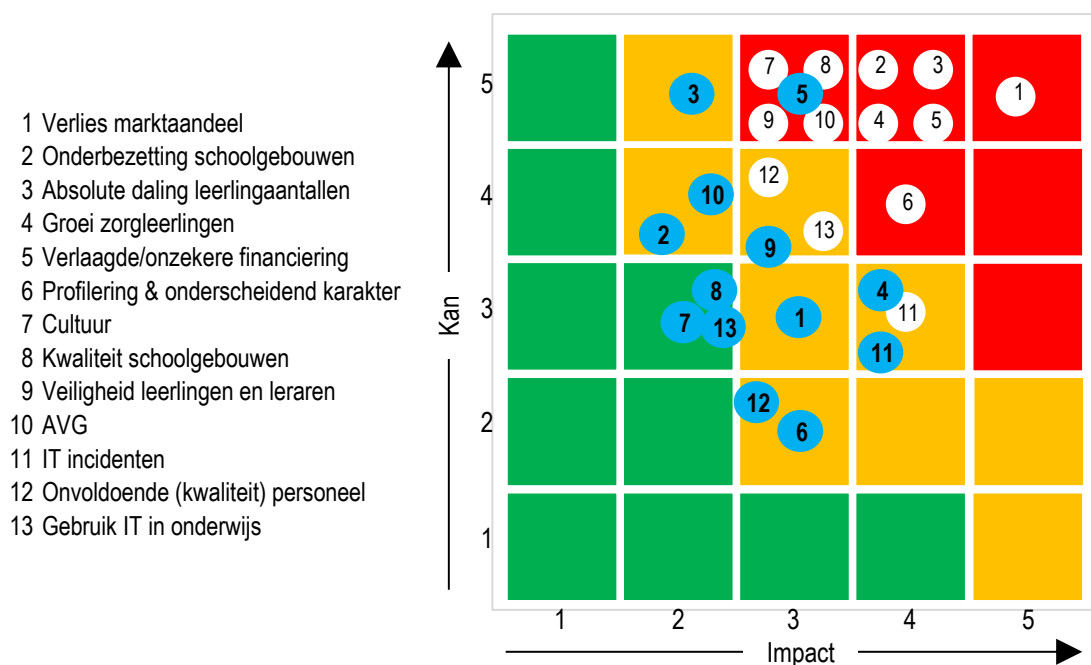
3.2 Risicoprofiel

De belangrijkste risico's die CSG Het Noordik onderkent zijn:

- Verlies marktaandeel
Verlies van marktaandeel voor Het Noordik door forse concurrentie en onvoldoende samenwerking tussen scholen in Almelo e.o. Hierdoor komt het ambitieniveau van Het Noordik (kwaliteit, imago, financieel) onder druk te staan. Tegelijkertijd zorgt dit voor een verschraving van het onderwijsaanbod in de regio.
- Onderbezetting schoolgebouwen
Een absolute daling van het aantal leerlingen binnen Het Noordik door de demografische krimp binnen regio Almelo. Hierdoor komt het ambitieniveau van Het Noordik (kwaliteit, imago, financieel) onder druk te staan.
- Absolute daling leerlingaantallen
Door een absolute daling van het aantal leerlingen binnen Het Noordik kunnen er te hoge kosten in relatie tot de opbrengsten ontstaan.
- Groei zorgleerlingen
Een groeiend aantal zorgleerlingen met gedragsproblemen op Het Noordik door de invoering van passend onderwijs én een absolute groei van het aantal zorgleerlingen in de samenleving. Hierdoor gaat de kwaliteit van het geboden onderwijs achteruit. Tegelijkertijd zorgt dit voor een hogere belasting van docenten, waardoor een verhoogd risico op uitval van docenten en lessen.
- Verlaagde/onzekere financiering
Verlaagde en/of onzekere financiering van leerlingstromen en onderwijsontwikkeling door de vereenvoudiging van de bekostiging van het onderwijs en onzekerheid over (structurele) subsidiestromen. Hierdoor worden er (mogelijk) minder baten dan begroot ontvangen en zijn minder gelden beschikbaar voor onderwijsvernieuwing, waardoor geplande investeringen niet door kunnen gaan.
- Profileren & onderscheidend karakter
Verlies van marktaandeel voor Het Noordik door onvoldoende profilering en onderscheidend karakter ten opzichte van de concurrerende scholen. Hierdoor komt de onderwijskwaliteit van Het Noordik onder te staan, kunnen er financiële tekorten optreden en wordt een personele inkrimp noodzakelijk.
- Cultuur
De cultuur binnen Het Noordik draagt in onvoldoende mate bij aan de profilering en professionalisering van Het Noordik doordat medewerkers onvoldoende eigen en gedeelde verantwoordelijkheid nemen. Hierdoor komt het ambitieniveau van Het Noordik (kwaliteit, imago, financieel) onder druk te staan.
- Kwaliteit schoolgebouwen
Schoolgebouwen sluiten niet of onvoldoende aan bij het (beoogd) onderwijsconcept en/of hebben niet de gewenste (technische) faciliteiten (bijv. klimaatbeheersing) doordat er onvoldoende financiële en/of bouwtechnische mogelijkheden zijn om het gebouw aan te passen. Hierdoor kan de gewenste onderwijsvernieuwing niet voldoende tijdig plaatsvinden en moeten er extra kosten gemaakt worden.
- Veiligheid leerlingen en leraren
Onveilige situaties voor leerlingen en/of leraren of situaties waarin sprake is van (seksuele) intimidatie of (ernstig fysiek) geweld in de school door onvoldoende (aandacht voor de) bewustwording van de risico's en door negatieve maatschappelijke ontwikkelingen (o.a. toenemende gezinsproblematiek, verruwing omgangsvormen). Dit kan leiden tot blijvende fysieke en/of emotionele schade voor leerlingen en leraren en een negatieve impact op zowel het imago als de cultuur van Het Noordik.

- **AVG**
In strijd handelen met de privacy wet- en regelgeving (AVG) doordat de inrichting van de organisatie nog niet volledig AVG compliant is en onvoldoende kennis en awareness bij medewerkers van de AVG. Hierdoor loopt Het Noordik (mogelijk) imagoschade op en kunnen er financiële sancties opgelegd worden.
- **IT incidenten**
Incidenten vinden plaats die de beschikbaarheid, veiligheid en/of betrouwbaarheid van IT middelen beperken door het ontbreken of niet functioneren van beheersmaatregelen of onvoldoende awareness bij medewerkers van een veilige omgang met de IT-middelen. Hierdoor kunnen er datalekken of (langdurige) storingen in informatievoorziening optreden die leiden tot imagoschade.
- **Onvoldoende (kwaliteit) personeel**
Onvoldoende in staat zijn om gekwalificeerd/bevoegd personeel aan te trekken en/of te behouden door krapte op de arbeidsmarkt, het (negatieve) imago van het onderwijs, onvoldoende competentie-management en een lage arbeidsmobiliteit van docenten. Hierdoor moeten er hoge kosten gemaakt worden voor de inhuur van vervangend personeel, groeit het aantal onbevoegde docenten voor de klas en daalt de onderwijskwaliteit.
- **Gebruik IT in onderwijs**
Digitale ongeletterdheid van docenten en onvoldoende gebruik van en investering in IT-middelen in lessen door onvoldoende bewustzijn van medewerkers over de (meer)waarde van ICT- en digitale leermiddelen in het onderwijs en door het ontbreken van een (gedeelde) visie/strategie. Hierdoor mist Het Noordik de aansluiting met het vervolgonderwijs en bedrijfsleven, wat mogelijk impact heeft op de beeldvorming.

De risico's zijn gescoord op kans en impact. Onderstaande weergave geeft aan wat de uitkomst is bij de bestaande beheersmaatregelen (witte bolletjes) en wat qua nieuwe of bijgestelde beheersmaatregelen de ambitie is (blauwe bolletjes).

De risico's zijn naar hun aard geclusterd in thema's. Per thema is berekend wat de maximale financiële impact voor komend jaar is als het risico zich manifesteert. Verder is aan ieder thema een kwalitatieve inschatting gegeven hoe waarschijnlijk het is dat het risico zich manifesteert. Onderstaande tabel geeft aan voor wat de maximaal berekende financiële impact is en de inschatting dat een thema zich voordoet. De uitkomst geeft de benodigde weerstandscapaciteit per thema weer.

	Berekende maximale Impact	Kwalitatieve inschatting	Norm weerstands- capaciteit	Benodigde weerstands- capaciteit
<u>Thema 1 (risico 1, 2, 3, 6, 7 en 8)</u> Het Noordik verliest jaarlijks leerlingen a.g.v. demografie, onvoldoende profilering en/of onvoldoende vernieuwing. De vaste kosten waaronder huisvesting worden onvoldoende gedekt door de afnemende lumpsum, er is sprake van onderbezetting.	305.300	Ze er waarschijnlijk	100%	305.300
<u>Thema 2 (risico 4 en 12)</u> Hogere vervangings- en ziektekosten dan begroot als gevolg van forse uitval docenten en/of onvoldoende beschikbaar personeel.	150.000	Onwaar- schijnlijk	25%	37.500
<u>Thema 3 (risico 5)</u> Verlaging financieringsstroom leerlingen en/of subsidies.	80.000	Ze er waarschijnlijk	100%	80.000
<u>Thema 4 (risico 10)</u> AVG boete a.g.v. AVG incident.	1.200.000	Ze er onwaar- schijnlijk	5%	60.000
<u>Thema 5 (risico 11 en 13)</u> IT incidenten (datalek, niet beschikbaar) met financiële schade.	100.000	Mogelijk	50%	50.000
<u>Thema 6 (risico 9)</u> Veiligheidsincident leerling of leraar met financiële schade.	150.000	Mogelijk	50%	75.000
<u>Thema a.g.v. overige risico's</u>				60.800
Benodigde weerstandscapaciteit	<u>1.985.300</u>			<u>668.600</u>

3.3 Beheersmaatregelen

Thema 1 (risico 1, 2, 3, 6, 7 en 8)

De risico's binnen dit thema hebben betrekking op de financiële gevolgen van dalende leerlingaantallen. Om deze gevolgen te mitigeren wordt onder meer gezocht worden naar oplossingen die de financiële gevolgen van onderbezetting in de schoolgebouwen ondervangt. Zo wordt gezocht naar samenwerking binnen het Vmbo in Almelo dat zich met name richt op een gezamenlijk op te richten Vmbo campus. Voor de vestiging Noordikslaan wordt een ingrijpend renovatie en nieuwbouw project in 2020 aanbesteed waarbij de omvang van het gebouw aanzienlijk verkleind wordt. Ook wordt in dit project de nieuwbouw van een stafbureau op het terrein van de Noordikslaan meegenomen, de exploitatie van het nieuwe stafbureau valt aanzienlijk lager uit dan het huidige gehuurde stafbureau. In dit traject wordt ook gewerkt aan het binnenklimaat in de school en het streven om het schoolgebouw (nagenoeg) energieneutraal te maken. Dit project is als businesscase uitgewerkt waarbij berekend is dat dit project tot een verlaging van de jaarlijkse exploitatielasten zal leiden.

Voor de vestigingen Vriezenveen en Vroomshoop wordt een strategische verkenning gericht op toekomstbesteding onderwijsaanbod.

Thema 2 (risico 4 en 12)

Het ziekteverzuim en de effectiviteit van de beheersmaatregelen worden bij de kwartaalrapportages besproken. We zijn van mening dat de genomen maatregelen op dit moment effectief zijn.

Thema 3 (risico 5)

Dit risico is manifest nu er in 2019 geen prijsbijstelling op de materiële lumpsum door OCW wordt gegeven. Gezocht wordt naar mogelijkheden om de materiële exploitatielasten te verlagen. Dit kan enerzijds door bepaalde activiteiten niet meer te doen en anderzijds door activiteiten goedkoper uit te voeren.

Thema 4 (risico 10)

Het thema AVG is uitvoerig beschreven in paragraaf 2.3. De beheersmaatregelen richten zich met name het voldoen aan de AVG en op bewustwording van ons personeel.

Thema 5 (risico 11 en 13)

Een adequaat opgezette ICT organisatie, een goede ICT infrastructuur (o.a. in samenwerking met Reggesteyn), een incidentenregistratie en het scholen van en vergroten van de bewustwording van medewerkers zijn de kernpunten van de beheersmaatregelen. In 2019 hebben zich geen significante IT incidenten voorgedaan die als gevolg hadden dat de ICT omgeving langere tijd niet beschikbaar was of dat data verloren zijn gegaan.

Thema 6 (risico 9)

De beheersmaatregelen hebben betrekking op de vertaling van veiligheidsbeleid in protocollen en regelingen), vertrouwenspersonen, fysiek beveiligingsmaatregelen (waaronder cameratoezicht), training van personeel en een cultuur waarin incidenten bespreekbaar kunnen worden gemaakt.

3.4 Corona

In maart 2020 heeft Nederland en grote delen van de wereld te kampen met de gevolgen van het coronavirus. CSG Het Noordik heeft haar primaire proces aangepast door het onderwijs op afstand vorm te geven. Vanaf 2 juni 2020 wordt het onderwijs gedeeltelijk weer in fysieke vorm aangeboden waarbij het vooral gaat om gesprekken en het afnemen van toetsen en een aantal lessen. Het streven is dat iedere leerling minimaal 1 dagdeel per week op school zal zijn. De VO-raad en de vakbonden hebben in overleg met het RIVM een protocol opgesteld om het onderwijs weer te verzorgen. CSG Het Noordik zal in overeenstemming met dit protocol handelen.

Het onderwijs op afstand zal voorlopig de basis blijven voor ons primaire proces.

We onderkennen daarbij dat er risico's zijn op verspreiding van het virus en er een uitbraak kan ontstaan. In dat geval zal conform de geldende protocollen worden geacteerd.

Er bestaat een risico dat er meer kosten voor ziektevervangings gaan ontstaan als personeel gaat uitvallen als gevolg van dit virus. Daarnaast kunnen er een aantal collega's zijn die tot een risicocategorie behoren en niet naar school komen, zij zullen uiteraard bijdragen aan het onderwijs op afstand. Verder zullen er mogelijk collega's zijn die geen risico willen lopen en niet naar school willen komen. Met hen zal de schoolleiding in gesprek gaan zodat zij kunnen bijdragen aan het verzorgen van het onderwijs.

Om het primaire proces binnen het geldende protocol te organiseren zullen extra kosten worden gemaakt. Daarbij moet voornamelijk gedacht worden aan extra schoonmaakkosten en de kosten voor Covid materialen (desinfectant/zeep/doekjes etc.). De hoogte van deze extra kosten is nu nog niet bekend. We verwachten dat deze extra kosten minimaal tussen de € 10.000 en € 20.000 per maand zullen liggen.

Voor het resterende en volgende schooljaar verwachten we dat het coronavirus geen effecten zal hebben op de inkomsten van onze organisatie. Voor de kosten verwachten wij op dit moment dat deze een beperkt nadelig effect op het exploitatieresultaat zullen hebben. Daardoor zullen ook de liquiditeit en het weerstandvermogen mogelijk enigszins afnemen. De omvang daarvan is op dit moment niet te voorspellen.

A4 Continuïteitsparagraaf

4.1 Leerlingaantallen

	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
Instroom uit primair onderwijs				
vmbo*	327	356	344	338
havo en vwo**	244	258	251	246
	571	614	595	584

	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
Aantal leerlingen				
vmbo*	1.745	1.688	1.621	1.601
havo en vwo**	1.373	1.273	1.224	1.164
	3.118	2.961	2.845	2.765

* Inclusief mavo Noordikslaan

** Inclusief onderbouw havo en vwo in Vroomshoop

De leerlingaantallen zoals gepresenteerd per 31 december worden geacht gelijk te zijn aan de teldatum van betreffend jaar, de prognose is eind 2019 bij het opstellen van de begroting 2020 gemaakt.

De leerlingprognose is bepaald vanuit het historisch marktaandeel in de instroom uit het primair onderwijs en de beschikbare data van de leerlingaantallen in het primair onderwijs.

4.2 Personele bezetting in fte	2019	2020	2021	2022
(stand 31 december)				
Bestuur	1,00	1,00	1,00	1,00
Directie	13,85	13,85	13,85	13,85
Onderwijzend personeel	223,66	211,78	201,11	193,23
Overige medewerkers	75,28	75,28	75,28	75,28
	313,78	301,90	291,23	283,35

De mutatie in de personele formatie in de categorie onderwijzend personeel wordt veroorzaakt door de mutatie van het aantal leerlingen.

4.3 Balans	2019	2020	2021	2022
Vaste activa				
1.1 Immateriële vaste activa	0	0	0	0
1.2 Materiële vaste activa	5.575.281	7.783.222	10.237.014	10.041.306
1.3 Financiële vaste activa	0	0	0	0
Totaal vaste activa	5.575.281	7.783.222	10.237.014	10.041.306
Vlottende activa				
1.4 Voorraden	0	0	0	0
1.5 Vorderingen	580.252	582.837	582.837	582.837
1.6 Effecten	0	0	0	0
1.7 Liquide middelen	11.175.993	8.736.038	6.385.198	6.636.017
Totaal vlottende activa	11.756.246	9.318.875	6.968.035	7.218.853
Totaal activa	17.331.527	17.102.097	17.205.049	17.260.160
2.1 Eigen vermogen	9.488.837	9.807.904	10.236.504	10.516.337
2.2 Voorzieningen	3.536.795	3.040.408	2.735.273	2.559.658
2.3 Langlopende schulden	0	0	0	0
2.4 Kortlopende schulden	4.305.896	4.253.786	4.233.273	4.184.165
Totaal passiva	17.331.527	17.102.097	17.205.049	17.260.160

In het schooljaar 2020-2021 wordt fors geïnvesteerd in het gebouw aan de Noordikslaan. Het gebouw wordt op basis van de meerjarenleerlingenprognose verkleind, de sportaccommodatie wordt vervangen, gebouwdelen worden ingrijpend gerenoveerd, er wordt een nieuw stafbureau gebouwd, de school zal volledig voldoen aan Frisse scholen klasse B en er wordt een zonnestroominstallatie aangelegd.

Dit vraagt een totaal investering van € 11.376.000 waarvan € 5.000.000 wordt bijgedragen door de gemeente Almelo en € 1.361.000 wordt gedekt uit de voorziening groot onderhoud. De netto investering van € 5.015.000 wordt geactiveerd en afgeschreven.

Het eigen vermogen muteert als gevolg van de exploitatieresultaten, een onderverdeling op het niveau van de verschillende reserves is niet te maken. De mutaties in de voorzieningen hebben betrekking op de dotaties en onttrekkingen aan de voorziening groot onderhoud op basis van het meerjarenonderhoudsplan en de per saldo verwachte toename van de voorziening persoonlijk budget als gevolg van gespaarde uren.

4.4	Staat/raming van Baten en Lasten	2019	2020	2021	2022
3	Baten				
3.1	Rijksbijdragen OCW	30.473.890	29.084.400	27.667.100	26.632.800
3.2	Overige overheidsbijdragen en subsidies	6.139	4.600	4.600	4.600
3.3	College-, cursus-, les- en examengelden	0	0	0	0
3.4	Baten, werk in opdracht van derden	0	0	0	0
3.5	Overige baten	1.026.105	837.900	828.100	820.600
	Totaal baten	31.506.134	29.926.900	28.499.800	27.458.000
4	Lasten				
4.1	Personele lasten	22.825.051	22.940.033	21.612.200	20.826.467
4.2	Afschrijvingen	1.119.856	1.062.400	1.078.300	1.191.600
4.3	Huisvestingslasten	3.107.853	2.393.700	2.210.700	2.020.600
4.4	Overige instellingslasten	3.126.305	3.217.500	3.175.800	3.145.300
	Totaal lasten	30.179.065	29.613.633	28.077.000	27.183.967
	Saldo baten en lasten	1.327.069	313.267	422.800	274.033
HR	Gerealiseerde herwaardering	0	0	0	0
5	Financiële baten en lasten	12.431	5.800	5.800	5.800
	Resultaat	1.339.500	319.067	428.600	279.833
6	Belastingen	0			
7	Resultaat deelnemingen	0			
	Resultaat na belastingen	1.339.500	319.067	428.600	279.833
8	Aandeel derden in resultaat	0			
9	Buitengewoon resultaat	0	0	0	0
	Totaal resultaat	1.339.500	319.067	428.600	279.833

Vanuit de leerlingprognose zijn de baten en lasten voor de meerjarenbegroting berekend. De koers van het strategisch beleidsplan 2018-2022 heeft geen ingrijpende financiële consequenties voor de meerjarenbegroting.

In de personele lasten 2020 tot en met 2022 zijn de personele uitgaven opgenomen die worden gedaan uit de convenant gelden die eind 2019 zijn ontvangen.

In het risicoprofiel zijn een aantal risico's benoemd. De financiële impact van deze risico's is gekwantificeerd en indien mogelijk zijn de lasten daarvan opgenomen in de begrotingscijfers 2020 en de jaren daarna. Het gaat daarbij om het risico's ziekteverzuim de effecten van de daling van de leerlingaantallen.

A5 Onderwijs specifieke thema's

De minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media vraagt op grond van de regeling jaarverslag onderwijs artikel 4, lid 6 om in het bestuursverslag te rapporteren over de doelen waarvoor middelen zijn ingezet en de resultaten die daarmee zijn behaald op de navolgende politieke of maatschappelijke thema's:

- Strategisch personeelsbeleid (HRM)
- Passend onderwijs
- Allocatie van middelen naar schoolniveau
- VMBO-Techniek
- Toetsing en examinering

Het thema allocatie van middelen naar schoolniveau is voor éénpitters als Stichting PCOA niet van toepassing. De overige onderwerpen zijn in onderstaande paragrafen uitgewerkt.

5.1 Strategisch personeelsbeleid (HRM)

De leidinggevenden spelen een cruciale rol in het bereiken van de strategische doelen van de school. Zij voeren gesprekken met de medewerkers en werken met de teams aan een professionele cultuur. Zij worden daarbij vanuit P&O ondersteund met instrumenten uit het strategisch personeelsbeleid. Zij hebben een actieve rol in het signaleren of er nieuw beleid gemaakt moet worden. Bij het vormen van nieuw beleid worden zij gevraagd mee te denken en zij implementeren het nieuwe personeelsbeleid in hun teams en op de vestigingen. In het strategische personeelsbeleid wordt ook aandacht besteed aan:

- Personaliseren
Iedere medewerker heeft andere kwaliteiten en deze worden zo goed mogelijk ingezet om de strategische doelen van de school te behalen.
- Professionaliseren
De ontwikkeling van de medewerkers is gericht op hetgeen aan professionalisering nodig is om de strategische onderwijsdoelen te bereiken.
- Participeren
Medewerkers participeren in teams, vestigingen en netwerken om andere inzichten te leren kennen en daarmee hun kennis te vergroten ten dienste van het onderwijs.

5.2 Passend onderwijs

5.2.1 De doelen in het kader van passend onderwijs waarvoor de middelen van uit de lumpsum zijn uitgegeven.

Noordikslaan

Doel 1: uitbouwen van maatwerkgericht onderwijs aan leerlingen.

Op onze studiedagen wordt een divers aanbod aan workshops gegeven. (bv didactisch coachen, ICT-mogelijkheden) Dit wordt voornamelijk gegeven door collega's. Het blijkt een goede keuze te zijn geweest. Collega's waren enthousiast over de presentatie en de inhoud. Ook was het erg praktijkgericht. Per workshop was de animo 85-95%.

Het bewust betrekken van ouders, leerlingen, mentoren, onderwijsondersteuners rondom de ondersteuning van een leerling maakt dat het plan voor de leerling door alle partijen gedragen wordt en de leerling hierdoor positieve stappen kan zetten binnen zijn schoolse vaardigheden en cognitieve ontwikkeling. Belangrijk hierin is veelvuldig, helder en goed communiceren met alle betrokken partijen.

Evaluatie: Collega's waren enthousiast over de presentatie en de inhoud. Ook was het erg praktijkgericht. Per workshop was de animo 85-95%.

Vooruitblik: komend schooljaar opnieuw workshops inzetten op de thema's waar dan animo voor is. Deze workshops laten geven door eigen personeel.

Doel 2: terugdringen van verzuim

Er is intensief ingezet op het terugdringen van verzuim en verzuimregistratie. Reden was dat er hoog verzuim was op de vestiging, met name in havo4. Het was ook een aandachtspunt vanuit het inspectiebezoek 2018.

We zijn hiermee gestart in februari 2019. De eerste evaluatie was mei 2019. Resultaten vielen tegen, vooral vanwege ziekte van bepaalde collega's en wegvallen van een teamleider.

Start schooljaar 2019/2020 weer opgepakt. De vwo-bovenbouw-collega's hadden eind oktober 2019 een aanwezigheidsregistratie van leerlingen van 98% en havo bovenbouw van 96%. Er goed bovenop zitten werkte prima.

Hoe? Dagelijks zijn er 1-2 personen in het OLC die de absent registratie controleren. Bij absentie bellen zij ouders, roepen leerlingen op en laten ze terugkomen. De leerlingen krijgen slechts een halve dag de tijd om hun absentie te verantwoorden. Dit werkt uitstekend!

Geborgd: in de lijn OLC, mentor, teamleider, zo nodig via verzuimmelder melden bij DUO.

Evaluatie: september – december 2019. Grote daling in aantal verzuim. Aanwezigheid registratie totaal 98%. specifiek voor havo bovenbouw 96%.

Vooruitblik: ingezet nieuw beleid aangaande verzuimregistratie wordt voortgezet.

Van Renneslaan

Doel: Maatwerk-gepersonaliseerd leren

In het schooljaar 2018-2019 hebben we ons Pluspunt groot op poten gezet. Vanuit een kantoor naar een volwaardig klaslokaal. Ons doel is alle zorg en hulp aan leerlingen te concentreren op één plek, om daarnaast goed zicht te krijgen op verzuim- en probleemgedrag. Daarnaast willen we met een team van schoolondersteuners voor leerlingen en collega's toegankelijk zijn. We hebben inmiddels gemerkt dat dit werkt.

Evaluatie: op dit moment maken 35 leerlingen gebruik van deze nieuwe vorm van het Pluspunt. Dit is 5% van de totale populatie. Daarvan heeft een aantal cluster IV problematiek, een aantal AD(H)D en een aantal andere problematieken. De eerste reacties zijn van tevreden ouders, zijn er leerlingen die uit zichzelf bij ons komen werken omdat het er rustig is en er meters gemaakt kunnen worden.

Vooruitblik: het verder in kaart brengen welk "type" leerling van het nieuwe Pluspunt gebruik maken. Hoeveel leerlingen er per jaar van gebruik maken? Hoe zijn de verhouding van door stroom naar tussenvoorzieningen na inzet nieuwe Pluspunt? Welke methodiek wordt ingezet? Wat kan dit nieuwe Pluspunt andere vestigingen brengen?

Vriezenveen

Doel 1: meer aandacht voor de leerling

Vriezenveen is in de 2e helft van het 2010 gestart in leerjaar 1 met de nieuwe onderwijsontwikkeling Centraal staan hierin aandacht voor de leerling en verantwoordelijkheid bij de leerling. Elementen die op het rooster van de docent en de leerlingen te vinden zijn: weekstart, weekafsluiting, coachgesprekken, differentiatie binnen de les en eigen klas, combiklassen voor NE-EN-DU-WI, werken op niveau per vak, masterclasses, vast overleg moment voor docenten leerjaar 1, maakwerk op school, huisbezoek, device en rooster 30-60-90 minuten. Aan het eind van schooljaar 2019-2020 zal er een eindevaluatie plaats vinden. Tussentijds worden de verschillende items op de volgende niveaus geëvalueerd: leerlingen, ouders leerjaar 1, docenten leerjaar 1. Tussentijds bijstelling per item wordt direct ingezet waar mogelijk. Informatie is gedeeld met alle docenten en OPP van de vestiging, alle basisscholen, ouders leerjaar 1, MR en klankbordgroep. Lopende het jaar 2019 zullen de docenten van leerjaar 2-3-4 worden geïnformeerd en gaan samenwerken in werkgroepen om de nieuwe onderwijsvisie verder uit te kunnen rollen.

Evaluatie: eind schooljaar 2019-2020 zullen beide doelen geëvalueerd worden voor leerjaar 1.

Vooruitblik: het proces van de onderwijsontwikkeling zal komend schooljaar 2020-2021 uitgerold worden naar leerjaar 2. In de bovenbouw zal gekeken worden welke items er al geïmplementeerd kunnen worden. Met als doel om in 2022-2023 de gehele school in de nieuwe onderwijsvorm te laten draaien.

Doel 2: meer verantwoordelijkheid bij de leerling

Om als ondersteuning goed te kunnen aansluiten bij de nieuwe onderwijsontwikkeling hebben we de overlegstructuur en de ondersteuning anders ingericht. De ondersteuning van leerjaar 1 ligt in eerste instantie bij de mentor/coach. Deze ondersteunt de leerling in de coachgesprekken met plannen en organiseren, agendagebruik en leren. Mocht dit niet toereikend zijn kunnen de mentoren/coaches gebruik maken 2 docenten met extra expertise. Deze geven adviezen en kijken soms mee in de lezen. Daarnaast bespreken de mentoren van leerjaar 1 regelmatig op een vast moment de alle leerlingen van leerjaar 1. Indien er meer ondersteuning nodig is buiten de klas of elders gaan zijn naar de ondersteuningscoördinator. De verantwoordelijkheid aandacht voor de leerling en verantwoordelijkheid bij de leerling komt nu in eerste instantie bij de mentor/coach te liggen.

Evaluatie: eind schooljaar 2019-2020 zullen beide doelen geëvalueerd worden voor leerjaar 1.

Vooruitblik: het proces van de onderwijsontwikkeling zal komend schooljaar 2020-2021 uitgerold worden naar leerjaar 2. In de bovenbouw zal gekeken worden welke items er al geïmplementeerd kunnen worden. Met als doel om in 2022-2023 de gehele school in de nieuwe onderwijsvorm te laten draaien.

Doel 3: inzetten van een specifieke klas voor leerlingen die tijdelijk of langeretijd specialistische ondersteuning nodig hebben.

In 2019 zijn we naast de bovengenoemde gestart met een interne Schakelklas. In deze klas worden leerlingen begeleidt dit tijdelijk of een langere tijd onderwijs op maat krijgen. Veelal zijn dit leerlingen met gedragsproblematiek, leerstoornissen, psychologische en/of psychiatrische problematiek, beperkt belastbare leerlingen (ziekte /ongeval) en leerlingen die na een periode met verzuim weer opnieuw moeten starten. Doel is dat de leerlingen die ondersteuning krijgen, dat hun voortgang op school weer opgang komt en blijft. Tevens proberen we op deze wijze minder gebruik te maken van de tussenvoorzieningen. Aan het eind van school 2019-2020 gaan we evalueren en bijstellen.

Evaluatie: eind schooljaar 2019-2020 evalueren wij de inzet van de interne Schakelklas.

Vooruitblik: aan het einde van schooljaar 2019-2020 zal met het ondersteuningsteam worden gekeken of De Schakelklas die ondersteuning biedt die deze specifieke groep nodig heeft. En hoe wij dit als ondersteuningsteam verder willen neerzetten in de komende 2 jaar.

Om de ondersteuning op dit niveau te houden gaan we komend schooljaar meer inzetten/opnieuw inzetten op de professionalisering van docenten. Dit omdat er op de vestiging 16 nieuwe jonge collega's zijn gestart. Als ondersteuningsteam merken wij dat er gevraagd wordt naar uit meer expertise onder specifiek deze groep docenten.

Vroomshoop

Doel 1: het vergroten van de expertise van collega's door middel van een studieochtend.

Je kunt de expertise van collega's op verschillende manieren vergroten. Er is gekozen voor een programma met thema's die zich afspelen in het leven van onze jongeren of waar wij als personeel mee te maken hebben. Op maandag 6 januari heb ik een studieochtend georganiseerd waarin collega's meer informatie kregen over: gamen, trauma- en hechtingsstoornissen, zelfmoordpreventie, Rebound en omgaan met meer stoornissen in één klas.

Ze konden tijdens deze ochtend drie workshops kiezen. Na afloop van de studieochtend heb ik via Survio is een enquête verspreid onder de collega's. Dit gaf me inzicht in welke workshops ze het meest inspirerend vonden, wat ze hebben gemist (verbeterpunten) en welke onderwerpen ze volgend jaar graag zouden zien. Kort samengevat zijn de collega's enthousiast over deze studieochtend.

Evaluatie: tweede helft schooljaar 2019-2020.

Vooruitblik: de ondersteuningscoördinator zal volgend jaar (2020) een soortgelijke studieochtend organiseren. De input van collega's m.b.t. de onderwerpen neem ik hierin mee.

Doel 2: een voorziening in de school creëren waar leerlingen tijdelijk worden begeleid door collega's met expertise op het gebied van zorg.

Met de komst van passend onderwijs is het nog belangrijker geworden om leerlingen dicht bij huis en zo regulier mogelijk ondersteuning te geven. Om hier zo goed mogelijk aan te voldoen, hebben we de wens om een voorziening in school te creëren waar leerlingen, zo nodig tijdelijk, onderwijs kunnen volgen en begeleiding krijgen. Op die manier kunnen we proberen om problemen altijd eerst in de school op te lossen.

In deze voorziening worden leerlingen tijdelijk opgevangen, bijvoorbeeld omdat ze gedragsproblemen hebben, worstelen met leren of omdat ze angst hebben om naar school te gaan. Het kan gaan om een paar uur per week, bijvoorbeeld tijdens lessen van een bepaald vak, om een paar dagen of om een bepaalde periode (maximaal drie maanden?).

De voorziening is een plek waar de problemen worden onderzocht en zo mogelijk worden opgelost. Voor deze leerlingen wordt dan ook een plan van aanpak voor 6 weken gemaakt. Na 6 weken vindt een evaluatie plaats. Indien nodig wordt het plan van aanpak bijgesteld.

Aan het begin van het jaar hebben we een bezoek gebracht aan het Zone-college in Almelo en Reggesteyn in Rijssen. Bij beide scholen zijn we in gesprek geweest met een medewerker van het Pluspunt. Dit heeft ons geholpen om te bedenken hoe wij de ruimte willen inrichten en welke leerlingen daarvoor in aanmerking komen. Er ligt een enquête m.b.t. de wensen klaar om aan collega's te versturen. Daarnaast zijn de eerste contacten gelegd met twee bedrijven die een ontwerp maken. Ook wordt nagedacht over de inzet van stagiaires.

Evaluatie: dit doel is nog niet afgerond.

Vooruitblik: voor de toekomst hebben we de wens dat de voorziening gericht is op de bewustwording en professionalisering van docenten. Als een leerling bij een bepaalde docent vastloopt, kan er bijvoorbeeld in de klas worden geobserveerd om te kijken wat de oorzaak is en wat de docent kan doen om het probleem op te lossen.

5.2.2 De doelen in het kader van passend onderwijs waarvoor de middelen van uit het samenwerkingsverband zijn uitgegeven.

"In het Samenwerkingsverband (SWV) wordt een infrastructuur beoogd waar elke VO-leerling in de regio voor hem/haar een passend onderwijs traject geboden kan worden. Het SWV 23.01 heeft een ondersteuningsplan waarin staat omschreven wat basisondersteuning en extra ondersteuning inhoudt."

In het jaar 2019 heeft CSG het Noordik de gelden vanuit het SWV ingezet voor de tussenvoorzieningen te weten: De Schakel, Rebound en De Link. Het aantal leerlingen dat tijdelijk begeleid wordt op De Schakel is in de afgelopen jaren, conform de ambities verwoord in het Ondersteuningsplan, flink gedaald. In onderstaande afbeelding is de ontwikkeling geschetst van CSG Het Noordik, niet alleen van de aantallen leerlingen op De Schakel, maar ook op de andere arrangementen. We slagen er steeds beter in om minder leerlingen door te verwijzen. Ten aanzien van de ontwikkeling die bij het Noordik zichtbaar is, valt op te merken dat regionale vmboscholen sommige leerlingen bij de aanmelding doorverwijzen naar het Noordik in verband met de mogelijkheid tot symbiose-onderwijs tussen de Schakel en het Noordik.

Leerlingaantallen 2019 tussenvoorzieningen CSG Het Noordik:

	NL	CR	VV	VH
De Schakel	10	14	3	2
Rebound	0	3	1	1
De Link	1	3	0	1

De leerlingen die gebruik maken van de Rebound of De link lopen daar een traject van een aantal weken. Zij zijn niet het gehele jaar hier aanwezig geweest. Zij stromen terug naar de reguliere VO-school of naar het VSO.

De hogere aantallen voor de CR zijn te verklaren uit het feit De Schakel in symbiose werkt met de CR. Tevens worden door deze symbiose, leerlingen vanuit de regio op de CR ingeschreven.

Verzuim:

In het 2019 is er Noordikbreed sprake van 7 leerlingen met langdurig verzuim (meer dan 3 maanden), geregistreerd conform de huidige definitie van "thuiszitter".

Aan het eind van het 2019 waren er nog 2 leerlingen met langdurig verzuim. De andere 5 hebben de schoolgang weer opgepakt met inzet van de tussenvoorzieningen, LPA en (jeugd)hulpverlening of een doorverwijzing richting het VSO. De daling zoals hierboven beschreven is ontstaan door actieve verzuimregistratie op alle vestigingen. Echter, de leerlingen met langdurig verzuim hebben een complexe problematiek die niet alleen met de schoolgang te maken hebben. Er is vaak een multi-problematiek met psychologische- en psychiatrische stoornissen, complexe thuissituaties en langere wachtlijsten in de jeugdhulpverlening en de GGZ.

5.2.3 Hoe zijn we in samenwerking met stakeholders tot de doelen gekomen.

Op alle vestigingen wordt een ondersteuningsstructuur gerealiseerd waardoor we een grotere groep leerlingen een passend onderwijsaanbod kunnen aanbieden binnen het reguliere onderwijs. Op elke vestiging is een Schoolondersteuningsteam (SOT) en een SOT-breed aanwezig die samen met de experts op het gebied van zorg op een efficiënte en effectieve manier de ondersteuning en hulpverlening die de leerling nodig heeft in beeld brengt. Daarnaast zet het SOT ook de ondersteuning en hulpverlening in, evalueert dit en spreekt indien nodig een vervolgtraject.

De invoering van Passend Onderwijs legt een pedagogische en didactische druk op de collegae en vraagt extra inzet en ondersteuning. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de Pluspunten (Van Renneslaan en Vroomshoop) en Schakelklas (Vriezenveen).

"Passend Onderwijs houdt in dat elke leerling onderwijs en ondersteuning krijgt wat het meest passend voor die leerling is. Uit de terugkoppeling van de Inspectie (2018) kwam naar voren dat er op alle drie van de bezochte vestigingen een sterk systeem van ondersteuning en begeleiding staat. Er is een goed netwerk van 'zorgleveranciers' en er is veel expertise binnen de scholen aanwezig, de expertstructuur binnen de zorg wordt als waardevol beoordeeld.

Uit de onderzoeken en de klankbordgesprekken met leerlingen en ouders krijgen we hetzelfde beeld teruggekoppeld. De ondersteuning is goed geregeld, de vestigingen werken hier gestructureerd aan en er is veel aanbod op het gebied van extra ondersteuning en begeleiding. Er zijn korte lijnen met ouders, wanneer het vermoeden bestaat dat een leerling iets 'extra' nodig zou kunnen hebben, worden ouders vlot geïnformeerd en betrokken bij het proces. Ook het huisbezoek, wordt door de ouders zeer gewaardeerd."

5.3 VMBO-Techniek

De aanvullende bekostiging is voor een uitgegeven aan extra inzet van personeel, machines en apparatuur. De uitgaven zijn gericht op beter techniek onderwijs. Verouderde machines worden vervangen en er is geïnvesteerd in innovatie door het toepassen van nieuwe technologie zoals 3d printing, VR techniek, robotica en domotica. Verder zijn er plannen voor aanpassingen in de gebouwen om beter techniek onderwijs te kunnen geven.

5.4 Toetsing en examinering

Afgelopen jaren is er veel aandacht geweest voor het verbeteren van de processen rondom toetsing en afsluiting. Er is in kaart gebracht hoe de processen rondom toetsing en afsluiting op onze vestigingen eruit zagen en waar verbeteringen moesten en konden plaatsvinden. In september 2019 hebben we op drie vestigingen een themaonderzoek 'Toetsing en Afsluiting' van de Inspectie gehad. Uit dit onderzoek kwam naar voren dat het bestuur en de scholen afgelopen periode flinke kwaliteitsslagen hebben gemaakt. Alle betrokkenen beschikken over voldoende kennis en laten een professionele houding zien. De verantwoordelijkheden zijn duidelijk belegd in de organisatie. De volgende stappen richting verbetering zijn het uitwerken van een toetsbeleid en het installeren van een examencommissie. De inspectie heeft geen tekortkomingen geconstateerd in het verloop van de toetsing en afsluiting. Om dit thema blijvende aandacht te geven is er op dit moment een adviesgroep ingericht t.a.v. dit onderwerp. Ze hebben een opdracht gekregen van bestuur en directie, onderdeel van deze opdracht is het installeren van een examencommissie vanaf schooljaar 20-21. In deze werkgroep zitten werkgroepleden met diverse expertises zoals kwaliteitszorg, examensecretarissen en directieleden.

B. Jaarrekening

wat je moet weten over Van Renneslaan

Deskundige medewerkers Christelijk onderwijs Afspraken en structuur Plezierige relatie docenten en leerlingen Moderne leermiddelen Leerlingen-klankbordgroep Rook-vrije school Science-plein Projectweken Schrijver in de klas Workshops Theater Digiborden met internet Soundmix show Leerwerktraject Kurzweil 3000 Zorgteam Lint-stage Stage Mediatheek Ouderklankbordgroep Ouderspreekavonden+voorlichtingsavond en Mentoren op huisbezoek LOOT-school Veel cultuurprogramma's+activiteiten Muziek Musical Sporttoernooien en sportactiviteiten Ondersteuning goede doelen (zoals Broodje Voedselbank) Dagopening "oase"/"zoutkorrel" Christelijke feestdagen vieren Excursies Nieuw, modern gebouw met eigen thuisbasis Vmbo breed programma; techniek, economie en zorg&welzijn. Vaklokalen met de modernste apparatuur Gebouw, kantine en plein van en voor de leerlingen Modern onderwijs-Scenario7 Eigen leeromgevingen Activerende didactische werkvormen en samenwerkend leren Veel sport en cultuur Extra begeleiding bij leerproblemen (oa dyslexie, rekenen en taal...) Vertrouwensdocenten Samenhorigheid, betrokken en open Moderne Multi media Direct en nauw contact ouders-school (Mentor, decaan, teamvoorzitter, locatieleider) Veilige school Goede leerresultaten

B1 Model A Balans

Na resultaatbestemming

1	Activa	31-12-2019	31-12-2018
	Vaste activa		
1.1	Immateriële vaste activa	0	0
1.2	Materiële vaste activa	5.575.281	5.227.638
1.3	Financiële vaste activa	0	0
	Totaal vaste activa	<u>5.575.281</u>	<u>5.227.638</u>
	Vlottende activa		
1.4	Voorraden	0	0
1.5	Vorderingen	580.252	508.877
1.6	Effecten	0	0
1.7	Liquide middelen	11.175.993	9.064.240
	Totaal vlottende activa	<u>11.756.246</u>	<u>9.573.117</u>
	Totaal activa	<u>17.331.527</u>	<u>14.800.754</u>
2	Passiva		
2.1	Eigen vermogen	9.488.837	8.149.337
2.2	Voorzieningen	3.536.795	2.760.504
2.3	Langlopende schulden	0	0
2.4	Kortlopende schulden	4.305.896	3.890.913
	Totaal passiva	<u>17.331.527</u>	<u>14.800.754</u>

B2 Model B Staat van baten en lasten

	Rekening 2019	Begroting 2019	Rekening 2018
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen OCW	30.473.890	29.588.200	29.649.520
3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies	6.139	6.200	6.175
3.3 College-, cursus-, les- en examengelden	0	0	
3.4 Baten, werk in opdracht van derden	0	0	
3.5 Overige baten	1.026.105	910.900	1.035.591
Totaal baten	31.506.134	30.505.300	30.691.285
4 Lasten			
4.1 Personele lasten	22.825.051	23.198.100	22.714.905
4.2 Afschrijvingen	1.119.856	1.123.200	1.093.160
4.3 Huisvestingslasten	3.107.853	2.473.100	2.424.038
4.4 Overige instellingslasten	3.126.305	3.078.300	2.930.145
Totaal lasten	30.179.065	29.872.700	29.162.248
Saldo baten en lasten	1.327.069	632.600	1.529.036
HR Gerealiseerde herwaardering	0	0	0
5 Financiële baten en lasten	12.431	11.700	13.374
Resultaat	1.339.500	644.300	1.542.410
6 Belastingen			
7 Resultaat deelnemingen			
Resultaat na belastingen	1.339.500	644.300	1.542.410
8 Aandeel derden in resultaat			
9 Buitengewoon resultaat	0	0	0
Totaal resultaat	1.339.500	644.300	1.542.410

B3 Model C Kasstroomoverzicht

	Rekening 2019	Rekening 2018
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	1.327.069	1.529.036
Aanpassing voor:		
Afschrijvingen	1.119.856	1.093.160
Mutaties voorzieningen	776.290	219.492
Veranderingen in vlottende middelen:		
Voorraden (-/-)	0	0
Vorderingen (-/-)	-71.376	117.117
Schulden	414.983	177.191
Totale kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>3.566.823</u>	<u>3.135.997</u>
Ontvangen interest	12.431	13.374
Betaalde interest (-/-)	0	0
Totale kasstroom uit operationele activiteiten	<u><u>3.579.253</u></u>	<u><u>3.149.371</u></u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in MVA (-/-)	-1.467.500	-1.119.435
Desinvesterings in MVA	0	5.804
Investerings in IVA (-/-)	0	0
Desinvesterings in IVA	0	0
Investerings in deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden (-/-)		
Mutaties leningen (-/-)		
Overige investeringen in FVA (-/-)		
Totale kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u><u>-1.467.500</u></u>	<u><u>-1.113.631</u></u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen		0
Aflossing langlopende schulden (-/-)		0
Totale kasstroom uit financieringsactiviteiten	<u><u>0</u></u>	<u><u>0</u></u>
Overige balansmutaties		
Mutatie liquide middelen	<u><u>2.111.753</u></u>	<u><u>2.035.740</u></u>
Mutatie liquide middelen		
Beginstand liquide middelen	9.064.240	7.028.501
Mutatie liquide middelen	2.111.754	2.035.739
Eindstand liquide middelen	<u><u>11.175.993</u></u>	<u><u>9.064.240</u></u>

B4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Juridische vorm en voornaamste activiteiten

De Stichting voor Protestants Christelijk Onderwijs voor Almelo en omgeving (CSG Het Noordik) met statutaire zetel in Almelo, Ootmarsumsestraat 73 onder Kamer van Koophandel nummer 41031071 heeft (zonder winstoogmerk) ten doel de bevordering van het christelijk voortgezet onderwijs in Almelo, Vriezenveen en Vroomshoop. Het bestuursnummer is 40348.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is onder de verantwoordelijkheid van het College van Bestuur opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) en de Wet normering topinkomens (WNT) van toepassing zijn en met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn op historische kosten gebaseerd.

Algemeen

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de toelichting op de 'Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen'. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Valutarisico

CSG Het Noordik opereert in Nederland en loopt geen valutarisico's.

Prijrisico

CSG Het Noordik loopt nauwelijks prijrisico's ten aanzien van de waardering van activa.

Rente- en kasstroomrisico

CSG Het Noordik loopt renterisico over de rentedragende kortlopende schulden. Voor vorderingen en schulden met variabele renteaftspraken loopt Het Noordik risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden loopt Het Noordik risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente. Met betrekking tot de vorderingen en schulden worden geen financiële derivaten met betrekking tot afdekking van het renterisico gecontracteerd.

Kredietrisico

CSG Het Noordik heeft geen significante concentraties van kredietrisico. Inkomsten van de overheid zijn gegarandeerd en het liquiditeitsrisico is zeer beperkt. De liquide middelen staan uit bij banken die minimaal een A-rating hebben.

CSG Het Noordik heeft geen vorderingen verstrekt aan participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen. Tevens zijn geen leningen verstrekt aan participanten/verbonden partijen. Bij deze partijen is geen historie van wanbetaling bekend.

Liquiditeitsrisico

CSG Het Noordik maakt gebruik van meerdere banken om over meerdere kredietfaciliteiten te kunnen beschikken. Voor zover noodzakelijk, worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen. Voor het overzicht van de verbonden partijen wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen in de toelichting op de balans.

Grondslagen voor waardering activa en passiva

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs verminderd met de afschrijvingen. Als afschrijvingsmethode is gekozen voor lineaire afschrijving op basis van de economische levensduur, vanaf het moment van aanschaf. Boeken worden in het jaar van aanschaf voor een volledig jaar afgeschreven. Als materiële vast activa worden aangemerkt de aanschaffingen van duurzame gebruiksgoederen met een aanschafprijs groter dan € 500.

De gebouwen zijn juridisch eigendom van de stichting; het economische eigendom van de gebouwen ligt bij de gemeenten Almelo en Twenterand. De panden zijn om deze reden dan ook niet opgenomen in de balans van de stichting. Investerings in de gebouwen, worden niet geactiveerd maar als last verwerkt. Met ingang van 2014 worden investeringen in gebouwen groter dan € 100.000 geactiveerd.

De vaste activa worden als volgt afgeschreven:		Afschrijvingsduur	Afschrijvingspercentage
1	Gebouwen, nieuwbouw	30 jaar	3,3%
2	Gebouwen, verbouw	15 jaar	6,7%
3	Leermiddelen	7 jaar	14,3%
4	Vmbo machines	10 jaar	10,0%
5	Meubilair aangeschaft voor 2000	25 jaar	4,0%
6	Meubilair aangeschaft in 2000 of later	15 jaar	6,7%
7	Hardware 6 jaar	6 jaar	16,7%
8	Hardware 4 jaar	4 jaar	25,0%
9	Software	4 jaar	25,0%
10	Boeken, nieuw aangeschaft	5 jaar	20,0%
11	Boeken, gebruikt aangeschaft	2 jaar	50,0%

Bijzondere waardeverminderingen

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Financiële vaste activa

De effecten worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De overige vorderingen zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering. De voorzieningen wordt bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen met als uitgangspunten de hoogte van het uitstaande bedrag in combinatie met de ouderdom van de vordering en de risico's die worden gelopen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en bestemmingsreserves. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen. De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door het bestuur is aangebracht. Voor een verdere toelichting inzake de gevormde bestemmingsreserves wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen, indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting. De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde met uitzondering van de voorziening jubileumuitkeringen die gewaardeerd is tegen contante waarde.

De waardering van de voorzieningen is toegelicht bij het onderdeel toelichting op de balans, sectie 2.2.

Schattingwijziging:

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur van CSG Het Noordik zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 362 lid 1, Boek 2 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de schattingswijzigingen in de algemene toelichting of bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

Overige activa en passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Vooruitontvangen investeringssubsidies (netto-methode)

De nog niet bestede subsidies in verband met de aanschaf van (materiële) vaste activa worden gepasseerd onder de overlopende passiva. Bestede subsidies worden in mindering gebracht op de investering.

Grondslagen voor resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Overige overheidsbijdragen en -subsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Overige baten

Overige baten bestaan uit baten uit verhuur, detachering, ouderbijdragen en overige baten.

Afschrijving op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

CSG Het Noordik heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij het bedrijfstak pensioenfonds ABP.

De per balansdatum van toepassing zijnde dekkingsgraad bij het pensioenfonds ABP bedraagt 97,8% (31-12-2018 97,04%, bron: website www.abp.nl d.d. 29-4-2020).

In het bestaande herstelplan (dat is gebaseerd op de situatie van eind 2017) is berekend hoe ABP de financiële situatie in 10 jaar tijd kan herstellen. Dit betekent dat eind 2027 de beleidsdekkingsgraad ongeveer 128% moet zijn. Het herstelplan is ingediend bij DNB die de berekening heeft gecontroleerd en goedgekeurd.

CSG Het Noordik heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. CSG Het Noordik heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is een overzicht van geldmiddelen die in het boekjaar beschikbaar zijn gekomen en van het gebruik dat van deze geldmiddelen is gemaakt. Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

B5 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

VA Vaste activa

1.2 Materiële vaste activa

		Aanschaf- prijs 1-1-2019	Afschrijving cumulatief 1-1-2019	Boekwaarde 1-1-2019	Investeringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Aanschaf- prijs 31-12-2019	Afschrijving cumulatief 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2019
1.2.1	Gebouwen en terreinen	2.950.308	365.816	2.584.492	187.890	0	184.135	3.138.198	549.951	2.588.247
1.2.2	Inventaris en apparatuur	4.011.437	1.906.519	2.104.918	774.870	0	671.945	4.786.307	2.578.463	2.207.843
1.2.3	Andere vaste bedrijfsmiddelen	1.076.011	621.130	454.881	175.442	0	263.777	1.251.454	884.907	366.547
1.2.4	In uitvoering en vooruitbetalingen	83.346	0	83.346	329.298	0	0	412.644	0	412.644
1.2.5	Niet aan het proces dienstbare materiële vaste activa	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Materiële vast activa	8.121.103	2.893.465	5.227.638	1.467.500	0	1.119.857	9.588.603	4.013.321	5.575.281

Zie voor een nadere specificatie bijlage D2 Specificatie materiële vaste activa.

VV Voorraden en vorderingen

1.5	Vorderingen	31-12-2019	31-12-2019
1.5.1	Debiteuren	214.031	245.985
1.5.2	OCW/EZ	0	0
1.5.3	Groepsmaatschappijen	-	-
1.5.4	Andere deelnemingen	-	-
1.5.5	Studenten/deelnemers/cursisten	-	-
1.5.6	Overige overheden	-	-
1.5.7	Overige vorderingen	0	0
1.5.8	Overlopende activa	385.359	279.445
1.5.9	Af: voorziening wegens oninbaarheid	-19.137	-16.553
	Vorderingen	580.252	508.877
	Uitsplitsing		
1.5.7.1	Personeel	0	-
1.5.7.2	Overige	-	-
	Overige vorderingen	0	-
1.5.8.1	Vooruitbetaalde kosten	147.432	212.107
1.5.8.2	Verstrekke voorschotten (korting ouderbijdrage)	6.894	17.629
1.5.8.3	Overige overlopende activa	231.032	49.708
	Overlopende activa	385.359	279.445
1.5.9.1	Stand per 1-1	-16.553	-14.267
1.5.9.2	Onttrekking	6.523	7.354
1.5.9.3	Dotatie	-9.107	-9.639
	Af: voorzieningen wegens oninbaarheid	-19.137	-16.553

De voorziening dubieuze debiteuren is gevormd voor de openstaande ouderbijdragen uit de schooljaren 2017/2019 en 2018/2019.

De openstaande ouderbijdrage van het schooljaar 2016-2017 ad € 6.523 is per 31-12-2019 afgeboekt als oninbaar.

Van de post debiteuren ad € 214.031 staat 7-4-2020 nog € 71.158 open. Hiervan heeft € 43.780 betrekking op ouderbijdragen van het lopende schooljaar, € 19.091 op ouderbijdragen van voorgaande jaren en € 8.287 aan overige vorderingen.

De vooruitbetaalde kosten hebben betrekking op facturen die betaald zijn in 2019 en toe te rekenen zijn aan 2020:

- Aan 2020 toerekenbare kosten van busabonnementen	28.919
- Kosten excursies en werkweken die in 2020 gehouden worden	14.104
- VAVO 2019-2020 deel januari-juli 2020	3.787
- Kosten expeditieonderwijs	19.736
- Magister licenties/abonnement 2020	45.839
- Vmware licentie 2019-2021	6.971
- Centralpoint/licenties Zuludesk en Watchdog	9.711
- Overige posten	18.366
	<u>147.432</u>

Post 1.5.8.2 betreft het voorschot korting ouderbijdragen Ipad brugklas Havo Vwo 2015-2016. Dit voorschot heeft betrekking op de start van ICT rijk onderwijs in de brugklassen Havo en Vwo in 2015-2016. Deze groep leerlingen heeft een I-pad gekocht en in één keer voor vijf schooljaren € 250 korting op de aanschaf gekregen (€ 50 per schooljaar) gekregen op de aanschafprijs van de I-pad. De vordering heeft betrekking op 19/60 van deze korting (ieder jaar valt 12/60 vrij ten laste van de ouderbijdragen). Op grond van individuele overeenkomsten met de ouders moet bij voortijdig schoolverlaten de vooruitontvangen korting op de ouderbijdrage aan CSG Het Noordik worden terugbetaald.

Post 1.5.8.3 overige overlopende activa heeft voornamelijk betrekking op opbrengsten die toe te rekenen zijn aan 2019 en waarvan het brondocument (beschikking, verkoopfactuur of creditnota) in 2020 is verwerkt en op aan 2019 toerekenbare rente die in 2020 is ontvangen.

- Verwachte compensatie transitievergoeding via UWV	165.316
- Ontvangen rente	12.431
- Overige posten	53.286
	<u>231.032</u>

De verwachte compensatie transitievergoedingen heeft betrekking op de betaalde transitievergoedingen van gewezen personeel dat na 2 jaar ziek uit dienst is gegaan. De aanvraag voor compensatie kan per 1 april 2020 bij het UWV worden ingediend. Voorzichtigheidshalve is de compensatie voor 70% als vordering opgenomen.

EL Effecten en liquide middelen

1.7	Liquide middelen	31-12-2019	31-12-2019
1.7.1	Kasmiddelen	5.557	4.076
1.7.2	Tegoeden op bank- en girorekeningen	11.170.437	9.060.163
1.7.3	Deposito's	0	0
1.7.4	Overige liquide middelen	0	0
	Liquide middelen	<u>11.175.993</u>	<u>9.064.240</u>

Alle liquide middelen staan ter directe beschikking van CSG Het Noordik.

EV Eigen vermogen

		Stand per 1-1-2019	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2019
2.1.1	Algemene reserve	4.865.708	991.451	346.195	6.203.354
2.1.2	Bestemmingsreserves (publiek)	2.115.642	342.357	-346.195	2.111.804
2.1.3	Bestemmingsreserves (privaat)	1.167.987	5.692	-	1.173.679
2.1.4	Bestemmingsfonds (publiek)	-	-	-	-
2.1.5	Bestemmingsfonds (privaat)	-	-	-	-
2.1.6	Herwaarderingsreserve	-	-	-	-
2.1.7	Andere wettelijke reserves	-	-	-	-
2.1.8	Statutaire reserves	-	-	-	-
2.1.9	Minderheidsbelang derden	-	-	-	-
		8.149.337	1.339.500	0	9.488.837

2.1.1 Algemene reserve

Risicomanagement staat periodiek op de agenda bij het opstellen van de begroting, de kwartaalrapportages en de jaarrekening. Onderkende risico's worden geëvalueerd en waar nodig bijgesteld en nieuwe risico's worden benoemd. Het weerstandvermogen is het totale eigen vermogen uitgedrukt in een percentage van de baten.

Met een totaal eigen vermogen van € 9.488.837 is het weerstandvermogen per 31 december 2019 30,1 %.

2.1.2 Bestemmingsreserves (publiek)

		Stand per 1-1-2019	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2019
	Uitsplitsing				
2.1.2.1	Reserve mediatheek	46.634	-2.698	-43.936	0
2.1.2.2	Reserve seniorenbeleid	33.530	0	-33.530	0
2.1.2.3	Reserve leerplusarrangement	268.729	0	-268.729	0
2.1.2.4	Reserve convenantsgelden	0	508.501		508.501
2.1.2.5	Reserve boekenfonds	1.646.500	-87.500		1.559.000
2.1.2.6	Reserve prestatieboxgelden	95.792	-60.500		35.292
2.1.2.7	Reserve jonge leerkrachten	24.458	-15.447		9.011
	Bestemmingsreserves (publiek)	2.115.642	342.357	-346.195	2.111.804

De bestemmingsreserves (publiek) hebben op grond van bestuursbesluiten specifieke bestemming gekregen. Deze reserves zijn gevormd uit publieke gelden. Tenzij anders vermeld zijn deze reserves gevormd uit specifieke deelexploitaties en dienen zij om eventuele toekomstige tekorten hierin op te vangen.

Reserve mediatheek

Gezien de omvang van het jaarlijkse budget voor de mediatheek van ca € 12.500 wordt besloten om de reserve mediatheek op te heffen. De exploitatie resultaten van de mediatheek komen in de toekomst volledig ten gunste of ten laste van de algemene reserve.

Reserve seniorenbeleid

In 2002 is een bedrag ontvangen dat door het bestuur geoormerkt is voor seniorenbeleid en wordt aan werknemers die met fpu of pensioen gaat de cursus pensioeninzicht aangeboden. In 2013 is voor het laatst gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. Besloten wordt om de reserve op te heffen en toe te voegen aan de algemene reserve.

Reserve leerplusarrangement

Ingaande 2018 wordt de rijksbijdrage leerplusarrangement volledig toegevoegd aan het budget OOP als projectformatie. Het saldo van het totaal voor het OOP beschikbare formatiebudget en de daadwerkelijk uitgaven komt ten gunste of ten laste van de algemene reserve. Besloten wordt om de bestemmingsreserve op te heffen en toe te voegen aan de algemene reserve.

Reserve convenantsgelden

Eind 2019 is er een convenant afgesloten waarbij er een aanvullende bekostiging aan het onderwijs is toegekend. De gelden moeten worden besteed in 2020 en 2021. CSG Het Noordik heeft deze convenantsgelden aan de teams beschikbaar gesteld met als doel om ze in te zetten voor werkdrukverlichting. De schoolleiding zal de plannen beoordelen en goedkeuren.

Reserve boekenfonds

Het verschil tussen de rijksbijdrage voor schoolboeken en lesmateriaal en de uitgaven wordt ten gunste of ten laste van de reserve boekenfonds gebracht. De reserve is gemaximeerd op een bedrag van € 500 per leerling.

Reserve prestatieboxgelden

De bestemmingsreserve Prestatiebox betreft nog een deel uitgesteld school-specifiek beleid, waar in de schooljaren 2018-2019 en 2019-2020 uitvoering aan gegeven wordt. Het resterende deel per 31 december 2019 biedt dekking aan additionele formatieve inzet in de periode januari tot en met juli 2020.

Reserve jonge leerkrachten

De gelden uit reserve jonge leerkrachten worden in de schooljaren 2018-2019 en 2019-2020 besteed door uren uit te geven voor het begeleiden van jonge leerkrachten. Het resterende deel per 31 december 2019 biedt dekking aan additionele formatieve inzet in de periode januari tot en met juli 2020.

2.1.3 Bestemmingsreserves (privaat)

Uitsplitsing		Stand per 1-1-2019	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2019
2.1.3.1	Reserve leerlingvereniging	-3.757	434		-3.323
2.1.3.2	Reserve werkweken	79.515	-6.216		73.298
2.1.3.3	Reserve cultuur en sport	77.949	5.578		83.527
2.1.3.4	Reserve vieringen	25.685	4.670		30.355
2.1.3.5	Reserve Rome-reizen	5.328	1.116		6.444
2.1.3.6	Reserve onderwijsontwikkeling	981.332	0		981.332
2.1.3.7	Reserve busvervoer	1.935	110		2.045
Bestemmingsreserves (privaat)		1.167.987	5.692	0	1.173.679

De bestemmingsreserves (privaat) hebben op grond van bestuursbesluiten een specifieke bestemming gekregen. Deze reserves zijn gevormd uit private gelden en worden gevormd om exploitatiesaldi uit specifieke uitgaven en inkomstenstromen af te zonderen van het eigen vermogen.

De bestemmingsreserve onderwijsontwikkeling is bestemd voor tot dekking van uitgaven voor onderwijsontwikkeling die niet door rijksbekostiging gedekt kunnen worden.

De bestemmingsreserve busvervoer is ingesteld in 2013. Het exploitatiesaldo wordt gevormd uit het saldo van de inkomsten en uitgaven van de busabonnementen en de aan de private reserves toerekenbare rente.

Vergelijkende cijfers 2018

		Stand per 1-1-2018	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2018
2.1.1	Algemene reserve	3.290.913	1.574.796	-	4.865.709
2.1.2	Bestemmingsreserves (publiek)	2.160.441	-44.799	-	2.115.642
2.1.3	Bestemmingsreserves (privaat)	1.155.573	12.414	-	1.167.987
2.1.4	Bestemmingsfonds (publiek)	-	-	-	-
2.1.5	Bestemmingsfonds (privaat)	-	-	-	-
2.1.6	Herwaarderingsreserve	-	-	-	-
2.1.7	Andere wettelijke reserves	-	-	-	-
2.1.8	Statutaire reserves	-	-	-	-
2.1.9	Minderheidsbelang derden	-	-	-	-
		6.606.927	1.542.411	0	8.149.338

VL Voorzieningen en langlopende schulden

2.2 Voorzieningen

	Stand per 1-1-2019	Dotaties	Ontrek- kingen	Vrijval	Rente mutatie (bij contante waarde)	Stand per 31-12-2019	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel > 1 jaar
2.2.1 Personeelsvoorzieningen	1.042.941	257.270	-102.357	0	0	1.197.853	13.029	1.184.824
2.2.2 Voorziening verlieslatende contracten	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2.3 Voorziening groot onderhoud	1.717.564	883.634	-262.256	0	0	2.338.941	814.495	1.524.446
Voorzieningen	2.760.504	1.140.904	-364.613	0	0	3.536.795	827.524	2.709.270
Uitsplitsing								
ADV spaarverlof	18.564	314	-8.368			10.510	8.368	2.141
Jubileumuitkeringen	259.888	25.435	-36.809			248.513	4.661	243.852
Persoonlijk budget	764.489	231.521	-57.180			938.831		938.831
Personeelsvoorzieningen	1.042.941	257.270	-102.357	0	0	1.197.853	13.029	1.184.824

Voorziening ADV spaarverlof

De hoogte van de voorziening ultimo 2019 is bepaald door het saldo in gespaarde ADV-uren te delen door 1.659 uur (normbetrekking) en te vermenigvuldigen met de GPL.

Voorziening jubileumuitkeringen

Voor personeelsbeloningen geldt vanaf het verslagjaar 2008 Richtlijn 271. Volgens deze richtlijn moet voor beloningen tijdens het dienstverband met opbouw van rechten (waaronder jubileumgratificaties) een voorziening gevormd worden. Deze voorziening wordt berekend door een jaarlijks opbouw voor de beoogde gratificatie voor 25-jarig en 40-jarig jubileum, rekening houdend met blijfkansen en contant gemaakt tegen een rekenrente gebaseerd op een rentevoet van 0%.

Voorziening persoonlijk budget

In de cao VO is een persoonlijk budget opgenomen van 50 uur voor elke werknemer. Voorzover deze uren gespaard worden zullen deze in de toekomst tot uitgaven leiden. Hiervoor is de voorziening persoonlijk budget gevormd.

De gespaarde uren van het persoonlijk budget worden na vier jaar omgezet in een geldbudget. De kans dat de gespaarde uren en het geldbudget in de toekomst tot uitgaven zal leiden wordt op dit moment op 100% geschat.

Voorziening groot onderhoud

De dotatie aan de onderhoudsvoorziening is gebaseerd op het meerjarenonderhoudsplan (MOP). Dit MOP wordt iedere twee jaar geactualiseerd doordat een extern deskundige een schouw op de drie gebouwen uitvoert. Het MOP is eind 2017 geactualiseerd.

Het MOP wordt niet blindelings gevolgd. Om doelmatig gebruik van de financiële middelen te borgen wordt jaarlijks door de facilitaire organisatie bepaald wat er aan onderhoud moet worden uitgevoerd. De algehele staat van de gebouwen is goed en geconcludeerd kan worden dat er geen sprake is van achterstallig onderhoud.

KS Kortlopende schulden

2.4	Kortlopende schulden	31-12-2019	31-12-2018
2.4.1	Kredietinstellingen	-	-
2.4.2	Vooruitgefactureerde termijnen en -ontvangen termijnen OHW	-	-
2.4.3	Crediteuren	507.956	735.892
2.4.4	OCW/EZ	7.599	16.584
2.4.5	Schulden aan groepsmaatschappijen	-	-
2.4.6	Schulden aan andere deelnemingen	-	-
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.061.904	1.076.250
2.4.8	Schulden ter zake van pensioenen	303.224	279.160
2.4.9	Overige kortlopende schulden	119.780	-59
2.4.10	Overlopende passiva	2.305.431	1.783.084
	Kortlopende schulden	4.305.895	3.890.912
	Uitsplitsing		
2.4.7.1	Loonheffing	1.055.766	1.052.729
2.4.7.2	Omzetbelasting	6.138	23.521
2.4.7.3	Premies sociale verzekeringen	0	0
2.4.7.4	Overige belastingen		
	Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.061.904	1.076.250
2.4.9.1	Werk door derden		
2.4.9.2	Overige schulden	119.780	-59
	Overige kortlopende schulden	119.780	-59
2.4.10.1	Vooruitontvangen college- en les gelden		
2.4.10.2	Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ geoormerkt	763.731	265.352
2.4.10.3	Vooruitontvangen investeringsubsidies	16.656	27.761
2.4.10.4	Vooruitontvangen termijnen	424.232	449.970
2.4.10.5	Vakantiegeld en bindingstoelagen	824.881	816.312
2.4.10.6	Accountants- en administratiekosten		
2.4.10.7	Rente		
2.4.10.8	Overige	275.931	223.690
	Overlopende passiva	2.305.431	1.783.084
Van de post 2.4.3 Crediteuren staat per 21 april 2020 nog een bedrag open van € 2.148.			
De post 2.4.4 OCW/EZ heeft betrekking op de nog te besteden subsidie zij-instroom VO.			
Post 2.4.10.2 Vooruitontvangen subsidie OCW/EZ heeft voornamelijk betrekking op subsidies waarvan de besteding in 2020 of later gaat plaatsvinden. Het betreft daarbij voornamelijk verlofsubsidies (lerarenbeurs) de aanvullende bekostiging technisch VMBO 2019 en de subsidie voor diverse doorstroomprogramma's.			
De post 2.4.10.4 Vooruitontvangen termijnen heeft betrekking op vooruitontvangen ouderbijdragen en nog te besteden spaargelden voor werkweken.			
De post 2.4.10.5 Vakantiegeld en bindingstoelagen heeft betrekking op de reservering per 31 december 2019 voor opgebouwde vakantiegelden en bindingstoelagen.			
2.4.10.8	De overige overlopende passiva hebben betrekking op vooruitontvangen gelden dan wel op kosten die toerekenbaar zijn aan het verslagjaar waarvan de factuur pas na het verslagjaar ontvangen is. Het betreft:		
	- Gemeente Almelo huur sportvelden 2019	30.106	
	- Te betalen transitievergoeding	67.285	
	- Nog door te betalen opbrengsten acties school aan goede doelen	59.052	
	- Borg leerlingkluisjes	32.120	
	- Stichting Attendiz vooruitontvangen bijdrage VSO Het Mozaïek	10.266	
	- Overige kleinere posten	76.722	
		275.551	

B6 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

		Verplichting per jaar	Resterende looptijd contract in jaren
Gemeente Twenterand	Huur sporthal De Stamper Vriezenveen	59.777	1
Gemeente Twenterand	Huur sporthal Het Punt Vroomshoop	39.275	1
Gemeente Almelo	Huur sportterrein Sisu/schoolsportveld LO	23.040	1
Gemeente Almelo	Huur sportterrein ASV '57 Aadorp LO	7.066	1
Brookhuis Busreizen BV	Busvervoer excursies en werkweken	107.332	2
Van Dijk Educatie	Levering schoolboeken	580.000	1
Dion Hardenberg	Kosten opstellen MOP Noordikslaan	3.031	3
Dion Hardenberg	Kosten opstellen MOP Vriezenveen	1.354	3
Dion Hardenberg	Kosten opstellen MOP Vroomshoop	2.143	3
Canon Nederland	Huur Canon kopieerapparatuur	28.008	1
Eneco Zakelijk	Levering aardgas	160.887	1
Engie Nederland Retail BV	Levering aardgas Stafbureau Ootmarsumsestraat	4.224	1
Coteq Infra en Beheer	Vastrecht, capaciteitsafhankelijk tarief, gas transport	13.350	1
Fudura B.V.	Meterhuur gas en elektra	6.049	1
DVEP Energie	Levering elektriciteit	63.035	1
Engie Nederland Retail BV	Levering elektriciteit Stafbureau Ootmarsumsestraat	4.152	1
Cogas Infra/Enexis	Transport elektriciteit	22.526	1
Novon Schoonmaak Gebouwe	Schoonmaak vestigingen SB-NL-VV-VH	350.537	2
Initial Hokatex	Huur zeepautomaten, handdoekautomaten etc.	43.313	1
Previder BV	Hardware t.b.v. glasvezelring (Noordik-Reggesteyn)	13.155	1
TReNT infrastructuur B.V.	Huur flat redundant glasvezelverbindingen (Noordik-Reggesteyn)	44.320	1
Roelofs Lemelerveld	Tuin- en plantsoenonderhoud Vroomshoop	7.760	1
Soweco Bouw en Groen	Tuin- en plantsoenonderhoud Noordikslaan/Vriezenveen	21.396	3
Remondis Grobben BV	Lediging containers papier/karton en restafval	30.099	1
De Transporters	Haal/brengservice en Interne postbezorging	13.242	1
SFBVR	Huur gebouw locatie Van Renneslaan	870.041	onbeperkt
C.F.M. Hilders	Huur pand Ootmarsumsestraat 73	64.054	3
Rabobank	Garantstelling financiering SFBVR	0	3
	Transitievergoedingen	pm	
		<u>2.583.168</u>	

Voor de huurverplichting is een bankgarantie van € 17.225 afgegeven aan C.F.M. Hilders.

Er is geen voorziening gevormd voor langdurig ziekteverzuim. De reden hiervoor is dat er geen zicht is op de duur van het verzuim en dat deze kosten een min of meer structureel onderdeel van de exploitatielasten zijn.

Op grond van de Regeling onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging VO, artikel 5 is een vordering op OCW opgenomen ter hoogte van de op balansdatum bestaande schuld aan het personeel voor opgebouwde vakantiegeld-aanspraken, verschuldigde pensioenpremies en loonheffingen met een voorgeschreven maximum van 7,5% van de personele lumpsum. De vordering is pas opeisbaar op het moment dat de continuïteit van Het Noordik in het geding zou komen. Aangezien momenteel geen sprake is van discontinuïteit is de vordering niet in de balans opgenomen.

De meest recente personele lumpsum bedraagt	22.113.904
De vordering bedraagt hierdoor maximaal 7,5% van de personele lumpsum, zijnde	1.658.543

B7 Gebeurtenissen na balansdatum

In maart heeft de Corona crisis zich aangediend. Deze crisis heeft een significante impact heeft op ons primaire proces, en dan met name de inrichting daarvan. Om de crisis te bestrijden zijn de scholen in Nederland na 16 maart 2020 gesloten en wordt het onderwijs op afstand vorm gegeven. Vooralsnog lijkt het dat de scholen voor voortgezet onderwijs in juni 2020 in beperkte mate open kunnen gaan met inachtneming van de 1,5 meter regel. Evenementen zijn in Nederland geschrapt tot 1 september 2020.

Voor CSG Het Noordik betekent dit dat alle excursies en werkweken na 16 maart tot het einde van het schooljaar niet door kunnen gaan. Dit betekent dat een deel van de reeds geïncaseerde ouderbijdragen en nog openstaande ouderbijdragen gerestitueerd en gecrediteerd zullen worden. De omvang voor de werkweken en excursies is berekend op € 38.891.

Na het opmaken en vaststellen van de jaarrekening hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan die nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum.

B8 Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

OB Overheidsbijdragen

3.1	Rijksbijdragen	Rekening 2019	Begroting 2019	Rekening 2018
3.1.1	Rijksbijdrage OCW/EZ	25.143.999	25.186.000	25.749.947
3.1.2	Overige subsidies OCW/EZ	3.219.521	2.249.900	2.603.501
3.1.3	Af: inkomensoverdrachten			
3.1.4	Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV	2.110.370	2.152.300	1.296.071
	Rijksbijdragen	30.473.890	29.588.200	29.649.520

De rijksbijdrage OCW/EZ bestaat uit de bekostiging voor personeelskosten, de verrekening voor uitkeringskosten en de bekostiging voor exploitatiekosten.

Post 3.1.2 overige subsidies OCW/EZ is als volgt samengesteld:

- Geoordeelde subsidies OCW met verrekeningsclausule	0	0	0
- Niet geoordeelde subsidies OCW	3.208.351	2.249.900	2.592.331
- Toegerekende investeringssubsidies OCW	11.170	0	11.170
	3.219.521	2.249.900	2.603.501

De niet geoordeelde subsidies bestaan uit:

- Gratis lesmateriaal	1.039.493	1.042.000	1.065.433
- Prestatiebox VO	1.061.565	997.800	996.953
- Leerplusarrangement	171.288		180.310
- Subsidie voor studieverlof	110.657	105.200	97.149
- Prestatiesubsidie convenant VSV	42.870	22.500	57.631
- Aanvullende bekostiging technisch vmbo	145.416	100.000	59.876
- Doorstroomprogramma PO-VO	18.500		30.000
- Curriculumontwikkeling leraren en schoolleiders PO en VO	26.539		14.256
- Subsidie zomerschool	0		3.825
- Aanvullende bekostiging nieuwkomers	11.380		0
- Leraar ontwikkelfonds	16.597	6.000	64.831
- Subsidie korte opleidingstrajecten	9.996		17.593
- Verrekening uitkeringskosten individueel deel	-26.240	-33.600	-29.604
- Zij-instroom	8.985	10.000	19.758
- Doorstroomprogramma vmbo-mbo	30.624		
- Doorstroomprogramma vmbo-havo	30.625		
- Aanvullende bekostiging VO (convenantsgelden)	508.501		
- Procesbegeleiding leerlingdaling	0		14.320
- Overig	1.553		
	3.208.351	2.249.900	2.592.331

Post 3.1.4. Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV heeft betrekking op de via het Samenwerkingsverband 23.01 ontvangen rijksbijdragen voor de implementatie Passend Onderwijs en LWOO.

3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	Rekening 2019	Begroting 2019	Rekening 2018
3.2.1	Participatiebudget	0	0	0
3.2.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	6.139	6.200	6.175
	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	6.139	6.200	6.175

AB Andere baten

3.5	Overige baten	Rekening 2019	Begroting 2019	Rekening 2018
3.3.1	Verhuur onroerende zaken	14.037	12.700	14.364
3.3.2	Detachering personeel	195.793	191.500	355.514
3.3.3	Sponsoring	0	0	0
3.3.4	Ouderbijdragen	607.916	626.600	603.153
3.3.5	Opbrengst kantine en personeelskamer	21.239	22.400	22.531
3.3.6	Overige	187.120	57.700	40.028
	Overige baten	1.026.105	910.900	1.035.591

In post 3.3.2 Detachering personeel en bijdrage derden zijn bijdragen en vergoedingen van derden verantwoord. De post is als volgt te specificeren:

Postdoc-vo 2014-2018 (Universiteit Utrecht)	0		17.500
Theaterklas	5.870	6.600	6.533
Promotiebeurs leraren	25.205	23.900	22.095
Project BSL (UT)	2.000	8.000	5.000
VO Raad vergoeding lidmaatschap bestuur VO Raad	6.000		0
Procesbegeleiding leerlingdaling VO deelnemende scholen	0		15.743
Subsidie project SIOF	14.167		
Huiswerkondersteuning	6.738	9.000	9.833
Bijdragen werkzaamheden College voor examens	36.182	34.900	26.977
Doorberekende administratiekosten SFBVR	13.539		13.298
Bijdrage VSO Het Mozaïek, gebruik Van Renneslaan	33.033	62.800	71.750
Bijdrage SWV 23-01	0		105.035
Stichting Schoolinfo project LeerLab	0		8.003
Detacheringen	48.758	46.300	48.348
Overige	4.300		5.400
	195.793	191.500	355.514

De bijdragen van SWV 23.01 voor de Plusvoorziening en aanvullende bijdragen worden ingaande in 2019 verantwoord onder post 3.1.4.

Post 3.3.4 Ouderbijdragen bestaat uit diverse onderdelen waarvoor aan ouders een bijdrage wordt gevraagd.

De post 3.3.6 heeft betrekking op overige opbrengsten als kantine, busabonnementen en overige ontvangsten. De bijdrage voor busabonnementen bedraagt in 2019 € 38.548. De overige ontvangsten zijn hoger in verband met een ontvangst van € 138.950 van Stichting SWV VO-SVO voor een deel van het batig saldo in verband met de toekomstige opheffing van het oude samenwerkingsverband SWV VO-SVO regio Almelo.

LA Lasten

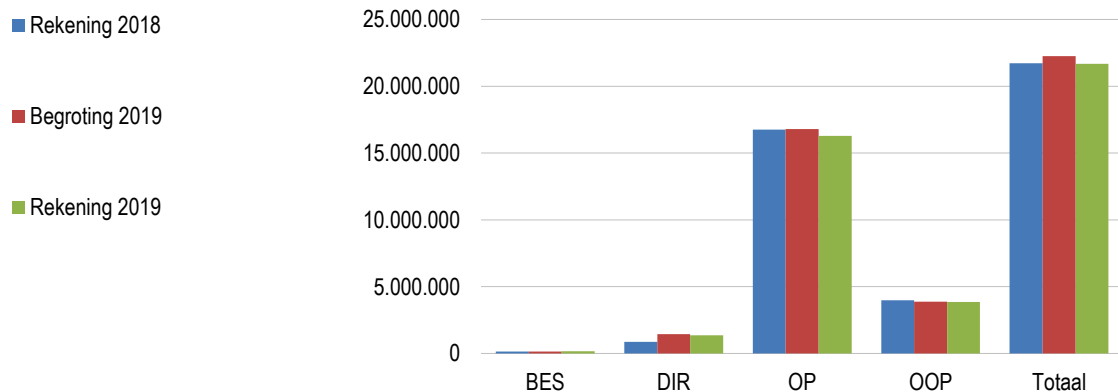
4.1	Personele lasten	Rekening 2019	Begroting 2019	Rekening 2018
4.1.1	Lonen en salarissen	21.692.031	22.271.300	21.746.943
4.1.2	Overige personele lasten	1.331.773	976.200	1.288.400
4.1.3	Af: uitkeringen	-198.752	-49.400	-320.438
	Personele lasten	22.825.051	23.198.100	22.714.905
	Uitsplitsing			
4.1.1.1	Bruto lonen en salarissen	15.801.210	16.223.200	16.177.566
4.1.2.2	Sociale lasten	2.295.629	2.356.900	2.207.782
4.1.3.3	Pensioenpremies	3.595.192	3.691.200	3.361.595
	Lonen en salarissen	21.692.031	22.271.300	21.746.943
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	154.912	188.000	136.976
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	540.188	94.100	561.810
4.1.2.3	Overige lasten personeel	636.672	694.100	589.614
	Overige personele lasten	1.331.773	976.200	1.288.400

De lonen en salarissen zijn ten opzichte van de begroting gedaald met € 579.269. Ten opzichte van de jaarrekening 2018 zijn de loonkosten gedaald met een bedrag van € 54.913. In de loonkosten 2019 zijn transitievergoedingen opgenomen voor een bedrag van € 83.034 (2018 € 11.045) en een verwachte ontvangst van de compensatie van transitievergoedingen voor gewezen personeel dat ziek uit dienst is gegaan van € 165.316. Deze compensatie kan na 1 april 2020 worden aangevraagd en is voorzichtigheidshalve voor 70% aan 2019 toegerekend.

In onderstaande opstelling worden de totale loonkosten, de personele inzet en de loonkosten per fte voor de personeelscategorieën BES, DIR, OP en OOP weergegeven. De opstelling is exclusief de kosten van de Raad van Toezicht.

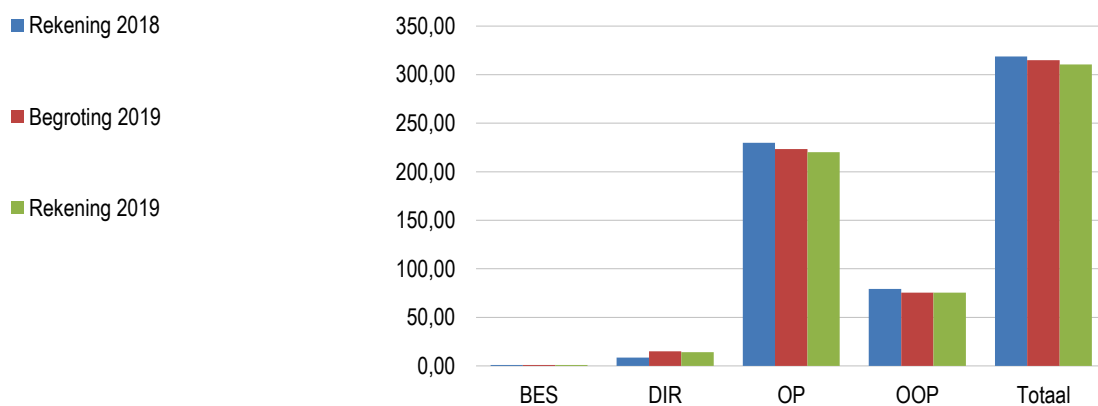
Loonkosten per personeelscategorie

	Rekening 2019	Begroting 2019	Rekening 2018
Bestuur (BES)	156.917	149.528	148.348
Directie (DIR)	1.358.865	1.433.583	860.102
Onderwijzend personeel (OP)	16.293.590	16.788.557	16.744.569
Onderwijs ondersteunend personeel (OOP)	3.861.728	3.881.284	3.971.706
	21.671.100	22.252.952	21.724.724

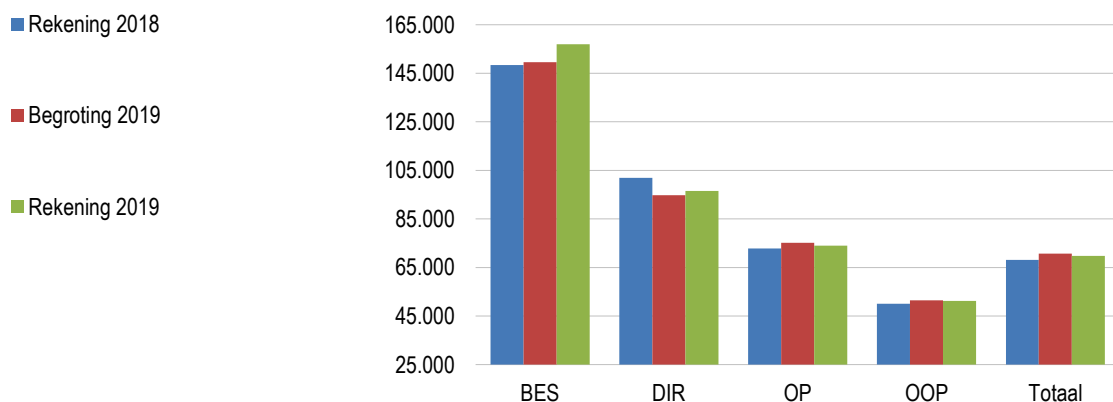
Personeelsbezetting in fte's per personeelscategorie

	Rekening 2019	Begroting 2019	Rekening 2018
Bestuur (BES)	1,00	1,00	1,00
Directie (DIR)	14,07	15,13	8,44
Onderwijzend personeel (OP)	220,11	223,40	229,94
Onderwijs ondersteunend personeel (OOP)	75,38	75,36	79,40
	<u>310,56</u>	<u>314,89</u>	<u>318,78</u>

Loonkostenontwikkeling per fte per personeelscategorie

	Rekening 2019	Begroting 2019	Rekening 2018
Loonkosten per fte			
Bestuur (BES)	156.917	149.528	148.348
Directie (DIR)	96.579	94.751	101.908
Onderwijzend personeel (OP)	74.025	75.150	72.821
Onderwijs ondersteunend personeel (OOP)	51.230	51.503	50.021
Gemiddeld alle categorieën	69.781	70.669	68.150

De toe/afname van de loonkosten per fte per personeelscategorie ten opzichte van vorig jaar bedraagt:

	in euro	in %
Directie (DIR)	-5.329	-5,2%
Onderwijzend personeel (OP)	1.203	1,7%
Onderwijs ondersteunend personeel (OOP)	1.209	2,4%
	1.631	2,4%

De CAO, periodieken en de hogere afdracht pensioenpremie leiden generiek tot een loonkostenstijging per fte.

Door de wijziging in het functiebouwwerk als gevolg van de nieuwe teamleiderstructuur per 1 augustus 2018 zijn de loonkosten per fte over 2019 voor de categorie DIR ten opzichte van 2018 afgenomen.

Voor de personeelscategorie OP geldt dat de gewogen gemiddelde leeftijd van een docent op 31 december 2019 gestegen is met 0,42 jaar tot 42,43 jaar (31 december 2018: 42,01 jaar). Zonder personele mutaties zou dit een stijging met 1 jaar tot 43,01 jaar zijn. De afname van de gewogen gemiddelde leeftijd is de oorzaak voor de lagere stijging van de loonkosten per fte ten opzichte van het OOP.

Post 4.1.2.1 mutatie voorzieningen personeel heeft betrekking op de mutaties in de voorziening ADV spaarverlof (-€ 8.054), jubileumgratificaties (-€ 11.375) en de voorziening persoonlijk budget (€ 174.342). Zie ook de toelichtingen bij deze voorzieningen op pagina 58.

De regeling persoonlijk budget is vastgelegd in de cao VO. Ieder werknemer heeft recht op een persoonlijk budget voor verlof van 50 uur per schooljaar. Dit jaarlijks recht mag vier jaar gespaard worden, voor deze gespaarde uren is een voorziening gevormd. Na vier jaar wordt het spaarsaldo van het eerste jaar omgezet in een geldbedrag tegen het actuele bruto uurloon waarmee in de toekomst verlof kan worden gekocht tegen het dan geldende bruto uurloon.

	Rekening 2019	Begroting 2019	Rekening 2018
Post 4.1.2.2 personeel niet in loondienst is als volgt te specificeren:			
Projectformatie tijdelijk	101.121		264.777
Vervanging ontwikkeluren taakbeleid	28.058		
Vervanging ziekte	216.486		264.777
Vervanging zwangerschapsverlof	60.691		132.877
Vervanging ouderschapsverlof	32.181		25.974
Vervanging detachering	0		31.766
Ingehuurd buiten de formatie	34.071	67.600	59.867
Overige	67.580	26.500	46.549
	<u>540.188</u>	<u>94.100</u>	<u>561.810</u>

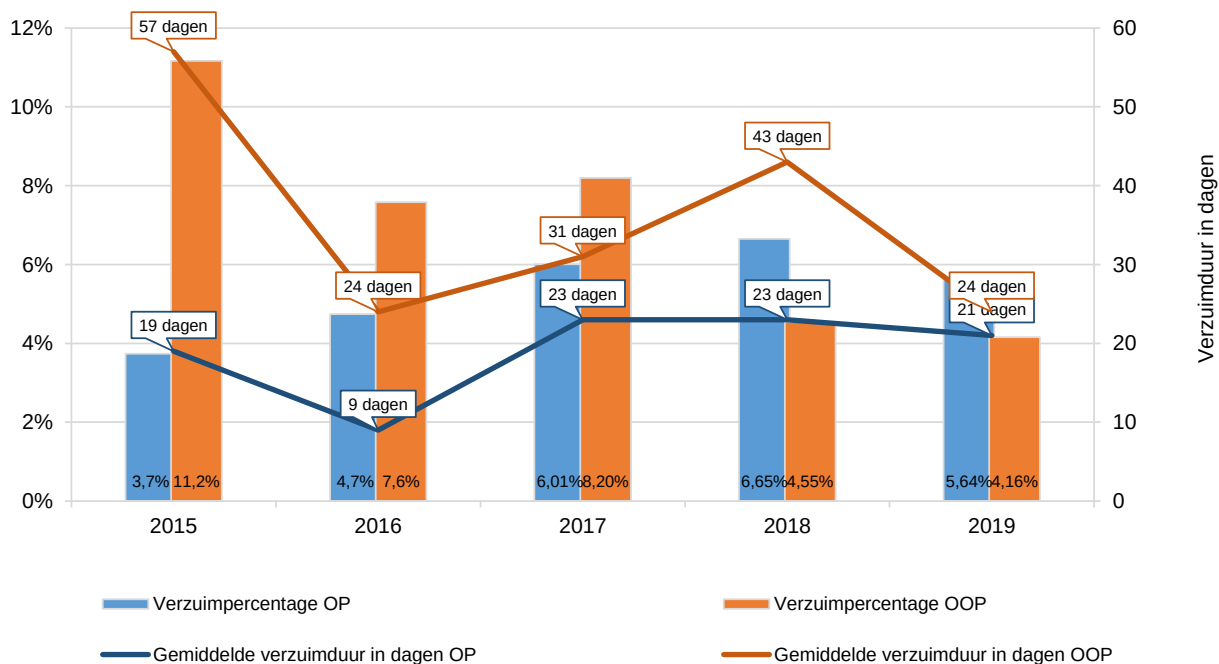
De kosten voor vervanging van zwangerschapsverlof en detachering zijn (nagenoeg) budgettair neutraal, hier staan inkomsten tegen over. De kosten voor ziektevervanging zijn begroot in post 4.1.1 lonen en salarissen als een opslag op de reguliere loonkosten. De uitgaven voor ziektevervanging zijn als volgt te specificeren:

4.1.1 Ziektevervanging door personeel in eigen loondienst	188.639	679.100	272.513
4.1.1.2 Ziektevervanging ingehuurd	216.486	0	264.777
	<u>405.125</u>	<u>679.100</u>	<u>537.290</u>

	Rekening 2019	Begroting 2019	Rekening 2018
Post 4.1.2.3 overige personele lasten heeft betrekking op:			
- Scholing en professionalisering	259.007	241.800	271.955
- Werving personeel	41.819	27.700	21.402
- Bedrijfsgezondheidszorg	42.705	42.900	41.181
- Ziektewet ERD	34.808		
- WGA uitkeringen	45.366	49.300	44.782
- Maaltijden en traktaties	53.378	52.900	52.606
- Jubilea en attenties personeel	21.473	21.800	22.909
- Arbeidsongeschiktheidsverzekering	52.388	55.200	55.280
- Bedrijfsfitness	30.423	31.600	27.281
- Bijdrage personeelsverenigingen	17.813	18.700	18.288
- Kerstattentie	20.023	19.700	18.083
- Transitievergoedingen		100.000	
- Overige	17.470	32.500	15.848
	<u>636.672</u>	<u>694.100</u>	<u>589.614</u>

In onderstaande tabel en grafiek is het ziekteverzuimpercentage en de gemiddelde verzuimduur van een ziektemelding in de jaren 2015 tot en met 2019 weergegeven.

Ziekteverzuimpercentage in relatie tot verzuimduur

Het ziekteverzuimpercentage van het OP is in 2019 gedaald ten opzichte van 2018 en de gemiddelde verzuimduur is ook gedaald. Het ziekteverzuimpercentage van het OOP toont een dalende lijn en de gemiddelde verzuimduur is ten opzichte van 2018 sterk gedaald. De daling van het ziekteverzuimpercentage draagt bij aan de verlaging van de kosten voor ziektevervangende ten opzichte van het voor 2019 begrote bedrag.

4.2	Afschrijvingen	Rekening 2019	Begroting 2019	Rekening 2018
4.2.1	Immateriële vaste activa	0	0	0
4.2.2	Materiële vaste activa	1.119.856	1.123.200	1.093.160
	Afschrijvingen	1.119.856	1.123.200	1.093.160

Voor een specificatie van deze post zie bijlage D2 specificatie materiële vaste activa.

4.3	Huisvestingslasten	Rekening 2019	Begroting 2019	Rekening 2018
4.3.1	Huur	1.172.418	1.136.700	1.096.599
4.3.2	Verzekeringslasten	5.708	6.000	5.676
4.3.3	Onderhoudslasten	225.704	219.200	208.643
4.3.4	Energie en water	238.697	246.600	252.516
4.3.5	Schoonmaakkosten	395.581	388.800	410.732
4.3.6	Belastingen en heffingen	48.445	36.000	36.348
4.3.7	Dotatie voorziening groot onderhoud	883.634	261.500	304.489
4.3.8	Overige huisvestingslasten	137.666	178.300	109.034
	Huisvestingslasten	3.107.853	2.473.100	2.424.038

	Rekening 2019	Begroting 2019	Rekening 2018
Post 4.3.1. huur is ten opzichte van de begroting en met € 44.612 gestegen. De post heeft betrekking op:			
Huur Ootmarsumsestraat 73, stafbureau	62.517	62.500	61.423
Huur sporthallen Twenterand	99.052	98.500	99.962
Huur sportterreinen Almelo	30.106	41.700	29.636
Huur Stichting FBVR, vestiging Van Renneslaan	978.186	934.000	905.349
Huur overige	2.557		229
	<u>1.172.418</u>	<u>1.136.700</u>	<u>1.096.599</u>

De kosten voor huur sportterreinen in de gemeente Almelo zijn € 11.594 lager dan begroot. In vergelijking met het jaar 2018 zijn de kosten ongeveer gelijk.

De exploitatielasten van de Stichting FBVR worden doorberekend op basis van leerlingaantallen aan de twee gebruikers van het gebouw; CSG Het Noordik en het Pius X College. Alle inventaris van beide scholen is overgedragen aan de Stichting FBVR. De huurvergoeding die CSG Het Noordik betaalt aan de Stichting FBVR heeft betrekking op kosten van het gebouw, kosten van de inventaris en financieringslasten van de investeringen. De stijging ten opzichte van 2018 wordt met name veroorzaakt door hogere kosten van (incidenteel) onderhoud en energie in het gebouw aan de Van Renneslaan.

Post 4.3.3 Onderhoudslasten heeft betrekking op het dagelijks onderhoud van de gebouwen, de onderhoudscontracten en het tuinonderhoud.

Onderhoudscontracten gebouwen en installaties	90.765	43.400	54.287
Klein onderhoud	102.221	145.300	120.004
Onderhoud tuin/sportveld	32.718	30.500	34.353
	<u>225.704</u>	<u>219.200</u>	<u>208.643</u>

De kosten geboekt op onderhoudscontracten zijn ten opzichte van zowel de begroting als de jaarrekening 2018 aanzienlijk gestegen. Dit komt in belangrijke mate doordat bij de uitvoering van de onderhoudscontracten ook reparaties ten gevolge van dat onderhoud worden uitgevoerd. Deze uitgaven zijn deels begroot op de post klein onderhoud.

De post 4.3.4 energie en water is als volgt te specificeren:

Elektriciteitsverbruik	77.830	80.100	82.063
Gasverbruik	158.298	158.200	162.663
Waterverbruik	2.569	8.100	7.790
Totaal energielasten	<u>238.697</u>	<u>246.400</u>	<u>252.516</u>

De kosten voor elektriciteit stijgen voor het stafbureau en de vestigingen Noordikslaan en Vroomshoop met € 5.700 ten opzichte van 2018. Voor de vestiging Vriezenveen dalen de kosten met € 9.900 ten opzichte van 2018. In 2018 is daar de zonnestroominstallatie opgeleverd. De besparing bestaat uit € 5.100 minder afname en € 4.800 SDE+ subsidie.

Post 4.3.5 schoonmaakkosten is als volgt te specificeren:

Schoonmaak uitbesteed	349.012	343.900	365.388
Schoonmaakmiddelen	46.568	44.900	45.344
Totaal schoonmaakkosten	<u>395.581</u>	<u>388.800</u>	<u>410.732</u>

Post 4.3.7 dotatie onderhoudsvoorzieningen is gebaseerd op het meerjarenonderhoudsplan 2018-2037 (MJOP). De jaarlijkse dotatie wordt berekend door de som van de in het MJOP begrote kosten voor de vestigingen te delen door de looptijd van 20 jaar. Op basis van ervaring wordt gerekend met 50% van de begrote kosten. Volgens de richtlijnen voor de jaarverslaggeving moet de berekening van de dotatie per component (schilderwerk, dakbedekking, E-installatie etc.) worden gedaan. Deze berekeningswijze zal een veel hogere dotatie tot gevolg hebben. Voor 2019 geldt vooralsnog een overgangsjaar waarbij de voorziening nog op de huidige (gangbare) manier mag worden gevormd. In hoeverre dit in 2020 of 2021 nog mag is niet bekend.

Vooruitlopend op een wijziging is naar de hoogte van de voorzieningen op vestigingsniveau gekeken. Twee vestigingen hebben op enig moment (2021 -€ 467.897 en 2030 -€ 154.234) een negatief saldo, de totale voorziening van alle vestigingen blijft positief. Vooruitlopend op een mogelijke

Post 4.3.8 overige huisvestingslasten heeft betrekking op bouwkundige aanpassingen die niet geactiveerd worden en advieskosten inzake huisvesting.

4.4	Overige lasten	Rekening 2019	Begroting 2019	Rekening 2018
4.4.1	Administratie en beheerslasten	654.881	596.300	530.282
4.4.2	Inventaris,apparatuur en leermiddelen	1.547.888	1.559.600	1.554.602
4.4.3	Overig	914.429	917.400	835.621
4.4.4	Dotatie overige voorzieningen	9.107	5.000	9.639
	Overige lasten	3.126.305	3.078.300	2.930.145
	Uitsplitsing			
4.4.1.1	Vergaderkosten en Raad van Toezicht	15.126	13.900	12.960
4.4.1.2	Telefoonkosten	40.768	34.100	33.841
4.4.1.3	Portikosten	29.180	42.100	27.748
4.4.1.4	Kantoorartikelen	18.323	21.400	17.444
4.4.1.5	Medezeggenschapsraad	2.166	6.000	8.207
4.4.1.6	Reis- en verblijfkosten	20.080	16.400	18.694
4.4.1.7	Contributies en abonnementen	95.658	89.000	87.489
4.4.1.8	Accountantskosten	44.557	27.200	27.225
4.4.1.9	P.R. en communicatie	176.112	134.000	134.077
4.4.1.10	Verzekeringen	16.276	12.700	16.160
4.4.1.11	Advieskosten	84.969	93.300	35.998
4.4.1.12	Administratiekosten	111.667	106.200	110.441
	Administratie en beheerslasten	654.881	596.300	530.282

Post 4.4.1.3 Portikosten. Doordat er minder post is verstuurd dan verwacht zijn de werkelijke kosten veel lager dan begroot ondanks de tariefstijging.

Post 4.4.1.8 Accountantskosten, de honoraria volgens baten en lasten stelsel, van de accountant zijn:

Kosten onderzoek jaarrekening	39.658	27.200	27.225
Overige niet controlediensten	4.899	0	0
Adviezen op fiscaal terrein	0	0	0
Totaal honoraria accountant	44.557	27.200	27.225

Post 4.4.1.11 Advieskosten zijn veel lager uitgevallen dan begroot. Dit komt doordat de kosten voor juridische ondersteuning aanzienlijk lager uitvallen dan begroot.

Kosten diverse juridische ondersteuning	28.740	43.300	9.495
Diverse adviezen/onderzoeken	56.229	50.000	26.503
	84.969	93.300	35.998

	Rekening 2019	Begroting 2019	Rekening 2018
Uitsplitsing			
4.4.2.1 Projecten	214.674	197.200	213.420
4.4.2.2 Automatisering en systeembeheer	132.179	120.400	119.852
4.4.2.3 Licenties en abonnementen ICT	265.929	265.900	271.752
4.4.2.4 Reproductie (kopieerkosten/papier)	107.541	102.600	114.198
4.4.2.5 Drukwerk	7.339	21.500	7.253
4.4.2.6 Klein inventaris	19.180	19.300	26.663
4.4.2.7 Reparatie en onderhoud inventaris	4.979	7.500	5.816
4.4.2.8 Leermiddelen	186.796	211.000	204.083
4.4.2.9 Mediatheek	12.298	9.600	9.001
4.4.2.10 Examen- en proefwerkpapier	5.469	9.000	7.251
4.4.2.11 Leerlingbegeleiding	13.659	27.700	17.820
4.4.2.12 Decanaat	6.272	6.200	6.192
4.4.2.13 Werkboeken 1 jaar	316.390	294.000	273.159
4.4.2.14 Overige kosten boeken	411	1.300	-137
4.4.2.15 Overige kosten leerlingen	32.648	38.400	41.743
4.4.2.16 Licenties lesmethoden	220.813	226.000	235.036
4.4.2.17 Autokosten	1.311	2.000	1.499
Inventaris,apparatuur en leermiddelen	<u>1.547.888</u>	<u>1.559.600</u>	<u>1.554.602</u>
Post 4.4.2.1 projecten heeft betrekking op:			
- Aansluitingsnetwerk vmbo / plusvoorzieningen	8.514	8.200	7.352
- Studiedag Identiteit	5.855	3.200	2.981
- Inkoop onderwijs	28.675	35.900	41.763
- Toptraject VO	10.981	13.800	8.916
- Theaterklas	2.168	7.800	8.850
- Promotiebeurs leraren	1.307	3.400	307
- Dienstverlening en Producten (D&P)	0	8.000	11.156
- LOOT-status	17.344	22.500	17.702
- Vmbo Carrousel Twente	287	3.000	1.074
- Gezonde School	4.397	6.000	4.354
- Vertelproject	4.088	3.500	3.500
- Vitaliteitsplan	27.832		11.728
- Taal en Rekenen	27.228	34.000	33.157
- Bezinningsdagen Noordik-Reggesteyn	1.446	2.400	2.177
- Sl. Clusters/Beweeg Wijs	2.753	5.500	4.653
- Expeditieonderwijs	5.310	27.500	1.756
- Doorstroomprogramma PO-VO	784		5.421
- Doorstroomprogramma VMBO-MBO	4.166		
- Partnerschap 2	588		
- Duurzaam Vmbo (voorheen Leerlingendaling PO en VO)	44.054	12.000	35.311
- LOF Analyseren alle vakken	1.238		1.725
- LOF IT-college onderbouw	517		
- Technisch vmbo	14.433		2.200
- Curriculumontwikkeling leraren en schoolleiders PO en VO	0		3.440
- Overige	710	500	3.895
	<u>214.674</u>	<u>197.200</u>	<u>213.420</u>

De kosten inkoop onderwijs hebben betrekking op leerlingen die gezakt zijn en vervolgens VAVO volgen op het ROC. De voor deze leerlingen ontvangen rijksvergoeding wordt nagenoeg volledig doorbetaald aan het ROC.

Post 4.4.2.5. Drukwerk. Deze post is lager dan begroot. De reden hiervoor is er bij de begroting abusievelijk uitgegaan is van een gemiddelde over meerdere jaren terwijl er geen schoolgidsen meer worden gedrukt, wat aanzienlijk scheelt in de kosten.

De post 4.4.2.13 Werkboeken 1 jaar is ten opzichte van de begroting € 22.390 hoger. Ten opzichte van de jaarrekening 2018 zijn de kosten voor werkboeken € 43.231 hoger. De hogere kosten voor werkboeken worden onder andere veroorzaakt door inkoop van een aantal licentiefoliomethodes waarbij lesboeken, werkboeken en licenties in één pakket als verbruiksmateriaal worden ingekocht.

De post 4.4.2.16 Licenties lesmethoden bestaat uit kosten voor licenties voor docenten en leerlingenlicenties van lesmethoden. Ten opzichte van de begroting 2019 zijn de kosten voor de licenties € 5.187 lager dan begroot. Ten opzichte van de jaarrekening 2018 zijn de kosten voor licenties €

		Rekening 2019	Begroting 2019	Rekening 2018
	Uitsplitsing			
4.4.3.1	Leerlingbegeleiding en testen	13.747	45.500	22.204
4.4.3.2	Onderwijsarrangementen SWV 23.01	242.244	193.900	205.250
4.4.3.3	Kosten kantine en personeelskamer	84.343	84.600	81.112
4.4.3.4	Excursies en introductie	95.062	114.500	124.555
4.4.3.5	Werkweken	220.986	228.300	187.505
4.4.3.6	Leerlingvereniging	15.511	16.200	14.833
4.4.3.7	Cultuur, sport en overige activiteiten	82.393	96.500	72.333
4.4.3.8	Diploma-uitreiking, laatste schooldag	12.674	12.400	13.727
4.4.3.9	Vieringen	9.930	16.200	21.075
4.4.3.10	Musical	40.648	15.000	0
4.4.3.11	Overige	96.892	94.300	93.027
	Overig	<u>914.429</u>	<u>917.400</u>	<u>835.621</u>

Post 4.4.3.1 De kosten voor Leerlingbegeleiding en testen zijn € 31.753 lager dan begroot. Ten opzichte van het jaar 2018 zijn de kosten € 8.457 lager door minder afname van testen voor leerlingen.

Post 4.4.3.2 Onderwijsarrangementen SWV 23.01 heeft betrekking op de doorbetaalde rijksbijdragen aan SWV 23.01 inzake leerlingen van de Schakel en leerlingen die gebruik maken van de Rebound, de Link en residentiële plaatsingen bij een VSO-school. Deze doorbetaling vindt plaats op basis van de door het SWV 23.01 vastgestelde tarieven. De stijging wordt veroorzaakt doordat er op 1-10-2018 geen leerlinge geplaatst waren op de Link en de Rebound, waardoor deze niet begroot zijn. De werkelijk uitgaven zijn voor de Link € 25.479 en voor de Rebound € 20.708.

Post 4.4.3.11 heeft voornamelijk betrekking op de kosten van busabonnementen en leerlingpassen.

Post 4.4.3.10 In april 2019 is de musical Ariël opgevoerd. Per saldo zijn de kosten € 25.648 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door lagere opbrengsten uit sponsoring en kaartverkoop en hogere kosten voor een aantal onderdelen van de musical. De opbrengsten zijn in totaal € 12.346 lager. De totale kosten zijn € 13.302 hoger dan begroot..

	Uitsplitsing			
4.4.4.1	Dotatie voorziening dubieuze debiteuren	9.107	5.000	9.639
		<u>9.107</u>	<u>5.000</u>	<u>9.639</u>

FB Financiële baten en lasten

5	Financiële baten en lasten	Rekening 2019	Begroting 2019	Rekening 2018
5.1	Rentebaten	12.431	11.700	13.374
5.2	Waardeveranderingen financiële vaste activa en beleggingen	0	0	0
5.3	Overige opbrengsten financiële vaste activa en effecten	0	0	0
5.4	Rentelasten	0	0	0
	Financiële baten en lasten	<u>12.431</u>	<u>11.700</u>	<u>13.374</u>

B9 Model G Verantwoording subsidies

G1 Subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Toewijzing Datum	Prestatie afgerond Ja/Nee
Subsidieregeling door- stroomprogramma's po- vo	DPOVO17040	20-12-2017	Ja
Subsidieregeling door- stroomprogramma's po- vo	DPOVO18083	30-8-2018	Nee
Subsidieregeling door- stroomprogramma's po- vo	DPOVO19015	22-8-2019	Nee
Regeling aanvullende bekostiging technisch VMBO 2018	923411-2	19-12-2018	Nee
Regeling aanvullende bekostiging technisch VMBO 2019	963937-2	20-11-2019	Nee
Subsidie voor studieverlof	929757-1	29-8-2018	Ja
Subsidie voor studieverlof	1007558-1	20-9-2019	Nee

G2 Verantwoording van subsidies die volledig aan het doel/activiteit moeten worden besteed met verrekening van het eventuele oversch

G2A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m 2018	Totale kosten	Te verrekenen
			0	0	0	0

G2B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag toewijzing	Saldo 1-1-2019	Ontvangen t/m 2019	Lasten in 2019	Totale kosten 31-12-2019	Saldo nog te besteden ultimo 2019
			0	0	0	0	0	0

B10 Model E Verbonden Partijen

Overige verbonden partijen (minderheidsdeelneming en geen beslissende zeggenschap)

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Art 2:403 BW	Deelname percentage	Consolidatie
Stichting Samenwerkingsverband VO-SVO Regio Almelo	stichting	Almelo	4	nee	0%	nee
Stichting Samenwerkingsverband 23-01	stichting	Almelo	4	nee	0%	nee
Stichting Facilitair Beheer Van Renneslaan	stichting	Almelo	3	ja	0%	nee

B11 Wet normering topinkomens (WNT)

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op CSG Het Noordik. Het voor CSG Het Noordik toepasselijke bezoldigingsmaximum voor topfunctionarissen is in 2019 € 152.000. Voor de voorzitter van de Raad van Toezicht respectievelijk de leden van de Raad van Toezicht zijn de bezoldigingsmaxima € 22.800 respectievelijk € 15.200. De norm valt onder klasse D (omzet 6 punten, leerlingen 3 punten, gewogen onderwijssoorten 3 punten).

1 Bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen

a. Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking³ en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

	I. Sterenborg - van der Schaaf Bestuurder
Functiegegevens	
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,00
(Fictieve) dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	124.645
Beloningen betaalbaar op termijn	19.944
<i>Subtotaal</i>	<u>144.589</u>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	152.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.
Totale bezoldiging	144.589
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Gegevens 2018	
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,00
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	118.135
Beloningen betaalbaar op termijn	18.105
Totale bezoldiging 2018	<u>136.240</u>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	146.000

b. Toezichthoudende topfunctionarissen

	P.M. van der Kwast	G.J. Overmeen - Bakhuys	C.P. van Gilst	M.N. Rodenburg	D. Markvoort	N.J. Dam	G.J.T. Rine - Engwegen	M.J. Hevink - Slots
	Voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Functiegegevens	01/01 - 31/12	01/01 - 30/06	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	n.v.t.	01/09 - 31/12
Aanvang en einde functievervulling in 2019								
Bezoldiging								
Bezoldiging	6.333	1.593	3.341	3.186	3.345	3.000		1.353
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	22.800	7.538	15.200	15.200	15.200	15.200		5.081
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging	<u>6.333</u>	<u>1.593</u>	<u>3.341</u>	<u>3.186</u>	<u>3.345</u>	<u>3.000</u>		<u>1.353</u>
Functiegegevens 2018	Voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/05 - 31/12	01/01 - 30/04	n.v.t.
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	6.328	3.183	3.340	3.183	3.342	2.000	1.061	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0	0	0	0	0
Totale bezoldiging 2018	<u>6.328</u>	<u>3.183</u>	<u>3.340</u>	<u>3.183</u>	<u>3.342</u>	<u>2.000</u>	<u>1.061</u>	<u>0</u>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.900	14.600	14.600	14.600	14.600	9.800	4.800	

B11 Opmaken van de jaarrekening

De jaarrekening is vastgesteld te Almelo door het college van bestuur d.d. 18 juni 2020.

drs. I. Sterenborg-van der Schaaf, bestuurder

C. Overige gegevens

wat je moet weten over Vriezenveen

2011 start nieuwe afdeling Technologie en dienstverlening School voor actieve leerlingen met veel initiatief Dagelijkse opening "Oase" of "Zoutkorrel" Moderne leermiddelen Uitgebreid lesprogramma VZ en SDV Vakspecifieke lokalen Lesprogramma "Leefstijl" Differentiatie in lesstof Cultuurweek Introductiedag leerlingen Kennismakingsdagen Werkweken Mediatheek Excursies Kamperen Skiën Theater Schoolavonden Gala-avond Digiborden en internet Soundmix show Muziek en drama Dans en toneel Schoolband Cultuurweek Darttoernooi Schaatsmarathon Sport Loot-school Beroependoedagen Keuze-werktijd planners Mentor legt huisbezoek af Veel aandacht voor dyslexie en andere leerproblemen Extra begeleiding voor de brugklassers Onderwijs op maat Individuele begeleiding In eerste jaar heeft leerling wekelijks gesprek met mentor Nadruk wordt gelegd op wat leerling kan en niet wat die moet kunnen Zorgteam ZAT Vertrouwenspersoon Ouderavonden Ouders worden betrokken bij huiswerk van hun kind Ouders ervaren school als laagdrempelig Ruim 97 % van de huidige ouders en leerlingen zijn dik tevreden Ouderklankbordgroep Ouders vrijwilliger in mediatheek Leerlingen verzorgen high-tea voor ouders/familie Gezellige, informele sfeer Leerlingen komen met plezier naar school

C1 Goedkeuring Raad van Toezicht

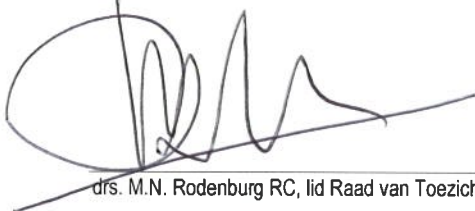
De jaarrekening is goedgekeurd in de vergadering van de Raad van Toezicht d.d. 18 juni 2020.

drs. P.M. van der Kwast, voorzitter Raad van Toezicht

ir. C.P. van Gilst, vice-voorzitter Raad van Toezicht

drs. M.N. Rodenburg RC, lid Raad van Toezicht

Mr. D. Markvoort, lid Raad van Toezicht

drs. N.J. Dam, lid Raad van Toezicht

drs. M.J. Hevink - Slots, lid Raad van Toezicht

C2 Voorstel bestemming van het exploitatieresultaat

Het exploitatieresultaat over 2019 bedraagt 1.339.500 voordelig

Voorgesteld wordt om het exploitatieresultaat over 2018 toe te voegen aan dan wel ten laste te brengen van de volgende posten van het eigen vermogen:

2.1.1	Algemene reserve	991.451
2.1.2.1	Reserve mediatheek	-2.698
2.1.2.2	Reserve seniorenbeleid	0
2.1.2.3	Reserve leerplusarrangement	0
2.1.2.4	Reserve convenantsgelden	508.501
2.1.2.5	Reserve boekenfonds	-87.500
2.1.2.6	Reserve prestatieboxgelden	-60.500
2.1.2.7	Reserve jonge leerkrachten	-15.447
		0
2.1.3.1	Reserve leerlingvereniging	434
2.1.3.2	Reserve werkweken	-6.216
2.1.3.3	Reserve cultuur en sport	5.578
2.1.3.4	Reserve vieringen	4.670
2.1.3.5	Reserve Rome-reizen	1.116
2.1.3.6	Reserve onderwijsontwikkeling	0
2.1.3.7	Reserve busvervoer	110
		<u>1.339.500</u>

C3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting voor Protestants Christelijk Onderwijs voor Almelo en omgeving te Almelo gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting voor Protestants Christelijk Onderwijs voor Almelo en omgeving op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2019;
- de staat van baten en lasten over 2019; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting voor Protestants Christelijk Onderwijs voor Almelo en omgeving, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling wnt niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen alsmede of de in het kader vereiste toelichting juist en volledig is.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- voorwoord
- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.
- bijlagen

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheid van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties die van materieel belang zijn
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Apeldoorn, 19 juni 2020
Mazars N.V.
w.g. drs. F. Mzenier RA

D. Bijlagen

wat je moet weten over Vroomshoop

School met eigen karakter Midden in lokale samenleving Sterke Bouwafdeling Vmbo breed onderwijs Moderne inrichting/adequate apparatuur Ruime lokalen Positieve beoordeling inspectie Programma “leefstijl” Zorgteam Vertrouwenspersoon Leerwerktraject Contacten met jongerenwerk Deelneming aan beurs Beeldende vorming Digiborden en internet Soundmix show Muziek en drama Gitaarles Dans, toneel, theater Veel sport LOOT-school 99% slagingspercentage Huidige leerlingen en ouders positief over school Professionele en aardige docenten School heeft streekfunctie Praktische sector oriëntatie (PSO) Speciale ouderavond PSO Begeleidingsuren Dyslexie krijgt veel aandacht Veel oog voor Nederlands en wiskunde Keuze werktijd Zorgteam ZAT Individuele aandacht voor leerlingen Zelf-vertrouwenstraining Docenten zijn bekwaam in omgang met gedragsproblemen Ouderklankbordgroep is succes Maatwerklessen bij beeldende vorming Mentor gaat op huisbezoek bij brugklasleerlingen en nieuwe leerlingen in hogere klassen Kennismakingsmiddag voor nieuwe brugklasleerlingen en Kennismakingsavond voor ouders van nieuwe brugklasleerlingen 10-minutengesprekken Huiswerkavond voor ouders brugklassers Culturele vorming het hele jaar door Extra havo-ondersteuning

D1 Gegevens over de rechtspersoon

Naam instelling: Stichting voor Protestants Christelijk Onderwijs voor Almelo en omgeving
Adres: Ootmarsumsestraat 73
Postadres: Postbus 541
Postcode/woonplaats: 7600 AM Almelo

Telefoon: 0546-581440
Fax: 0546-581466
E-mail: n.v.t.
Internet-site: www.noordik.nl

Bestuursnummer: 40348

Contactpersoon: A.J. van Schouwen
Telefoon: 0546-581446
E-mail: a.vanschouwen@noordik.nl

Brinnumers: 02DO

Naam	Brinnummer	Sector
1. CSG Het Noordik	02DO	VO

D2 Specificatie materiële vaste activa

		Aanschafwaarde t/m 2018	Waardever- minderingen en afschrijvingen t/m 2018	Boekwaarde 1-1-2019	Investerings 2019	Des- investeringen/ ingebruikname 2019	Afschrijvingen 2019	Boekwaarde 31-12-2019	Afschrijving in procenten
1.2.1	Gebouwen en terreinen								
1.2.1.1	Gebouwen	587.131	82.900	504.231	0	0	19.571	484.660	3,33%
1.2.1.2	Verbouwingen	2.363.177	282.917	2.080.261	187.890	0	164.564	2.103.587	6,7%
		2.950.308	365.816	2.584.492	187.890	0	184.135	2.588.247	
1.2.2	Inventaris en apparatuur								
1.2.2.1	Leermiddelen	399.556	208.266	191.290	62.226	0	52.959	200.557	14,3%
1.2.2.2	Vmbo machines	231.280	96.643	134.637	55.867	0	24.657	165.847	10,0%
1.2.2.3	Meubilair	1.408.130	608.819	799.311	85.481	0	93.986	790.806	6,7%
1.2.2.4.1	Hardware 4 jaren	1.849.399	974.662	874.737	300.439	0	451.939	723.238	25,0%
1.2.2.4.2	Hardware 6 jaren	98.931	1.783	97.147	267.299	0	44.340	320.106	25,0%
1.2.2.5	Software	24.141	16.345	7.796	3.557	0	4.064	7.289	25,0%
		4.011.437	1.906.519	2.104.918	774.870	0	671.945	2.207.843	
1.2.3	Overige materiële vaste activa								
1.2.3.1.a	Boeken uit 1998 en ouder			0	0	0	0	0	33,3%
1.2.3.1.b	Nieuwe boeken	1.046.089	606.169	439.920	160.409	0	241.300	359.030	20,0%
1.2.3.1.c	Gebruikte boeken	29.922	14.961	14.961	15.033	0	22.478	7.517	50,0%
1.2.3.1.d	Boeken 3 jaar	0	0	0	0	0	0	0	33,3%
1.2.3.1.e	Werkboeken			0		0		0	50,0%
		1.076.011	621.130	454.881	175.442	0	263.777	366.547	
1.2.4	In uitvoering en vooruitbetalingen								
1.2.4.1	Zonnestroominstallatie VH	83.346	0	83.346	60.878	0	0	144.224	
1.2.4.2	Renovatie Noordikslaan	0	0	0	268.421	0	0	268.421	
		83.346	0	83.346	329.298	0	0	412.644	
Totaal		8.121.103	2.893.465	5.227.638	1.467.500	0	1.119.857	5.575.281	